

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

Sisällysluettelo

1	Hyvinvointialuejohtajan katsaus	4
2	Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	5
3	Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa.....	7
4	Hyvinvointialueen henkilöstö.....	8
4.1	Strategiset henkilöstötavoitteet ja tulokset	8
4.2	Henkilöstövoimavarat	9
4.3	Henkilöstön saatavuus ja työtyytyväisyys	11
4.4	Osaamisen strateginen kehittäminen.....	11
4.5	Työolot ja turvallisuus	12
4.6	Työvoimakustannukset ja palkitseminen.....	13
4.7	Rakennemuutokset ja yhteistoimintaneuvottelut	14
5	Hankinnat	14
5.1	Hankintaohjelman toteutuminen vuonna 2024	15
6	TKIO toiminta.....	16
7	Kestävä kehitys Pirkanmaan hyvinvointialueen toiminnassa	17
8	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	19
9	Riskienhallinta ja merkittävimmät riskit.....	20
9.1	Selonteko hyvinvointialueen riskienhallinnan järjestämisestä	20
10	Sisäisen valvonnan ja tarkastuksen järjestäminen	22
10.1	Sisäisen valvonnan järjestäminen.....	22
10.2	Sisäisen tarkastuksen järjestäminen.....	23
11	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	24
11.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	24
11.2	Toiminnan rahoitus.....	27
11.3	Tase ja sen muodostuminen.....	29
12	Hyvinvointialueen kokonaistulot ja -menot	33
13	Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous.....	34
13.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	34
13.2	Konsernin toiminnan ohjaus	34
13.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	36
13.4	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	40
13.5	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	40
14	Tilikauden tuloksen käsittely	46
15	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	47
16	Talousarvion toteutuminen.....	48
16.1	Tavoitteiden toteuttaminen	48

16.1.1	Yleiset tavoitteet	48
16.1.2	Järjestämisen periaatteet.....	52
16.2	Käyttötalouden toteutuminen ja linjojen sitovat tavoitteet.....	62
16.2.1	Sosiaali- ja terveystoimen palvelut.....	62
16.2.2	Avopalvelut	67
16.2.3	Sairaalapalvelut	72
16.2.4	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	77
16.2.5	Ikäihmisten ja vammaisten palvelut.....	83
16.2.6	Sote-palvelutuotannon johto ja integraatio	89
16.2.7	Pelastuspalvelut.....	94
16.2.8	Tukipalvelut	99
16.2.9	Strateginen ohjaus ja järjestäminen (konsernipalvelut)	104
16.3	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	109
16.4	Investointien toteutuminen.....	112
16.5	Lainanottovaltuuksien käyttö investointien rahoittamiseen.....	116
16.6	Rahoitusosan toteutuminen	117
17	Toimintakertomuksen liitteet	120
18	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	124
19	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	133
20	Allekirjoitukset ja merkinnät.....	158

1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Pirkanmaan hyvinvointialueen talouden tilanteen seuranta ja siten talouskehityksen ennustaminen on ollut vuonna 2024 vakaammalla pohjalla hyvinvointialueen ensimmäiseen toimintavuoteen verrattuna. Hyvinvointialueen strategian toimeenpano sekä palveluiden verkoston kehittäminen etenevät suunnitellusti. Kansallisena kokonaisuutena verrattaessa Pirkanmaan hyvinvointialue lukeutuu reformin toimeenpanossa sekä talouden tasapainottamisessa hyvinvointialueiden edelläkävijöiden joukkoon. Tästä huolimatta uudistamisia ja organisaatiorakentamistyötä on vielä paljon edessä. Kansallinen keskustelu hyvinvointialueiden tilanteesta jatkuu vilkkaana ja erityisesti talousnäkökulmat ovat olleet paljon esillä.

Strategian toimeenpano-ohjelman täytäntöönpano ja palveluverkkotyö etenivät suunnitellusti. Sosiaali- ja terveystaloudessa päivystystoiminnan ja psykiatrian selvitykset valmistuivat, ja perustason sekä erikoissairaanhoidon yhteistyö tiivistyi. Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikatavoitteisiin päästiin ensimmäisen pelastusyksikön osalta sekä tehokkaan pelastustoiminnan aloittamisessa, mutta riskiruutukohtaisesti tarkasteltuna toimintavalmiuspuutteita esiintyy Pirkanmaalla. Hyvinvointialueen toimitilaohjelman mukainen toimipisteverkon kehittäminen käynnistyi: vuoden 2024 aikana luovuttiin noin 70 toimipisteestä ja toimitilojen kokonaispinta-ala pieneni kolme prosenttia.

Hyvinvointialueen digitaaliset palvelut ottivat ison askeleen eteenpäin 1.5.2024 avatun Digiklinikan myötä. Digiklinikka on valtava panostus hyvinvointialueen perusterveydenhuollon palveluihin. Vuoden 2024 aikana Digiklinikkaan on rekisteröitynyt yli 106 000 käyttäjää ja uusien käyttäjien määrä on lisääntynyt noin 11 000 käyttäjän kuukausivauhdilla. Hyvinvointialueen ostopalvelujen kustannusten hallitsemiseksi aloitettiin vuonna 2024 suuri ostopalveluselvitys, joka johti hyvinvointialueen strategisen monituottajuusohjelman luomiseen. Monituottajuusohjelman pitkän tähtäimen tavoitteena on saada väestön palvelutarpeet, palvelutuotannon mahdollisuudet sekä kustannukset tasapainoon.

Pirkanmaan hyvinvointialue aloitti talouden tasapainottamistoimenpiteet jo vuoden 2023 syksyllä. Talouden tasapainottamistoimia jatkettiin vuoden 2024 aikana. Tavoitteena näillä toimilla on kattaa hyvinvointialueen alijäämät ja saada talous tasapainoon rahoituslain vaatimassa ajassa, vuoden 2026 loppuun mennessä. Hyvinvointialue tasapainoilee muiden hyvinvointialueiden tavoin talouden ja toiminnan tasapainottamisessa lainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Tiukasta rahoitusraamasta huolimatta alueen väestön palvelut turvataan lakisääteisellä tasolla.

Henkilöstön tyytyväisyys on pysynyt isoista mullistuksista huolimatta hyvin neutraalilla tasolla, lähtövaihtuvuus on vähentynyt huomattavasti (20 %) ja avointen tehtävien hakijamäärät kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Sairauspoissaolojen vähentämisessä hyvinvointialue ei ole onnistunut, joten siihen tähtäävät toimet jatkuvat edelleen tavoitteen saavuttamiseksi. Yhtenäisen

hyvinvointialueen työkaluturin rakentaminen saatiin hyvin alkuun esihenkilövalmennuksien ja keskustelutilaisuuksien avulla.

Vuoden 2024 aikana käynnistettiin useita eri hyvinvointialuetasoisia selvityksiä toiminnan tehokkuuden arvioimiseksi ja kehittämiseksi, kuten demokratia- ja organisaatorakenteen arviointityö sekä strategian toteutumisen arviointi. Myös muita esivalmisteluja tulevan strategian päivittämiseksi tai uudistamiseksi on tehty. Demokratiarakenteen kehittämistoimenpiteet otetaan käyttöön tulevilla valtuustokaudella.

Hyvinvointialueen uudistusten perustana oleva päätösvalmistelu ja poliittinen päätöksentekokyky on Pirkanmaalla pysynyt kiitettävällä tasolla. Hyvinvointialueen henkilökunta on myös, isoista muutoksista huolimatta, venynyt erittäin hyviin tuloksiin omassa työssään.

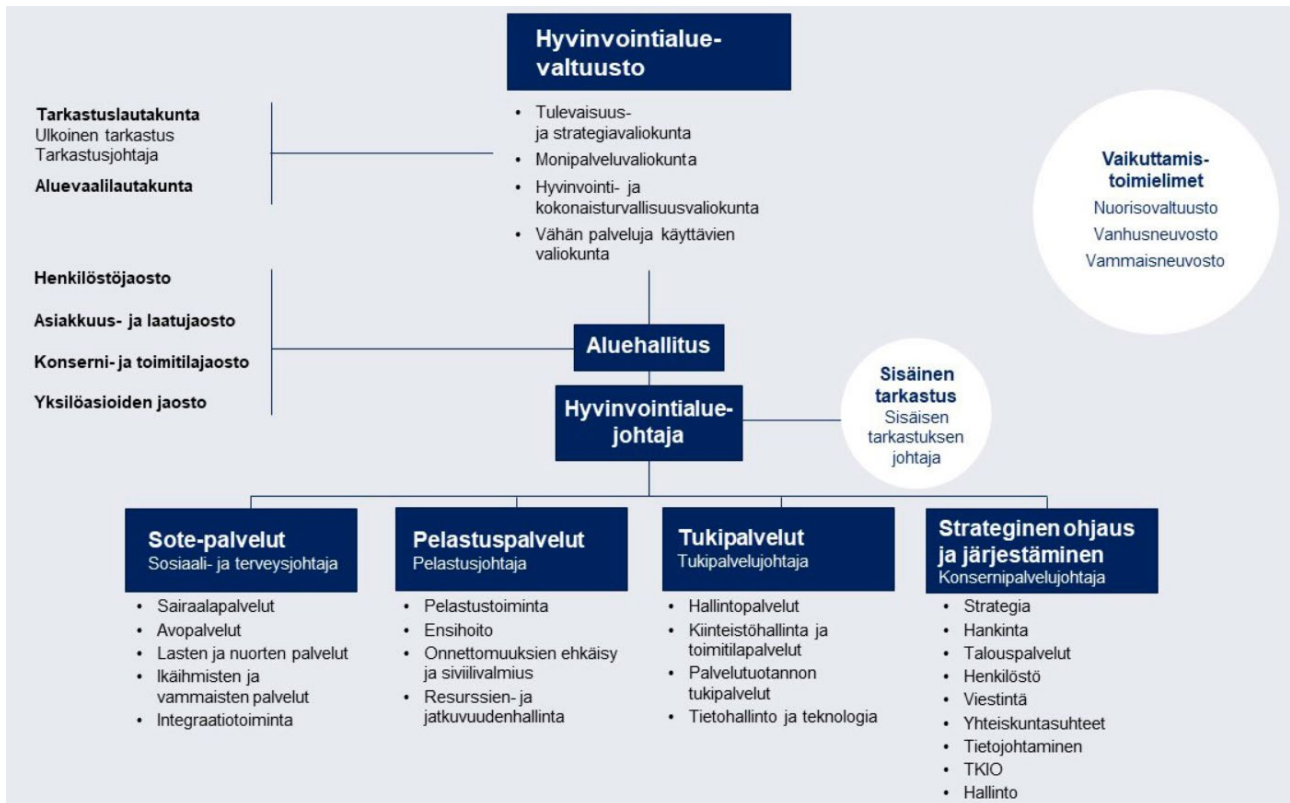
Juhani Sand

vs. hyvinvointialuejohtaja

2 Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Hyvinvointialuetta johtavat aluevaltuusto, aluehallitus ja aluehallituksen alaisuudessa toimiva hyvinvointialuejohtaja. Hyvinvointialueen johtaminen perustuu hyvinvointialuestrategiaan ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiaan, pelastustoimen palvelutasopäätökseen, talousarvioon ja -suunnitelmaan sekä muihin aluevaltuuston päätöksiin sekä hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteisiin.

Hyvinvointialueen toimielinrakenteeseen kuuluvat aluevaltuusto, aluehallitus ja sen jaostot, aluevaalilautakunta sekä tarkastuslautakunta. Aluevaltuustolla on sen erillisellä päätöksellä asettamat neljä valiokuntaa.

Kuva 2.1. Hyvinvointialueen organisaatio.

Hyvinvointialuevaltuustoon kuuluu 79 jäsentä. Vuoden 2024 aikana aluevaltuusto kokoontui 11 kertaa. Aluevaltuuston paikat jakautuivat vuoden lopussa ryhmittäin seuraavasti:

- Kokoomus 22
- SDP 17
- Vasemmistoliitto 9
- Keskusta 8
- Perussuomalaiset 8
- Vihreät 8
- Kristillisdemokraatit 4
- Suomen Kataja 1
- Vapauden liitto 1
- Oikeiston Pirkanmaan aluevaltuustoryhmä 1

Aluevaltuuston puheenjohtajana toimi Johanna Loukaskorpi (SDP), I varapuheenjohtajana Aleksi Jäntti (KOK) ja II varapuheenjohtajana Erja Pelkonen (PS).

Aluehallituksessa on 13 jäsentä. Vuoden 2024 aikana aluehallitus kokoontui 22 kertaa.

Aluehallituksen paikoissa ei tapahtunut muutoksia. Aluehallituksen puheenjohtajana toimi Kari-Matti Hiltunen (KOK), I varapuheenjohtajana Hanna Laine (SDP) ja II varapuheenjohtajana Jouni Sirén (VAS).

Aluevaltuusto päätti vuoden 2024 aikana useista muutoksista hallintosäätöön. Keskeisimmät niistä liittyivät palveluverkkoa koskevaan päätöksentekoon, HR-organisoinnin muutoksiin, hankintoihin, omavalvontaan, ARA-lainsäädäntöä koskevaan päätöksentekoon sekä toimivaltamäärittelyihin vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa (aluevaltuusto 12.2.2024 § 21 ja aluevaltuusto 9.9.2024 § 79). Aluevaltuusto päätti 28.10.2024 § 104 demokratiarakenteen kehittämisprojektin tuloksiin perustuvista hallintosäätömuutoksista, jotka tulevat pääosin voimaan uuden valtuustokauden alusta. Aluevaltuutettujen aloitteita käsiteltiin aluevaltuustossa 27 kertaa.

Aluevaltuusto on päättänyt 6.11.2023 § 121 tilivelvollisten nimeämisestä tilikaudelle 2024.

Tilivelvolliset toimielimet sekä tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat on todettu erillisessä liitteessä.

3 Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa

Vuosi 2024 oli hyvinvointialueen toinen palvelutoiminnan vuosi. Sen pääpaino oli ensimmäisen, turvalliseen siirtymään keskittyneen vuoden jälkeen strategian toimeenpano-ohjelman toteuttamisessa sekä talouden tasapainottamisessa. Ensimmäisen toimintavuoden erittäin iso 136,5 miljoonan euron alijäämä edellytti talouden merkittävää ja intensiivistä tasapainotustyötä.

Vuoden alussa jatkettiin edellisenä vuonna aloitettujen palveluverkkosuunnitelmien, selvitysten, kehittämisohjelmien ja ohjelmien käsittelyä sekä eri palveluiden myöntämisperusteiden hyväksymistä.

Taloudellinen tilanne ja toiminnalliset muutokset edellyttivät useiden YT-prosessien läpikäymistä. Vuoden 2024 aikana käytiin neljä laajaa YT-prosessia.

Osana talouden tasapainottamista aluehallitus perusti 11.3.2024 ostopalveluiden kokonaisuutta tarkastelevan työryhmän, joka kokoontui hyvinvointialuejohtajan vetämänä. Ryhmän työn tuloksena syksyllä 2024 valmistui strateginen monituottajuusohjelma, joka hyväksyttiin aluevaltuustossa marraskuussa.

Kauan myynnissä ollut Kaivannon vanhan sairaala-alueen myynti toteutui lopulta keväällä 2024, kun Kangasalan kaupunki osti alueen rakennuksineen 530 000 eurolla.

Vuoden aikana arvioitiin demokraattisen päätöksenteon tilaa muun muassa kyselyjen ja työryhmien avulla. Lopputuloksena varsinkin valiokuntien koostumusta sekä työtapoja päätettiin muuttaa siten, että uusi malli tulisi voimaan aluevaalien jälkeen vuonna 2025.

Tays uudistamisohjelma eteni jälleen, kun suunnitelmista saatiin valitusten jälkeen lainvoimaisia. Hankkeelle perustettiin hankeorganisaatio, sovittiin hankkeen poliittisen ohjauksen rakenteesta sekä päätettiin laittaa hakuun hankejohtajan virka. Kesäkuussa aluehallitus päätti käynnistää

lasten ja nuorten psykiatrian investoinnin. Samassa yhteydessä päätettiin lunastaa rakennuksen purkamista varten Y-talo, jonka kohdalle uusi lasten ja nuorten psykiatrinen sairaala sijoittuisi.

Marraskuussa Pirkanmaan hyvinvointialue kävi lakisääteisen ohjausneuvottelun ministeriöiden edustajien kanssa. Ministeriöiden ohjeena oli jatkaa määrätietoisesti rakenteellisia toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi.

Loppuvuonna selvitettiin Pohjois-Pirkanmaan sote-palveluiden järjestämisvaihtoehtoja. Järjestämistavaksi päätettiin valita suppean ulkoistuksen ja oman tuotannon yhdistelmä.

Hyvinvointialuejohtajalle myönnettiin vuodeksi 2025 virkavapaus hänen siirtyessään määräajaksi sosiaali- ja terveysministeriön sekä valtiovarainministeriön alivaltiosihteeriksi.

Tilikauden talous oli lopulta noin 30 miljoonaa euroa huonompi kuin alkuperäisessä talousarviossa. Ero oli odotettu, sillä vuoden 2024 talousarviota laadittaessa oli ennuste vuoden 2023 toteumasta suunnilleen saman verran parempi. Aluevaltuusto teki vuoden aikana kaksi talousarviomuutosta, joiden jälkeen alijäämä toteutui noin 10 miljoonaa euroa pienempänä kuin se oli muutetussa talousarviossa. Talouden toteuma oli vuoden aikana varsin tasainen, ja YT-prosessien ja palveluverkkomuutosten jälkeen tehtyjen toimenpiteiden vaikutus oli hyvin huomattavissa talouden luvuissa. Alijäämä pieneni lopulta edelliseen vuoteen verrattuna 80 miljoonaa euroa. Tämä mahdollistaa yhä alijäämien kattamisen lain edellyttämässä aikataulussa.

4 Hyvinvointialueen henkilöstö

Poikkileikkausluvut henkilöstön määrästä on esitetty 31.12.2024 mukaan.

4.1 Strategiset henkilöstötavoitteet ja tulokset

Henkilöstövoimavaroja johdetaan, suunnitellaan ja kehitetään hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden ja strategiaan perustuvan henkilöstöohjelman mukaisesti. Alla olevan taulukon henkilöstötoimialueen vastuulle kuuluvista sisällöistä on kerrottu toimintavuoden keskeiset tapahtumat tässä osiossa.

Tavoite	Mittarit	Toteutuminen
3.1. Yhteinen hyvinvointialueen kulttuuri on rakentunut ja muutostojohtamisessa on onnistuttu	Toimintakulttuuriin liittyvät esihenkilövalmennukset yhdistetty Pirha-akatemiaan	Toteutunut
	Tavoitekulttuurin mukaiset toimintatavat kuvattu Pirha ”pelikirjaan”	Toteutunut
3.2 Työntekijät valitsevat Pirkanmaan hyvinvointialueen ja suosittelevat sitä	Henkilöstövuokrauksen kustannukset vähenevät talousarvion mukaisesti	Ei toteutunut
	Avoimista tehtävistä 60 % saadaan täytettyä	Toteutunut
3.3 Saatavilla olevat henkilöstöresurssit ja -voimavarat on kohdistettu siten, että työntekijöillä on edellytykset onnistua työssään	Työvoimanhallinnan järjestelmän käyttöönotto aloitettu	Toteutunut
	Työntekijäkokemukseen liittyvien mitausten vastausprosentti on 60	Ei toteutunut
	Työnjaon ja tehtäväkuvien arviointi on tehtynä kaikilla linjoilla	Toteutunut
3.4 Työntekijät valitsevat Pirkanmaan hyvinvointialueen ja suosittelevat sitä	Sairauspoissaolojen määrä vähentynyt 2,5 %	Ei toteutunut
	Lähtövaihtuvuus pienentynyt 3 %	Toteutunut
	Kehityskeskustelut käydään 90 %	Ei toteutunut
3.5 Johtajakoulutukset ja Pirha-akatemia aloitettu	Esihenkilöistä* 90 % on osallistunut Pirha-akatemiaan koulutustarjontaan (*esihenkilöt, joilla suoria alaisia)	Toteutunut
	Pirha-akatemiaan osatekijät on käynnistetty	Toteutunut

Taulukko 4.1. Strategian toimeenpano-ohjelman kärki 3 Hyvinvoivat työntekijät – tavoitteet ja niiden toteutuminen.

Strategisten henkilöstötavoitteiden mittareiden toteumatiedot ovat tilinpäätöksen liitteenä olevassa Toimeenpano-ohjelma raportissa.

4.2 Henkilöstövoimavarat

Henkilöstön määrä ja rakenne

Pirkanmaan hyvinvointialueella työskenteli 31.12.2024 yhteensä 21 114 henkilöä, joista vakituksessa palvelussuhteessa 16 836 henkilöä. Hyvinvointialueella työskentelevän henkilöstön kolme yleisintä nimikettä olivat sairaanhoitaja, lähihoitaja ja sairaalahuoltaja. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 45,2 vuotta (2023: 45,2) ja määräaikaisen henkilöstön 35,8 vuotta (2023: 36,4).

Palvelulinja	Vakituiset		Määräaikaiset		Työntekijät yhteensä	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Avopalvelut	2 251	2 201	461	438	2 712	2 639
Sairaalapalvelut	6 214	6 004	1 764	1 901	7 973	7 900
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	1 695	1 639	329	337	2 023	1 976
Ikäihmisten ja vammaisten palvelut	4 477	4 499	1 208	939	5 681	5 434
Sote-palvelutuotannon johto ja integraatiotoiminta	44	60	30	34	74	94
Pelastuspalvelut	880	780	83	106	963	886
Strateginen ohjaus ja järjestäminen	410	397	101	119	511	516
Tukipalvelut	865	832	313	342	1 178	1 174
Yhteensä	16 836	16 412	4 289	4 216	21 114	20 618

Taulukko 4.2. Palvelussuhteiden määrä 31.12.2024 (ml. osa-aikaiset ja lyhytaikaiset palvelussuhteet).

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä suhteutettuna työssä olevaan henkilöstöön kasvoi hieman vuoden 2023 keskiarvoon nähden eli 21,05 päivästä/ henkilö 21,09 päivään/henkilö. Vuonna 2024 sairauspoissaoloja ei ollut 27,4 prosentilla henkilöstöstä (2023: 27,8 %).

Palvelulinja	Sairauspoissa- olopäivät/ työssä oleva hlö 2024	Sairauspoissa- olopäivät/ työssä oleva hlö 2023
Avopalvelut	20,3	21,04
Sairaalapalvelut	19,33	19,55
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	18,05	17,97
Ikäihmisten ja vammaisten palvelut	27,06	26,39
Sote palvelutuotannon johto ja integraatiotoiminta	12,41	6,82
Pelastuspalvelut	12,75	12,69
Strateginen ohjaus ja järjestäminen	10,79	8,25
Tukipalvelut	23,36	26,16
Hyvinvointialue yhteensä	21,09	21,05

Taulukko 4.3. Sairauspoissaolopäivät työssä olevaa henkilöä kohden vuonna 2024.

Vuonna 2024 sairauspoissaoloista 23 % liittyi mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöihin. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien osuus oli 20 %, hengityselinten sairauksien 8 % ja muiden sairauksien 19 %. Vammoja ja tapaturmia terveysperusteisista poissaoloista oli 8 %.

4.3 Henkilöstön saatavuus ja työtyytyväisyys

Henkilöstön vaihtuvuus

Toimintavuonna oli pienempi henkilöstön vaihtuvuus kuin edellisenä vuonna. Lähtövaihtuvuus oli vuoden 2024 aikana 6,18 % ja edellisvuonna 7,74 %. Tulovaihtuvuus laski jonkin verran, 3,98 prosentista 3,02 prosenttiin. Tunnusluvut kuvaavat palvelussuhteissa aloittaneiden (tulovaihtuvuus) tai päättäneiden palvelussuhteiden (lähtövaihtuvuus) määrät henkilöstön kokonaismäärään.

Rekrytoinnin avulla rakennetaan Pirkanmaan hyvinvointialueen työnantajakuva ja tulevaisuutta, sekä pyritään osaltaan varmistamaan riittävä osaavan henkilöstön saatavuus. Rekrytoinnissa käytettävä pääasiallinen rekrytointijärjestelmä oli Kuntarekry, jonka kautta haussa olleista tehtävistä saatiin täytettyä 77 % (2023: 67 %). Strategisena tavoitteena oli, että avoimista tehtävistä 60 % saadaan täytettyä, joten tämä tavoite toteutui.

Työntekijäkokemusmittaus

Vuonna 2024 toteutettiin kvartaaleittain työntekijäkokemuksen mittaus (Fiilismittari). Fiilismittarin osana toteutetaan työntekijän tyytyväisyyttä sekä sitoutuneisuutta työnantajaan kartoittava eNPS-mittaus. Tavoitteena oli, että 60 % henkilöstöstä vastaisi kyselyyn. Mittausten keskimääräinen vastausprosentti vuonna 2024 oli 31 % eli tavoite ei toteutunut. Vuoden 2024 kvartaaleittain toteutetun eNPS-mittausten keskiarvo oli hyvinvointialueella -8 (vastausväli -100/+100). Tavoitteeksi oli asetettu suositteluindeksin positiivinen tulos.

Syksyllä 2024 toteutettiin Kevan työhyvinvointikysely, johon osallistuttiin ensimmäisen kerran. Loka-marraskuussa toteutettuun kyselyyn vastasi 4 376 vastaajaa eli 21,3 % koko henkilöstöstä. Alhaisen vastausprosentin vuoksi vastaukset ovat vain suuntaa antavia. Vastausten mukaan työ sujui työyhteisöissä keskimäärin oikein hyvin. Kehittämistarpeina havaittiin mm. esihenkilöiden palautteenanto, työyhteisöjen ristiriitojen ratkaisukyky sekä henkilöstön tietoisuus strategisista tavoitteista.

4.4 Osaamisen strateginen kehittäminen

Vuonna 2024 toteutettiin yleiset urapolkumallit sekä työstettiin ammattiryhmäkohtaisia urapolkumalleja tiiviissä yhteistyössä ammattiryhmäkohtaisten asiantuntijoiden kanssa. Perehdytystoiminta systematisoitiin ja intro-perehdytysjärjestelmä otettiin käyttöön. Introa perehdytyksen työvälineenä käyttäneiden perehdytyksen suositteluindeksi oli korkea 31 (asteikko -100/+100).

Vuonna 2024 kehityskeskustelujen tueksi saatiin käyttöön sähköiset lomakkeet HRM-järjestelmään sekä yksilö- että ryhmäkehityskeskusteluihin. Toimintavuoden tavoitteena oli toteuttaa kehityskeskustelut 90 %:lle henkilöstöstä. Tästä tavoitteesta jäätin, koska toteumaprosentti Pirhan tasolla oli 50,2 %. Tilasto vääristyy määräaikaisen henkilöstön suuren määrän vuoksi, joten tilastointia tarkastellaan edelleen vuonna 2025.

Vuonna 2024 Pirkanmaan hyvinvointialueen johdon, esihenkilöiden ja henkilöstön osallistumiskertojen määrä erilaisten valmennusten ja koulutusten osalta oli yhteensä 135 697 osallistumiskertaa. Osallistumiskerroista 55 311 suoritusta tehtiin Pirhan Moodlessa verkko-opiskellen. Myös lääkehoidon osaamiseen liittyvä kokonaisuus ja siihen liittyvät tenttisuoritukset kasvoivat merkittävästi vuoden 2024 aikana tenttisuoritusten määrän ollessa 24 500 (vuoden 2023 osalta lukema oli 11 100).

4.5 Työolot ja turvallisuus

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Vuosille 2022–2023 laadittu tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin vuosille 2024–2025. Suunnitelman tarkoituksena on estää syrjintää sekä edistää aktiivisesti, tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti henkilöstön tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman sisällöt on tiedotettu esihenkilöille huomioitavaksi omassa työssään.

Yhteistoiminta

Pirkanmaan hyvinvointialuetta koskevia asioita käsitellään koko organisaationtasolla YT-elimessä sekä koko hyvinvointialuetasoisessa työsuojelutoimikunnassa. Yhteistoimintaelin kokoontui vuonna 2024 kaksitoista kertaa käsitellen muun muassa hallintosäännön muutoksia, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, palkka-asioihin liittyviä asioita, eettisiä toimintaperiaatteita, turvallisuuteen ja riskiarviointiin liittyviä asioita, kyselyiden tuloksia sekä ohjeistuksia, raportteja ja selvityksiä.

Työsuojelutoimikunta kokoontui vuonna 2024 kahdeksan kertaa käsitellen muun muassa työtiloihin liittyvää toimitilaohjelmaa ja terveellinen sisäympäristö ohjetta, turvallisuuteen liittyviä ohjeita ja sopimuksia, työterveyshuollon kustannustoteumaa edelliseltä vuodelta, uutta toimintasuunnitelmaa sekä toimintasuunnitelman toteumaa, työtykyasioita sekä muita uusia ohjeita tai kehitysehdotuksia työsuojeluasioiden parantamiseksi.

Työsuojelu ja työtapaturmat

Työturvallisuusriskiarviointi tehdään Granite-järjestelmään vähintään kaksi kertaa vuodessa. Riskit arvioidaan erikseen fysikaalisten, tapaturmien, ergonomian, psykososiaalisten sekä kemiallisten ja biologisten tekijöiden osalta. Jokaisen kohdalla arvioidaan erikseen todennäköisyys ja vakavuus.

Pirkanmaan hyvinvointialueella tapaturmat (läheltä piti ja sattuneet) ilmoitetaan Hai-pro-järjestelmään. Vuonna 2024 Pirkanmaan hyvinvointialueen työntekijöille sattui 5 111 työ- tai työmatkatapaturmaa sekä läheltä piti tilanteita 3 975.

4.6 Työvoimakustannukset ja palkitseminen

Palkat ja palkkiot

Hyvinvointialueen palkat ja palkkiot toteutuivat kokonaisuudessaan 98,3 % budjetoidusta ja ne olivat yhteensä 930,3 miljoonaa euroa. Palkkakustannukset nousivat vuodesta 2023 noin 44,1 miljoonaa euroa.

Palkat ja palkkiot €	2024	2023
Avopalvelut	122 932 566	117 029 163
Sairaalapalvelut	387 546 171	373 105 894
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	83 502 640	78 972 655
Ikäihmisten ja vammaisten palvelut	208 843 029	195 539 783
Sote palvelutuotannon johto ja integraatiotoiminta	7 439 675	7 710 295
Pelastuspalvelut	44 144 715	39 990 277
Päätöksenteko		1 524 575
Strateginen ohjaus ja järjestäminen	31 432 509	28 338 906
Tukipalvelut	44 459 768	43 982 332
Hyvinvointialue yhteensä	930 301 073	886 193 881

Taulukko 4.4. Palkat ja palkkiot vuosina 2023 ja 2024

Vuonna 2024 hyvinvointialueella tehtiin palkkojen harmonisointia eli pienennettiin henkilöstön palkkaeroja järjestelyerien avulla. Palkkaerojen taustalla on se, että hyvinvointialueen henkilöstöä siirtyi kunnista hyvinvointialueelle 1.1.2023 kuntien omien palkkausjärjestelmien mukaisilla palkoilla. Harmonisointisuunnitelma päivitettiin, mutta sen toimeenpanon pohjaksi tarvitaan vuonna 2025 toteutuvat kansallinen neuvottelutulos palkkausjärjestelmä uudistuksista SOTE- ja HYVTES-sopimuksiin.

SOTE-sopimukseen luotiin uudet hinnoitteluliitteiden mukaiset alapalkat ja lääkäreille rakennettiin uusi yhtenäinen palkkausjärjestelmä kansallisten neuvotteluiden pohjalta.

Vuokratyövoiman kustannuksiin budjetoitiin vuodelle 2024 yhteensä 25,2 miljoonaa euroa ja toteutuneet kustannukset olivat 27,7 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueen strategisena tavoitteena oli saada henkilöstövuokraukseen käytettyjä kustannuksia vähennettyä talousarvion mukaiseksi, joten tämä tavoite ei toteutunut. Työvoimanvuokrauksen kustannuksia saatiin kuitenkin vähennettyä lähes 14 miljoonaa euroa (-34 %) vuoteen 2023 verrattuna.

Henkilöstöetuudet

Hyvinvointialue tarjoaa henkilöstölleen kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointiedun, joka on järjestetty sähköisellä ePassilla. Etua voi käyttää myös työsuhdematkalippuihin. Vuonna 2024 edun arvo oli 200 euroa / työntekijä. Edun kokonaiskustannukset olivat 3,8 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialue tarjoaa työntekijöille lounasedun, jonka kokonaiskustannukset vuonna 2024 olivat 1,2 miljoonaa euroa. Hyvinvointialue tuki vuonna 2024 Virkisty Vapaalla –yhdistyksen toimintaa 20 euroa / työntekijä, yhteensä 389 800 euroa. Lisäksi henkilöstön yhteisöllistä työhyvinvointitoimintaa tuettiin 50 euroa / työntekijä ja merkkipäivinä (50 v. ja 60 v. syntymäpäivät) muistettiin työntekijöitä 150 euron ja eläkkeelle siirtymisen johdosta 300 euron muistamisella.

4.7 Rakennemuutokset ja yhteistoimintaneuvottelut

Hyvinvointialueella käytiin vuonna 2024 yhteensä neljät laajat tuotannollistaloudelliset yhteistoimintaneuvottelut, joiden lopputuloksena arvioitiin henkilöstön määrän vähentyvän kaikkiaan 95 henkilötyövuodella. Kaikki neuvottelut päättyivät erimielisinä.

Virka- tai työsuhteita on irtisanottu vuoden aikana 27. Takaisinottovelvollisuus jatkuu vielä pitkälle vuoteen 2025, joten lopulliset tulokset selviävät myöhemmin. Suurin osa irtisanomisuhan alla olleista henkilöistä on uudelleensijoittunut hyvinvointialueen toisiin tehtäviin. Irtisanomiset ovat kohdentuneet pääosin toimisto-, asiantuntija- ja päällikkötason tehtäviin. Irtisanomisia ei kohdentunut sellaiseen hoito- tai lääkärihenkilöstöön, jotka ovat välittömässä potilastyössä.

5 Hankinnat

Hankittavat palvelut, tuotteet ja urakat muodostavat merkittävän osan hyvinvointialueen palvelukyvykkyydestä. Hankintoja ohjaavat muun muassa strategiakokonaisuus, talousarvio ja investointisuunnitelma sekä aluevaltuuston hyväksymä hankintaohjelma. Strateginen monituottajuusohjelma hyväksyttiin aluevaltuustossa marraskuussa.

Pirkanmaan hyvinvointialueella tehtäväalueet vastaavat toiminnassaan tarvittavien hankintasopimusten tekemisestä (hankinnan ja sopimuksen omistajuus), hankintoihin liittyvästä suunnittelusta sekä sopimuskauden aikaisesta toiminnasta. Osa hankintasopimuksista tehdään keskitetysti yksiköiden käyttöön. Tuomi Logistiikka Oy tuottaa pääosin hankintojen kilpailuttamisen tuen ja siihen liittyvät asiantuntijapalvelut.

Hankinnan toimialue (strategiset hankintapalvelut) vastaa muun muassa hankintatoiminnan strategisesta ohjauksesta ja kehittämisestä sekä määriteltyjen hankintakokonaisuuksien tuottamisesta ja Tuomi Logistiikan sopimusohjauksesta. Tilivuonna hyvinvointialueen ostolaskudata julkaistiin tutkihankintoja.fi -verkkosivulla ja avoimena datana. Hankintojen toiminnanohjausjärjestelmän hankinnan valmistelu käynnistyi. Hankintaohjetta päivitettiin ja valmisteltiin ohje esteellisydestä hankinta-asioissa. Organisaation sisäiset hankintaverkostot toimivat keskeisinä osaamisen kehittämisen ja tiedottamisen foorumeina. Hankinnoista viestitettiin

ulkoisesti hyvinvointialueen verkkosivuilla, julkisten hankintojen ilmoituskanava Hilmassa, avoimessa hankintainfossa ja hankintakohtaisissa tilaisuuksissa.

56,2 % hankintojen osuus toimintakuluista (1,57 miljardia euroa)	4 185 toimittajaa	790 hankintatoimintaan liittyvää pääöstä, sisältäen palvelusetelit
83 hankintalain mukaista kilpailutusta	406 kilpailutusten perusteella tehtyä sopimusta	166 jäsentä hyvinvointialueen hankintaverkostossa

Taulukko 5.1. Hankintatoiminnan tunnuslukuja 2024.

Kilpailutuksia koskevat luvut sisältävät Pirkanmaan hyvinvointialueen kansallisen kynnysarvon ylittävät hankinnat (pois lukien ICT-hankinnat). Toimittajamäärä ei sisällä yksityisiä elinkeinonharjoittajia raportointiteknisistä syistä.

5.1 Hankintaohjelman toteutuminen vuonna 2024

Valtuustokaudelle asetettujen päämäärien toteutumisen arvio painottaa hankintatoiminnalla aikaansaatuja tuloksia. Hankintaohjelman mittareiden toteumatiedot ovat tilinpäätöksen liitteenä olevassa Toimeenpano-ohjelma raportissa.

1) Hankimme vaikuttavia, laadukkaita ja käyttötarkoitukseensa soveltuvia palveluja, tavaroita ja urakoita

Hankintoja toteutettiin aluehallituksen hyväksymän hankintasuunnitelman perusteella. Aluehallitus teki erilliset käynnistämispäätökset merkittäviksi katsomistaan hankinnoista. Sosiaali- ja terveystalvuluissa otettiin käyttöön palvelukuvausohja, joka yhtenäistää itse tuotetun ja ostetun palvelun sisällön. Kilpailutuksilla yhdenmukaistettiin ostopalvelujen kriteerejä ja sopimusehtoja. Hankintayhteistyö Sisä-Suomen yhteistyöalueella syveni yhteishankinta-strategian valmistelun ja hankintojen suunnittelutyöryhmän myötä. Strategia ohjaa yhteishankintaa sen tultua alueilla hyväksytyksi tavoitteellisesti alkuvuonna 2025.

2) Hankinnat ovat kustannusvaikuttavia suhteessa omaan tuotantoon

Strategisessa monituottajuusohjelmassa tarkasteltiin hankintakokonaisuuksien kustannuksia ja kustannuskasvun syitä. Ostopalveluissa pidättäydyttiin monin paikoin hinnankorotuksista ja sovittiin säästöistä sopimuskumppaneiden kanssa. Materiaaleissa savutettiin 3 miljoonan euron säästöt ostamista ohjeistamalla ja valikoimatyöllä. Pohjois-Pirkanmaan palvelujen tuottamisen uudistamismalliksi aluehallitus valitsi suppean ulkoistuksen ja oman tuotannon yhdistelmän.

Potilassiirtotoiminnot päätettiin siirtää Tuomi Logistiikalta osaksi hyvinvointialueen ensihoitopalveluja. Laajoja tuotantotapa-analyysejä valmistui viisi. Tarkentunut talousdata mahdollisti aikaisempaa perusteellisempaa yksikkökustannusten laskentaa, mutta tuotantotapojen kustannusten vertailtavuus edellyttää edelleen kehittämistä palvelusisältöjen yhdenmukaisuudessa sekä hallinnollisten vyörytysten kohdentamisessa. Sosiaali- ja terveystalvohankintoihin valmisteltiin työkalu hinnoittelumallin määrittämisen tueksi. Edelleen yleinen kustannusten nousu, markkinatilanne ja saatavuusongelmat tietyissä hankintakokonaisuuksissa haastoivat hankintatoimintaa ja sopimusten käyttöä.

3) Hankinnat ovat vastuullisia ja hallitsemme riskejä monipuolisesti

Yhteiskunnallista ja sosiaalista vastuullisuutta edistettiin työllistämisehdolla hankinta-sopimuksissa. Työllistämisehto tarkoittaa, että toimittajan on käytettävä määritelty osuus sopimuksen arvosta osatyökykyisen tai työllistymishaasteita omaavan henkilön työllistämiseen. Hyvinvointialueen sopimusten työllistämisehdon nojalla työllistettiin 277 henkilöä työsuhteeseen ja 192 henkilölle tarjottiin työkokeilumahdollisuus, mikä oli 54 prosenttia enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Hankintasopimuksen työllistämisehto koski 150 toimittajaa.

Riskienarviointityökalu valmistui käytettäväksi osana hankintojen ja palvelusetelien valmistelua. Sopimukseen sisällytettiin salassapitoa ja turvallisuutta koskevat ehdot ja tarvittavat varautumista ja tietosuojaa koskevat ehdot. Hyvinvointialue ja Tuomi Logistiikka toimivat yhteistyössä muun muassa materiaallisen varautumisen osalta.

4) Edistämme ja hyödynnämme monipuolisia markkinoita ja niiden ekosysteemejä

Hyvinvointialueen kilpailutuksissa tarjoajia oli keskimäärin 7,6 kilpailutusta kohden. Kilpailutuksissa valituksi tuli suuria, keskisuuria ja pieniä yrityksiä sekä järjestöpohjaisia toimijoita. Pienten ja keskisuurten yritysten ja järjestötoimijoiden osuus valituista toimittajista oli 84 prosenttia.

6 TKIO toiminta

Toimialueelta tuettiin, ohjattiin ja kehitettiin hyvinvointialueen tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatiotoiminnan sekä osaamisen prosesseja sekä rakennettiin kumppanuuksia kansallisesti ja kansainvälisesti sote-sektorin, oppilaitosten ja tutkimuslaitosten kanssa. Yhteistyöalueen (YTA) yhteistyötä vahvistettiin käynnistämällä strategisen TKKIO-ohjelman laatiminen.

Toimialueelle perustettiin uusi vaikuttavuuden edistämisen vastuuyksikkö, jonka yhteydessä vaikuttavuuskeskusvalmistelu eteni erillisen hankesuunnitelman mukaisesti. Pirkanmaan vaikuttavuuden systemaattista johtamista tuettiin osana johtamisjärjestelmää ja

vaikuttavuusperusteisen ohjausmallin rakentaminen jatkui laaditun tiekartan mukaisesti.

Vaikuttavuusagenttien ryhmä perustettiin toimeenpanemaan vaikuttavuutta palvelutuotannossa ja myös Työote-toimintamallin käyttöönotto laajentui.

Toimialueella hallinnointiin ulkopuolista tutkimus-, koulutus- ja kehittämisrahoitusta vuoden aikana 14,5 miljoonaa euroa, lähes tuhannessa eri hankkeessa. Valtion tutkimusrahoitusta myönnettiin kilpailutuksen kautta 3,9 miljoonaa euroa YTA-alueen tutkimustoimintaan. Tutkimuspalvelujen asiantuntijat tuottivat neuvonta- ja sopimusvalmistelupalveluja, osallistuivat järjestelmäkehitykseen, toimittivat tutkimusaineistoa 65 tutkimukseen ja tukivat tutkijoita aineiston analysoinnissa ja tietoturvalisessä käsittelyssä. Alueellinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta käsitteli vuoden aikana 62 uuden tutkimuksen lausuntopyyntöä. Tampereen Biopankin palvelutoiminta keskittyi projekteihin biopankkinäytteiden rutiinikeräyksiä vähentäen. Alueellinen syöpäkeskus huolehti Tays Syöpäkeskuksen eurooppalaisen laatuarvioinnin (OECl-auditointi) toteuttamisesta.

Projektitoimisto tuki projektien suunnittelua ja ulkoisen rahoituksen hakuja. Projekti- ja kehittäjäverkostolle järjestettiin eri teemoista projektitoimintaa tukevia tilaisuuksia, joihin osallistui yli 300 Pirkan kehittäjää. Hyvinvointialueen projekti- ja salkkujohtamismalli valmistui toiminnan johtamiseen juurrutettavaksi ja sen keskeinen työkalu, projektisalkkujärjestelmä (Thinking Portfolio) otettiin projektitietoja kokoavaksi ja johtamista tukevaksi järjestelmäksi. Merkittävänä kehittämishankkeena toteutettiin YTA-tasoisesti Suomen kestävän kasvun ohjelman projektia yhteistyössä STM:n, THL:n, muiden yliopistollisten hyvinvointialueiden ja HUS:n kanssa.

Pirha-akatemian johtamisen ja esihenkilötyön kehittämiskonseptin toimenpiteisiin osallistui 3 225 esihenkilöä yli 200 tilaisuudessa. Jatkuvan oppimisen palveluita kehitettiin ja tuotettiin yli 1 500 henkilöstökoulutuksen muodossa, mm. verkkokoulutusten (55 311 Moodle-suoritusta), taitokoulutuksen, kirurgian koulutuskeskuksen ja muun täydennyskoulutuksen saralla.

Harjoittelupalveluissa järjestettiin seitsemän webinaarin lisäksi koulutuksia yli 200 ohjaajalle. Lääketieteen opiskelijoiden ja lääkärin harjoittelua ja ammatillista jatkokoulutusta koordinoivan Lääketieteen koulutuksen yksikön tuki laajeni kattamaan yleislääketieteen lisäksi sairaalaerikoissalat. Yle-tiimin koulutuksissa YTA:lla oli yli 1 000 osallistujaa.

7 Kestävä kehitys Pirkanmaan hyvinvointialueen toiminnassa

Vastuullisuus on yksi hyvinvointialueen strategian arvoista, joka on huomioitu myös strategisissa ohjelmissa kuten toimitila- ja hankintaohjelmissa. Vastuullisuus nähdään kiinteänä osana toimintaa, palveluita, ohjausta ja johtamista. Lisäksi palvelujen ja toiminnan kehittämisen tulee perustua tietoon ja tukea vaikuttavuusperusteisuutta.

Hankintaohjelman tavoitteena on, että hankinnat ovat vuoteen 2025 mennessä ekologisesti ja sosiaalisesti kestäviä, yhteiskunnallisilta vaikutuksiltaan myönteisiä ja niissä huomioidaan vastuullisuustavoitteet. Hoitotarvike- ja -laitehankintoihin asetettiin kansainvälisten sopimusten mukaisia kriteerejä ihmisoikeusloukkausten estämiseksi. Joka kolmannessa hankintalain kynnysarvon ylittävässä kilpailutuksessa käytettiin ympäristökriteerejä (osuus ei sisällä pääosaa ICT-hankinnoista). Hyvinvointialueen Tuomi Logistiikan hankinnoista 41 %:ssa käytettiin ympäristökriteerejä.

Toimitilojen keskimääräinen kunto parani toimitilaohjelmassa asetetun tavoitteen mukaisesti. Ympäristötavoitteiden saavuttamisessa toimitilakannan tilankäytön tehostaminen on ollut keskeisessä roolissa. Strategiakauden tavoitteiksi on asetettu myös energiankulutuksen ja sen säästöpotentiaalin määrittely sekä hiilijalanjäljen tavoitteiden ja mittareiden asettaminen.

Hyvinvointialueella on käytössä kiinteistöiden sähkön, veden, lämmön ja jäähdytyksen seurantajärjestelmä, jonka avulla seurataan energiankulutusta sekä havaitaan mahdollisia poikkeamia. Hyvinvointialueen omistamissa ja vuokraamissa kohteissa sähkön alkuperä on ydinvoimaa. Tays Keskussairaalan ja Hatanpään kohteissa kaukolämpö tuotetaan hiilineutraalisti. Tays Keskussairaalan kohteissa myös jäähdytys on hiilineutraalia. Vuonna 2024 selvitettiin energiatehokuutta parantavia ratkaisuja lämpöpumppu- ja aurinkojärjestelmien sekä valaistuksen osalta. Myös energiankäytön optimointia parannettiin rakennusautomaatiojärjestelmää kehittämällä. Henkilöstölle avattiin energiansäästöehdotuskanava ja energiansäästötoimenpiteet huomioitiin rakennuttamisen ohjeistuksissa.

Hyvinvointialueen kiinteistöiden sähkönkulutus oli vuonna 2024 yhteensä 59 628 691 kWh, josta vuokrattujen kiinteistöjen osuus oli 18 %. Näissä sähkön kulutus laski vuodesta 2023 yhteensä 2,6 % (1 294 254 kWh). Vastaavasti kaukolämmön kulutus laski vuodesta 2023 noin 5 % ja vedenkulutus yli 2 %. Hyvinvointialueen omistamien Taysin alueen ja Hatanpään sairaalan rakennusten energiankulutus toteutui vuonna 2024 suhteessa vuoteen 2023 seuraavasti: sähkö -5,5 %, lämpö -6,5 %, vesi -6,7 %, jäähdytys +13,3 %. Kokonaisuudessaan kustannussäästö oli laskennallisesti yli 480 000 euroa (Tays T- ja K-rakennukset eivät sisälly laskelmaan).

Jätehuollon kehittämisideoille avattiin oma Intra-kanava, lisäksi perustettiin hyvinvointialuelaaajuinen kalusteiden kierrätysvarasto. Yhdyskuntajätteiden hyödyntämisaste on noussut. Tays Keskussairaalassa käynnistettiin ensimmäisenä Suomen sairaaloista potilashoidon sekajätteen keräily ja yhtenäistetty jätehuolto. Vaarallisten jätteiden kierrätystä tehostettiin. Vuonna 2024 Tays sairaaloiden yhdyskuntajätteiden kierrätysasteet olivat: Keskussairaala 67 %, Hatanpää 37 %, Pitkänieniemi 61 %, Valkeakoski 26 % ja Sastamala 17 %. Tulokset eivät ole vertailukelpoisia vuoteen 2023.

Voimia seuraa säännöllisesti ruokahävikin toteumaa ja sen toimipisteissä tehdään säännöllistä yhteistyötä hävikin vähentämiseksi – hävikin määrän osalta kehitystrendi on laskeva. Vuonna 2024

Tays Keskussairaalassa biojätteen määrä ateriala kohden keskitetyn jakelun osastoilta oli 150 g. Osastolta palautuva ruoka on suurin hävikin laji (osuus kokonaishävikistä yli 30 %). Servin Sastamalan Hopunkallion keittiössä vastaava biojättemäärä oli 72 g annosta kohden vuonna 2024. Kotiaterioiden osalta hävikki oli 6 %.

8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2023 tilinpäätöksen merkittävä alijäämä edellytti vuoden 2024 aikana useita talouden parantamistoimia. Runsaan vuoden aikana on käyty viisi laajamittaista YT-prosessia. Kahden viimeisen vuoden yhteenlaskettu alijäämä on yli 190 miljoonaa euroa. Koska alijäämä tulee olla pois vuoden 2026 loppuun mennessä, tulee talouden tasapainotustoimia jatkaa myös vuosina 2025 ja 2026. Skenaariotarkastelussa on päädytty siihen, että toimintakate saa kasvaa vuonna 2026 enintään 2,6 % vuoden 2025 talousarvioon verrattuna. Tämä on alle henkilöstömenojen arvoidun kasvun. Niinpä muiden menojen kasvun tulee olla tätä pienempi.

Vuoden 2024 yksi merkittävimmistä talouden tasapainoon tähtäävistä toimista oli strategisen monituottajaohjelman valmistelu. Sen toteuttaminen on tulevan valtuustokauden ja päivitettävän strategian keskeisiä toimia. Sillä pyritään viime vuosina voimakkaasti kohonneiden ostopalvelujen kustannusten vähentämiseen ja markkinoiden tervehdyttämiseen Pirkanmaalla. Ohjelman toimeenpano on vastuutettu ja aikataulutettu talvella 2023–2024.

Lähivuosien merkittävin investointi on Tays uudistamisohjelman jatkohanke. Se on suuruudeltaan tämänhetkisten arvioiden mukaan 0,9 miljardia euroa. Sen rahoittamiseksi haettiin valtiolta lisälainanottovaltuutta 900 miljoonaa euroa. Lisälainanottovaltuus myönnettiin vuoden 2023 lokakuussa ehdollisena. Lainanmaksukyvyyn varmistamiseksi Pirkanmaan hyvinvointialueelta edellytettiin tuottavuusohjelmaa, joka perustuu edellä mainittuun strategian toimeenpano-ohjelmaan sekä muuhun toiminnan tehostamiseen.

Muiden investointien rahoitus suunniteltiin tehtäväksi omarahoituksella eli vuosikatteen mahdollistamalla rahoituksella. Tämänhetkinen ohjaavien ministeriöiden kanta on kuitenkin, että omarahoitus tulee kohdistaa ensisijaisesti Tays uudistamisohjelmaan. Tämä tarkoittaisi sitä, että lisälainanottovaltuutta joudutaan hakemaan myös muiden investointien rahoitukseen, vaikka vuosien 2025–2026 vuosikate on huomattavasti parempi kuin vuonna 2024.

Uuden valtuustokauden alkaessa uudistetaan sekä luottamushenkilöorganisaatiota että hyvinvointialueen hallinnollista ja toiminnallista organisaatiota. Luottamushenkilöorganisaatiossa muutetaan etenkin valiokuntien määrää ja toimintatapoja. Hallinnollisessa ja toiminnallisessa organisaatiossa pyritään mm. vähentämään hallinnon kerroksellisuutta.

Pirkanmaan hyvinvointialue tulee lähivuosina jatkamaan hyväksytyjen palveluverkkopäätösten toteuttamista. Tavoitteena on mm. yhtenevät palvelut sekä ylimääräisistä toimitiloista luopuminen. Samaan aikaan väestön ikääntyminen tuo jatkossakin lisääntyvää palvelutarvetta.

9 Riskienhallinta ja merkittävimmät riskit

Hyvinvointialueen merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä tunnistettiin säännöllisesti vuoden 2024 aikana järjestetyissä ylimmän johdon työpajoissa. Työpajat toteutettiin osavuosikatsauksen syklissä ja tulokset raportoitiin osana osavuosikatsausta. Vuoden 2025 riskienhallintasuunnitelman laatimisessa koostettiin ylimmän johdon riskien arvioinneista mahdollisia vuoden 2025 aikana näkyviä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä. Nämä riskit ovat lueteltuna alla. Riskien tarkemmat kuvaukset sisältyvät aluehallituksen hyväksymään riskienhallintasuunnitelmaan.

- Taloudellinen riski
- Ostopalveluiden ohjaukseen liittyvä riski
- Henkilöstöriski
- Viestintäriski
- Palvelutuotantoriski
- Toimintaympäristöriski
- Digitaalisen turvallisuuden riskit
- Strategisen johtamisen aikajänneriski
- Päätöksentekoriski
- Kriittisen infrastruktuurin riski
- Valtionohjauksen riski

9.1 Selonteko hyvinvointialueen riskienhallinnan järjestämisestä

Pirkanmaan hyvinvointialueen riskienhallinnan järjestäminen perustuu lainsäädännön ja hallintosäännön lisäksi osaltaan sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan perusteet -asiakirjaan, riskienhallintasuunnitelmaan sekä kehitystavoitteiden osalta strategiaan ja sen toimeenpano-ohjelmaan. Pirkanmaan hyvinvointialueella organisaation riskienhallinnan järjestämistä on lähestytty kokonaisvaltaisesti huomioiden kaikki riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen järjestelyt: organisaatioturvallisuuden kokonaisuutta käsitellään yhteisenä toisiinsa vaikuttavana kokonaisuutena hyvinvointialueen kokonaisvaltaisen toiminnan jatkuvuuden takaamiseksi.

Vuoden 2024 riskienhallintasuunnitelma sisälsi yhteensä 43 kehittämistavoitetta riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen osa-alueilta. Tavoitteista yhteensä 38 toteutui sellaisenaan tai tavoitteissa määritelty kehitystyö aloitettiin tavoitteen mukaisesti vuoden 2024 aikana.

Selkeästi kesken jääneet tavoitteet liittyvät sähköisen riskienhallintaohjelmiston uudistamiseen ja käyttöönottoon uudistettuna, tietoturvallisuuden ja tietosuojaan riskienhallinnan kehittämiseen yhteyshenkilötoiminnan kehittämisen osalta sekä yleisiin turvallisuuden ja varautumisen yhteensovittamista edistäviin tavoitteisiin, joiden osalta työ on osin aloitettu, mutta kesken.

Operatiivisten riskien hallinnan osalta työsuojelutoimijat ovat järjestäneet esihenkilöille ja johdolle koulutusta, sen lisäksi työn vaarojen ja riskien arvioinnit on laadittu edellisvuotta kattavammin. Lisäksi riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen yhteistyötä ja selkeyttämistä tavoittelevia eritasoisia turvallisuustyöryhmiä on perustettu jo noin 20. Erilaisia turvallisuusohjeita on laadittu useilta osa-alueilta ja materiaalit on saatettu henkilöstön saataville intraan. Hyvinvointialueen henkilöstölle on järjestetty turvallisuuskoulutusta ja muun muassa perehdytysmateriaaleihin on laadittu turvallisuuden sisältöjä. Vartijakutsupainikkeiden laitekanta ja tilausmenettelyt on yhtenäistetty, vartiointin kilpailutuksen perusteella saatettu voimaan uusi vartiointisopimus ja YTA-alueiden kesken laajennettu yhteistyötä järjestämällä vesihuollon häiriötilanneharjoitus.

Asiakas- ja potilasturvallisuuden riskienhallinnan osalta merkittävimpinä nostoina hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelmassa on kuvattu palvelulinjoilla toteutettavan lääkehoidon erityispiirteet sekä hyvinvointialuetasoiset yhteiset linjaukset lääkehoidon toteuttamisen käytäntöihin. Lisäksi hyvinvointialueen laiteturvallisuussuunnitelmaa aloitettiin tekemään vuoden 2024 syksyllä ja työ valmistuu vuoden 2025 aikana. Henkilöstölle on järjestetty myös kattavasti koulutusta muun muassa palveluun, hoitoon ja hoivaan liittyvien vaarojen hallinnasta, muusta asiakas- ja potilasturvallisuuden riskienhallinnasta ja esimerkiksi vaaratapahtumien ilmoittamisesta.

Tietoturvallisuuteen ja tietosuojaan liittyvää riskienhallintaa sekä raportointia kehitettiin muun muassa tehostamalla teknisen riskienhallintaryhmän toimintaa siten, että tietosuojaan ja tietoturvan riskit käsitellään kahden kuukauden välein. Lisäksi tietosuoja ja tietoturva -organisaatio on osallistunut esihenkilöinfoihin ja kehittänyt tietosuoja- ja tietoturvakierroja sekä aloittanut vaikutustenarvioinnin (DPIA) ja tiedonsiirron vaikutustenarvioinnin (TIA) prosessien kehittämisen.

Riskienhallintaan liittyy myös varautuminen erilaisten uhkien realisoitumiseen. Tämän osalta kaikkien tehtäväalueiden valmiussuunnitelmat saatiin tavoitteiden mukaiselle tasolle ja palvelulinjojen valmiussuunnitelmien laatiminen eteni suunnitellusti. Kriittiset toiminnot on tunnistettu pelastus- ja ensihoitopalveluissa ja sote-palveluiden osalta työ etenee palvelulinjojen valmiussuunnittelun mukana. Sote-valmiuskeskus tilastoi yhteensä 48 sosiaali- ja terveydenhuollon kannalta merkittävää häiriötilannetta, joista Pirkanmaan alueella toteutuneita oli 37. Pirkanmaan pelastuslaitoksen tilanne- ja johtokeskus aloitti säännöllisen tilannekuvan kokoamisen pelastustoiminnan yhteistyöalueelta ja pelastuslaitos koordinoi myös kokonaisturvallisuuden tilannekuvan muodostamista Pirkanmaalla. Henkilöstön osaamista valmiusasioissa kehitettiin erityisesti valmiussuunnitteluun osallistamisen, ohjauksen sekä valmiusharjoitusten kautta, joita esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoita osallistaen järjestettiin 12 kappaletta.

10 Sisäisen valvonnan ja tarkastuksen järjestäminen

10.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa hyvinvointialueen johtamisjärjestelmää ja edistävät laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuutta.

Aluehallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä perustaen työnsä aluevaltuuston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin, hallintosäätöön ja hyvää hallinto- ja johtamistapaa sekä sisäistä valvontaa koskevaan ohjeistukseen. Toimintaa ohjataan myös muilla ohjeistuksilla, prosessikuvauksilla ja toimivallan delegointipäätöksillä.

Omavalvonta on osa sisäistä valvontaa ja kattaa sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden laadun, turvallisuuden ja riittävyyden seurannan. Omavalvonnalla tarkoitetaan niitä keinoja ja toimia, joilla sosiaali-, terveys-, ja pelastuspalvelut valvovat, seuraavat ja arvioivat toimintaansa. Vuonna 2024 laadittiin yhteinen mallipohja omavalvontasuunnitelmille, joissa palveluyksiköt kuvaavat keskeiset riskit ja miten palveluntuottaja ja henkilöstö valvovat ja varmistavat palvelujen laatua, asianmukaisuutta, turvallisuutta ja asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyttä.

Vuoden aikana on kehitetty toimintaa, millä on vaikutusta sisäisen valvonnan edistämiseen ja osaamisen kehittämiseen. Esimerkiksi henkilöstön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia on selvitetty, ohjeistettu ja tiedotettu. Perehdytyksen yhteydessä uusi henkilöstö saa tietoa myös sisäisen valvonnan käytännöistä.

Havaittujen epäkohtien ilmoittamiseen on käytössä eri kanavia. Vuoden aikana kehitettiin HaiPro-ilmoituskanavaa, jotta asiakas- ja potilastyössä ilmenneitä epäkohtia voidaan ilmoittaa ja käsitellä sote-valvontalain mukaisesti sähköisen kanavan avulla. Myös ilmoittajansuojelulain mukainen ilmoituskanava vakavien väärinkäytösten ilmoittamiseen on käytössä pirhalaisille intra-sivustolla. Tytäryhtiöillä (Coxa, Sydänsairaala ja Keiturin Sote) on omat käsittelyryhmänsä, ja niiden mahdolliset ilmoitukset ohjautuvat suoraan omiin käsittelypolkuihinsa. Tuomi Logistiikalla on oma ilmoituskanavansa ja käsittelyryhmänsä.

Talouden tasapainottamisen tavoitteet, ostopalveluiden kustannusten kasvu ja tiettyjen alojen henkilöstöpula ovat esimerkkejä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan haasteista vuonna 2024. Havaittuihin puutteisiin on pyritty löytämään ratkaisuja ja uusia menettelyjä. Esimerkiksi aluehallitus nimesi ostopalveluiden käytön ja kustannusten vähentämiseen työryhmän kehittämään konkreettisia ratkaisuja ostopalveluiden hallintaan. Sisäisen tarkastuksen havaitsemiin sisäisen valvonnan puutteisiin on tarkastusten yhteydessä asetettu toimenpiteet, vastuutettu ja aikataulutettu ne. Korjaavat toimenpiteet ovat edenneet aikataulussaan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista hyvinvointialueen organisaation eri tasoilla ja eri toimintaprosesseissa on arvioitu myös itsearvioinnin avulla. Erikseen sote-palvelulinjat, strategisen ohjauksen ja järjestämisen toimialueet sekä kaikki tehtäväalueet ja tytäryhtiöistä Coxa,

Sydänsairaala ja Keiturin Sote arvioivat sisäisen valvonnan periaatteisiin kuuluvien väitteiden tilaa omassa toiminnassaan. Arvioitavat osa-alueet ovat sisäisen valvonnan COSO-viitekehyksen mukaisia (ohjausympäristö, riskienhallinta, valvontatoimenpiteet, tieto ja viestintä, seuranta ja arviointi).

Strategian toimeenpano ja tavoitteiden asettaminen ja niiden seuranta arvioitiin kauttaaltaan toteutuneen hyvin. Sopimusvalvontaan on panostettu vuoden aikana, ja se tunnistetaan parantuneen ensimmäisestä toimintavuodesta. Kaikki tahot arvioivat laskujen hyväksymisprosessin parantuneen huomattavasti edellisestä vuodesta. Talouspalveluiden pistokoetarkistuksissa on todettu myös sama huomio.

Itsearviointinnissa merkittäväksi kehittämiskohteeksi tunnistettiin edelleen riskienhallinnan osa-alue. Kehittämistarpeina nähtiin menettelyt systemaattiseen riskien arviointiin ja seurantaan. Sisäinen tarkastus on myös arvioinut samoin oman työnsä perusteella. Työhyvinvoinnin tilannetta on seurattu tehtäväalueilla säännöllisesti vuoden aikana. Seurannan perusteella tehtäväalueilla on tunnistettu niihin uusia kehittämiskohteita. Kehittämiskohteita olivat myös sopimusten hallinta, sairauspoissaolojen systemaattinen seuranta ja hallinta sekä käyttövaltuuksien hallinta. Organisaatiomuutokset edellyttävät selkeämpää vastuiden ja toimivaltuuksien kuvaamista. Tiedolla johtamisen kehittäminen nousi esiin tukipalveluissa, pelastuspalveluissa ja sote-palveluissa.

10.2 Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Hyvinvointialue on järjestänyt riippumattoman sisäisen tarkastuksen johdon sisäisen valvonnan järjestämistehtävän tueksi. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida riskiperusteisesti hyvän hallinto- ja johtamistavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja tuloksellisuutta. Sisäinen tarkastus raportoi hyvinvointialuejohtajalle ja aluehallitukselle ja toimii aluehallituksen hyväksymän toimintaohjeen mukaisesti.

Hyvinvointialueen sisäisellä tarkastuksella on myös yhteistyösopimus, jossa on sovittu sisäisen tarkastuksen palveluista ja yhteistyöstä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa. Omaa henkilökuntaa vastuualueella on sisäisen tarkastuksen johtaja ja sisäinen tarkastaja sekä tarkastuspäällikkö, jonka työpanos kohdennetaan Etelä-Pohjanmaalle. Lisäksi tarkastuspalveluita on ostettu hankintasopimuksella palveluntuottajalta.

Sisäisen tarkastuksen työ on kohdistunut pitkän aikavälin suunnitelman (vuosisuunnittelu 2023–2025) mukaisiin painopistealueisiin. Tarkastustyössä keskityttiin organisoimien toimivuuteen, sopimusvalvonnan valvontatoimenpiteisiin, toimivallan ja vastuiden arvioimiseen. Tarkastukset kohdennettiin myös tietoturvaan ja palvelutarpeen arviointiin. Riskienhallinnan toimivuutta arvioidaan jokaisen tarkastuksen yhteydessä. Tarkastusten perusteella havaittiin sisäisen valvonnan osalta kohteita, jotka vaativat parantamista. Sisäisen tarkastuksen seurannassa on havaittu, että suositusten mukaisia toimenpiteitä on tehty hyvässä aikataulussa.

11 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

11.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Pirkanmaan hyvinvointialueen varsinainen toiminta alkoi 1.1.2023. Vuoden 2024 toteumatietojen osalta on ensimmäistä kertaa käytössä edellisen vuoden vertailutieto, johon toteumia voi verrata ja analysoida muutoksia niihin nähden.

Pirkanmaan hyvinvointialueen toimintatuotot olivat 499,9 miljoonaa euroa ja niillä katettiin 17,9 % toimintakuluista. Toimintatuotot kasvoivat 18,7 miljoonaa euroa (3,9 %) edellisestä vuodesta. Toimintatuotoista 244,0 miljoonaa euroa muodostui myyntituotoista ja näistä 160,9 miljoonaa euroa tuli muilta hyvinvointialueilta. Myynnit muille hyvinvointialueille kasvoivat 11,1 miljoonaa euroa (7,4 %) edellisestä vuodesta. Suurimmat myynnin kasvut olivat Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle (toteuma yhteensä 32,1 miljoonaa euroa) ja HUS:lle (toteuma yhteensä 23,8 miljoonaa euroa). Muut merkittävimmät palveluiden ostajat ovat Kanta-Hämeen hyvinvointialue (38,0 miljoonaa euroa) sekä Keski-Suomen hyvinvointialue (20,0 miljoonaa euroa). Asiakasmaksutuotot olivat 177,4 miljoonaa euroa, joka on noin 6,3 % toimintakuluista ja kuvaa asiakkaiden itsensä maksamaa osuutta palveluiden kustannuksista. Asiakasmaksutuotot kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 12,9 miljoonaa euroa. Tuet ja avustukset olivat kaikkiaan 48,8 miljoonaa euroa ja ne vähenivät edelliseen vuoteen nähden 9,3 miljoonaa euroa. Suurin osa avustuksista oli valtion erillisrahoituksia hyvinvointialueiden toiminnan käynnistämiseen, kehittämiseen tai ICT-muutoksiin liittyen.

Toimintakulut olivat yhteensä 2 796 miljoonaa euroa ja ne kasvoivat edellisestä vuodesta 50,4 miljoonaa euroa (1,8 %). Kasvu on huomattavasti pienempi kuin kustannustasoa nostavat komponentit, kuten työmarkkinaratkaisut ja niillä pystyttiin kattamaan myös kasvava palveluiden tarve. Talouden tasapainottamiseksi tehdyt lukuisat toimet näkyvät selvästi maltillisen kasvun taustalla ja kulukasvun hallintaa voidaan pitää erinomaisena.

Henkilöstökulut olivat kaikkiaan 1 144,6 miljoonaa euroa, joka oli 34,5 miljoonaa euroa (3,1 %) enemmän kuin 2023 ja ne muodostivat noin 41 % toimintakuluista. Henkilöstökuluista palkkojen osuus oli 930,3 miljoonaa euroa ja henkilösivukulut 214,3 miljoonaa euroa. Palkkojen suurin erä muodostuu vakituisen henkilöstön palkoista, 617,2 miljoonaa euroa, jotka kasvoivat 7,4 % edellisestä vuodesta. Toteumamuutoksessa näkyy toiminnan siirtäminen omaksi toiminnaksi ja myös vakituisen henkilöstön osuuden kasvu. Sijaisten palkat puolestaan laskivat 4,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Tässä näkyy vastaavasti henkilöstövuokrauksen väheneminen, jota on kompensoitu omalla työllä. Lomapalkkavelan muutos toteutui selvästi edellistä vuotta pienempänä ja oli 5,4 miljoonan euron suuruinen.

Palveluiden ostot toteutuivat kaikkiaan 1 247,9 miljoonan euron suuruisena ja kasvoivat 10,3 miljoonaa euroa (0,8 %) edellisestä vuodesta. Palveluiden ostoista asiakaspalveluiden ostot olivat 823,1 miljoonaa euroa ja 29 % toimintakuluista. Tämä kuvastaa ulkopuolisen palvelutuotannon

osuutta koko toiminnasta. Ne kasvoivat 42 miljoonaa euroa (5,4 %) edellisestä vuodesta, mutta huomionarvoista on lisäksi se, että vuonna 2023 ostoihin tuli suuria hinnankorotuksia huhtikuussa ja silloin alkuvuoden toteumat olivat hyvin pieniä. Verratessa ainoastaan touko-joulukuun ostoja vuosi 2024 toteutui 2,4 % alle edellisen vuoden eli talouden tasapainottamiseksi tehty työ näkyy vuosikasvusta huolimatta myös tässä erässä. Lisäksi omaan toimintaan sitoutuneita muiden palveluiden ostoja oli 424,8 miljoonaa euroa, joka on 31,8 miljoonaa euroa (7,0 %) pienempi kuin vuoden 2023 toteuma. Merkittävimmät vähennykset edelliseen vuoteen nähden toteutuivat ICT-palveluiden ostoissa (-17,4 miljoonaa euroa), henkilöstövuokrauksessa (-14,0 miljoonaa euroa), lääkäripalveluiden ostoissa (-2,1 miljoonaa euroa) sekä konsultointipalveluiden ostoissa (-0,8 miljoonaa euroa). Merkittävimmät kasvut edelliseen vuoteen nähden liittyivät työterveyspalveluihin (+2,1 miljoonaa euroa), henkilöstöpalveluihin (+1,2 miljoonaa euroa) sekä tulkkaus- ja käännöspalveluihin (+0,7 miljoonaa euroa). Aineet, tarvikkeet ja tavarat oli 185,9 miljoonaa euroa, joka oli 2,3 miljoonaa euroa (-1,2 %) pienempi kuin edellisen vuoden toteuma. Erityisesti lääkeostoissa saatiin säästöä ja ne toteutuivat 2,9 miljoonaa euroa (5,4 %) pienempinä kuin 2023.

Maksetut avustukset toteutuivat 69,9 miljoonan euron suuruisena ja ne kasvoivat edellisestä vuodesta 2,7 miljoonaa euroa (4,0 %). Kasvu johtui erityisesti vammaisille annetuista avustuksista (+1,9 miljoonaa euroa) sekä omaishoidon tuesta (+1,0 miljoonaa euroa). Muut toimintakulut olivat 147,8 miljoonaa euroa ja kasvoivat 5,2 miljoonaa euroa (3,6 %) edellisestä vuodesta. Muista toimintakuluista vuokratulot (rakennukset + leasingvuokrat) oli 137,2 miljoonaa euroa ja ne kasvoivat 2,7 miljoonaa euroa (+2,0 %) edellisestä vuodesta. Muissa kuluissa lisäksi saatavien poistot kasvoivat 1,2 miljoonaa euroa (+60 %) edellisestä vuodesta. Kasvu oli odotettua, koska toiminnan siirtovaiheessa vanhat maksusaatatavat jäivät kuntiin ja vuosi 2023 toteutui sen vuoksi suhteellisen pienenä.

Toimintakatteeksi muodostui -2 294,7 miljoonaa euroa, joka on vain 1,4 % edellistä vuotta suurempi. Valtion rahoitus oli 2 276,6 miljoonaa euroa ja se kasvoi edellisestä vuodesta 113,4 miljoonaa euroa (5,2 %). Valtion rahoitus kattoi 81,4 % toimintakuluista. Rahoitustuotot olivat 20,0 miljoonaa euroa ja ne kasvoivat 1,2 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Rahoitustuotot muodostuvat erityisesti konsernitilille maksettavista koroista sekä osinkotuotoista. Rahoituskulut olivat 11,5 miljoonaa euroa ja kasvoivat 2,6 miljoonaa euroa (28 %) edellisestä vuodesta. Pitkäaikaisten lainojen keskikorko oli 2,12 % (1,73 % vuonna 2023). Lainojen suojausaste oli 61,8 %.

Hyvinvointialueen vuosikatteeksi muodostui -9,5 miljoonaa euroa. Vuosikate oli negatiivinen, joten se ei riittänyt kattamaan lainkaan poistoja. Poistojen jälkeen tilikauden tulokseksi muodostui -56,6 miljoonaa euroa ja tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden 2024 alijäämäksi muodostui -56,6 miljoonaa euroa, joka on 79,9 miljoonaa pienempi kuin vuonna 2023. Asukaslukuun suhteutettuna alijäämää oli 104 euroa per asukas (259 euroa per asukas vuonna 2023).

**PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUE
TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT**

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	499 884	481 211
Valmistus omaan käyttöön	1 498	1 509
Toimintakulut	-2 796 041	-2 745 647
TOIMINTAKATE	-2 294 659	-2 262 927
Valtion rahoitus	2 276 623	2 163 186
Rahoitustuotot ja -kulut	8 503	9 837
Korkotuotot	12 235	11 215
Muut rahoitustuotot	7 811	7 596
Korkokulut	-9 811	-8 140
Muut rahoituskulut	-1 732	-834
VUOSIKATE	-9 533	-89 904
Poistot ja arvonalentumiset	-47 114	-46 639
TILIKAUDEN TULOS	-56 647	-136 543
Tilinpäätössiirrot	97	90
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-56 550	-136 453
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	17,9 %	17,5 %
Vuosikate/Poistot, %	-20 %	-192,8 %
Vuosikate, euroa/asukas	-17	-170
Alijäämä / asukas	-104	-259
Hyvinvointialueen asukasmäärä	545 503	527 478

Taulukko 11.1. Pirkanmaan hyvinvointialueen tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.

Tunnuslukujen kaavat:

Toimintatuotot/ Toimintakulut, % = $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate/ Poistot, % = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate, € / asukas = vuosikate/ asukasmäärä 31.12.

11.2 Toiminnan rahoitus

Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu pääasiassa valtion rahoitukseen. Rahoituksen ja muiden tuottojen riittävyyttä toimintaan ja investointeihin tarkastellaan rahoituslaskelman kautta.

Hyvinvointialueen vuosikate oli -9,5 miljoonaa euroa (-89,9 miljoonaa vuonna 2023) ja koska se oli negatiivinen, niin se ei riittänyt kattamaan investointimenoja lainkaan. Investointimenoja oli yhteensä 45,3 miljoonaa euroa (51,2 miljoonaa euroa 2023). Tulorahoituksen korjauserät olivat n. 3,1 miljoonaa euroa ja muodostuivat pääosin potilasvakuutusmaksujen pakollisen varausten purusta. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja oli 0,9 miljoonaa euroa ja siellä merkittävin yksittäinen erä liittyi Kaivannon sairaalan maa-alueiden myyntiin. Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 57 miljoonaa euroa negatiivinen (-142,6 miljoonaa euroa 2023) ja menoja on jouduttu kattamaan olemassa olleita hyvinvointialueelle siirtyneitä kassavaroja hyödyntämällä sekä nostamalla lainaa.

Rahoituksen rahavirta oli 27,7 miljoonaa euroa (5,4 miljoonaa euroa vuonna 2023).

Antolainasaamisten vähennys oli 0,6 miljoonaa euroa ja koostui Tays Sydänkeskus Oy:n, Tullinkulman työterveys Oy:n ja Tuomi Logistiikka Oy:n antolainoista. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin tilikaudella 30 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja voi nostaa vain investointimenoihin. Vuonna 2023 investointeihin etupainotteisesti nostettujen lainojen määrä ylitti investoinnit 18 miljoonalla eurolla, joten osa vuoden 2024 investoinneista katettiin jo ennakoon vuonna 2023 nostetuilla lainoilla. Pitkäaikaista lainaa on Pirkanmaan hyvinvointialueen toiminta-aikana 2023–2024 nostettu yhteensä 100 000 miljoonaa euroa, kun investointeja on toteutunut yhteensä 96,5 miljoonaa euroa eli investoinnit on toistaiseksi katettu täysimääräisesti lainoilla ja lainoja on lisäksi nostettu noin 3,5 miljoonaa euroa investointeja enemmän. Tämä erotus on investointien viivästymisestä johtuvaa ja on siten nostettu etupainotteisesti ja tullaan tasoittamaan vuoden 2025 aikana. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 39,5 miljoonaa euroa ja lyhytaikaisten lainojen kasvu oli 17,9 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten lainojen kasvu muodostui konsernitiliveloista. Muut maksuvalmiuden muutokset olivat 18,6 miljoonaa euroa ja ne muodostuivat saamisten muutoksista sekä korottomien velkojen muutoksista.

Laskennallinen lainanhoitokate oli nolla. Se on yksi mittari hyvinvointialueiden talouden tarkasteluun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on yksi tai suurempi.

Kaikkiaan rahavarojen muutos tilikaudella oli -29,4 miljoonaa euroa ja 31.12.2024 rahavarat olivat 121,5 miljoonaa euroa (150,9 miljoonaa euroa 31.12.2024). Kassan laskennallinen riittävyys on noin 15,6 päivää. Vuoden 2025 ensimmäinen rahoituserä maksettiin heti vuoden alussa, joten kassatilanne on riittävä ja lyhytaikaista rahoitusta ei ole ollut tarvetta nostaa.

PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUE
RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-9 533	-89 904
Tulorahoituksen korjauserät	-3 143	-2 283
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-45 299	-51 178
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	945	745
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-57 030	-142 620
Rahoituksen rahavirta		
Antolainasaamisten vähennys	613	613
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	70 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-39 528	-36 717
Lyhytaikaisten lainojen muutos	17 920	-10 881
Oman pääoman muutokset		-374
Muut maksuvalmiuden muutokset	18 647	-17 224
Rahoituksen rahavirta yhteensä	27 652	5 417
Rahavarojen muutos	-29 378	-137 203
Rahavarat 1.1.	150 894	288 097
Rahavarat 31.12.	121 516	150 894
Lainakanta 31.12.	509 338	500 945
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 2 vuodelta, €	-199 650	-142 620
Investointien tulorahoitus, %	-21 %	-175,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,0	-1,4
Lainanhoitokate	0,0	-1,8
Kassan riittävyys, pv	15	19
Hyvinvointialueen asukasmäärä	545 503	527 478

Taulukko 11.2. Pirkanmaan hyvinvointialueen rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.

Tunnuslukujen kaavat:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, € = Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta tilinpäätösvuodelta + 4 edelliseltä vuodelta

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

11.3 Tase ja sen muodostuminen

Tase ja sen tunnusluvut kuvaavat hyvinvointialueen omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta. Pirkanmaan hyvinvointialueen taseen loppusumma oli 845,6 miljoonaa euroa 31.12.2024 (937,6 miljoonaa euroa 31.12.2023). Taseen loppusumman pienentyminen johtui erityisesti 56,6 miljoonaa euroa alijäämäisestä vuodesta.

Pysyvien vastaavien kokonaismäärä on 592,2 miljoonaa euroa (596,4 miljoonaa euroa vuonna 2023). Aineettomat hyödykkeet olivat 2,3 miljoonaa euroa ja pienenivät edellisestä vuodesta 1,0 miljoonaa euroa. Aineelliset hyödykkeet olivat 564,2 miljoonaa euroa (568,5 miljoonaa euroa vuonna 2023). Tays psykiatrian T-rakennuksen valmistuttua rakennusten tasearvo nousi merkittävästi ja on nyt 438,4 miljoonaa euroa. Vastaavasti ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat pienenivät suurin piirtein saman verran. Vuoden 2024 aikana myytiin rakennuksista Kaivannon sairaala. Sijoitusten kokonaismäärä on 25,6 miljoonaa euroa ja se kasvoi edellisestä vuodesta 1,1 miljoonaa euroa. Muutos liittyy erityisesti Tuomi Logistiikka Oy:n osakkeiden ostoon. Tuomi Logistiikasta tuli samalla Pirkanmaan hyvinvointialueen tytäryhtiö. Tays Kehitysyhtiö Oy puolestaan purettiin tilikauden 2024 aikana. Toimeksiantojen varat ovat 0,2 miljoonaa euroa ja pysyivät ennallaan ja muodostuvat kunnista siirtyneistä lahjoituksista. Vaihtuvia vastaavia on yhteensä 253,2 miljoonaa euroa (341 miljoonaa euroa vuonna 2023). Näistä vaihto-omaisuutta on 7,4 miljoonaa euroa koostuen kokonaisuudessaan sairaala-apteekin varastoista. Saamisia on 124,3 miljoonaa euroa (181,6 miljoonaa euroa vuonna 2023) muodostuen erityisesti myyntisaamisista (54,8 miljoonaa euroa), siirtosaamisista (48 miljoonaa euroa, joista suurin osa valtiolta erilaisiin hankerahoituksiin liittyen) sekä muista saamisista 21,4 miljoonaa euroa. Rahoja ja pankkisaamisia oli 31.12.2024 yhteensä 121,5 miljoonaa euroa (150,9 miljoonaa euroa 31.12.2023). Pienentyminen johtui erityisesti alijäämäisestä vuodesta.

Taseen vastattavien ryhmässä oma pääoma oli negatiivinen -109,2 miljoonaa euroa. Suuri negatiivinen määrä johtui toisesta perättäisestä alijäämäisestä vuodesta. Tilikauden ja edellisten tilikausien alijäämä on yhteensä jo 193 miljoonaa euroa. Peruspääoma on 83,8 miljoonaa euroa.

Poistoeroa on jäljellä 0,7 miljoonaa euroa liittyen Taysin R-rakennukseen ja se pieneni edellisestä vuodesta 0,1 miljoonaa euroa. Pakollisia varauksia on 20,3 miljoonaa euroa ja niistä suurimman osan muodostaa potilasvahinkovastuu, joka kuitenkin pieneni edellisestä vuodesta 3 miljoonaa euroa. Toimeksiantojen pääomia oli yhteensä 15,3 miljoonaa euroa. Ne muodostuivat pieneltä osin lahjoitusvaroista sekä suurimmalta osin muista toimeksiantojen pääomista (14,1 miljoonaa euroa).

Vierasta pääomaa on taseessa yhteensä 918,5 miljoonaa euroa (950,3 miljoonaa euroa vuonna 2023). Tästä pitkäaikaista on 427,8 miljoonaa euroa ja lyhytaikaista 490,7 miljoonaa euroa.

Lainakanta on kaikkiaan 509,3 miljoonaa euroa, joista korollista ulkopuolista lainaa on 468,6 miljoonaa euroa (478,1 miljoonaa euroa vuoden 2023 lopussa) ja konsernitilivelkaa 40,7 miljoonaa

euroa. Ostovelkoja oli tilinpäätöshetkellä yhteensä 125,9 miljoonaa euroa, yhteensä pitkä- ja lyhytaikaista muuta velkaa on noin 23,6 miljoonaa euroa ja siirtovelkoja 259,4 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialueen omavaraisuusaste on negatiivinen (-12,8 %) johtuen oman pääoman negatiivisuudesta. Se ei kerro kovin hyvää hyvinvointialueen tilanteesta, sillä omavaraisuusaste mittaa hyvinvointialueen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Syntynyt alijäämä tavoitellaan kuitenkin katettavaksi lain mukaisesti vuoden 2026 loppuun mennessä. Suhteellinen velkaantuneisuus on 33,1 % (35,9 % vuonna 2023) ja se kertoo siitä, että kuinka paljon hyvinvointialueen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Kun omavaraisuusaste on tilinpäätöksessä negatiivinen, niin suhteellinen velkaantuneisuus on ehkä parempi tunnusluku kuvaamaan hyvinvointialueen kykyä suoriutua velkojen takaisinmaksusta tulorahoituksellaan. Kertynyt alijäämä 193,0 miljoonaa euroa on asukaslukuun suhteutettuna 354 euroa per asukas ja hyvinvointialueen lainakanta 934 euroa per asukas.

**PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUE
TASE JA SEN TUNNUSLUVUT**

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	592 164	596 379
Aineettomat hyödykkeet	2 338	3 354
Aineettomat oikeudet	1 759	2 541
Muut pitkävaikutteiset menot	570	804
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	9	9
Aineelliset hyödykkeet	564 183	568 515
Maa- ja vesialueet	13 018	13 004
Rakennukset	438 412	365 475
Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 321	20 768
Koneet ja kalusto	50 051	50 269
Muut aineelliset hyödykkeet	452	464
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	43 929	118 535
Sijoitukset	25 643	24 510
Muut osakkeet ja osuudet	23 923	22 176
Muut lainasaamiset	829	1 443
Muut saamiset	891	891
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	240	240
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	240	240
VAIHTUVAT VASTAAVAT	253 206	341 011
Vaihto-omaisuus	7 375	8 455
Aineet ja tarvikkeet	7 375	8 455
Saamiset	124 315	181 662
Pitkäaikaiset saamiset	51	44
Lainasaamiset	50	43
Muut saamiset	1	1
Lyhytaikaiset saamiset	124 264	181 618
Myyntisaamiset	54 838	56 900
Lainasaamiset	58	40
Muut saamiset	21 367	25 611
Siirtosaamiset	48 001	99 067
Rahat ja pankkisaamiset	121 516	150 894
VASTAAVAA YHTEENSÄ	845 610	937 630

Taulukko 11.3. Pirkanmaan hyvinvointialueen tase, vastaavaa.

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-109 194	-52 637
Peruspääoma	83 806	83 806
Muut omat rahastot	3	9
Ed. tilikauden yli-/alijäämä	-136 452	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-56 551	-136 452
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	736	827
Poistoero	736	827
PAKOLLISET VARAUKSET	20 312	24 296
Muut pakolliset varaukset	20 312	24 296
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	15 261	14 860
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 194	1 193
Muut toimeksiantojen pääomat	14 067	13 667
VIERAS PÄÄOMA	918 495	950 284
Pitkäaikainen vieras pääoma	427 750	439 305
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait	281 820	285 121
Lainat muilta luotonantajilta	144 377	153 473
Muut velat	1 553	711
Lyhytaikainen vieras pääoma	490 745	510 979
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait	33 302	30 433
Lainat muilta luotonantajilta	49 838	31 919
Saadut ennakot	237	385
Ostovelat	125 932	149 376
Muut velat	22 039	22 112
Siirtovelat	259 397	276 754
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	845 610	937 630

Taulukko 11.4. Pirkanmaan hyvinvointialueen tase, vastattavaa.

TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	-12,8 %	-5,5 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	33,1 %	35,9 %
Kertynyt yli/alijäämä, 1 000 €	-193 003	-136 452
Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	-354	-259
Lainakanta 31.12., 1 000 €	509 337	500 945
Lainakanta 31.12., €/asukas	934	950
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	1 192 134	1 167 930
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	2 185	2 214
Lainasaamiset, 1 000 €	829	1 443
Hyvinvointialueen asukasmäärä 31.12.	545 503	527 478

Taulukko 11.5. Pirkanmaan hyvinvointialueen taseen tunnusluvut.

Tunnuslukujen kaavat:

Omavaraisuusaste, % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaeht.var.}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas = $[\text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/jäämä}] / \text{Hyvinvointialueen asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12. = Joukkovelkakirjalain + Lainat rahoitus- ja vakuutuslait + julkisyht. + muilta luotonantajilta

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Lainakanta 31.12. + Vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

12 Hyvinvointialueen kokonaistulot ja -menot

TULOT	€	MENOT	€
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	499 884 166,77	Toimintakulut	2 796 040 957,53
Valtion rahoitus	2 276 622 558,05	- valmistus omaan käyttöön	-1 497 562,36
Korkotuotot	12 234 932,38	Korkokulut	9 810 807,56
Muut rahoitustuotot	7 811 370,64	Muut rahoituskulut	1 731 919,82
Tulorahoituksen korjauserät:		Tulorahoituksen korjauserät:	
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-359 080,15	+/- pakollisten varausten muutos	3 984 044,00
		-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit			-1 200 110,77
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	944 810,61	Investoinnit	
		Investointimenot	45 299 084,35
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	613 333,34	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	39 527 769,74
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	17 919 860,90	Oman pääoman vähennykset	0,00
Oman pääoman lisäykset	0,00		
Kokonaistulot yhteensä	2 845 671 952,54	Kokonaismenot yhteensä	2 893 696 909,87

Kokonaistulot	2 845 671 952,54
Kokonaismenot	2 893 696 909,87
	-48 024 957,33
Muut maksuvalmiuden muutokset	18 647 491,58
Rahavarojen muutos	29 377 465,75
	48 024 957,33
TÄSMÄYTYS	0,00

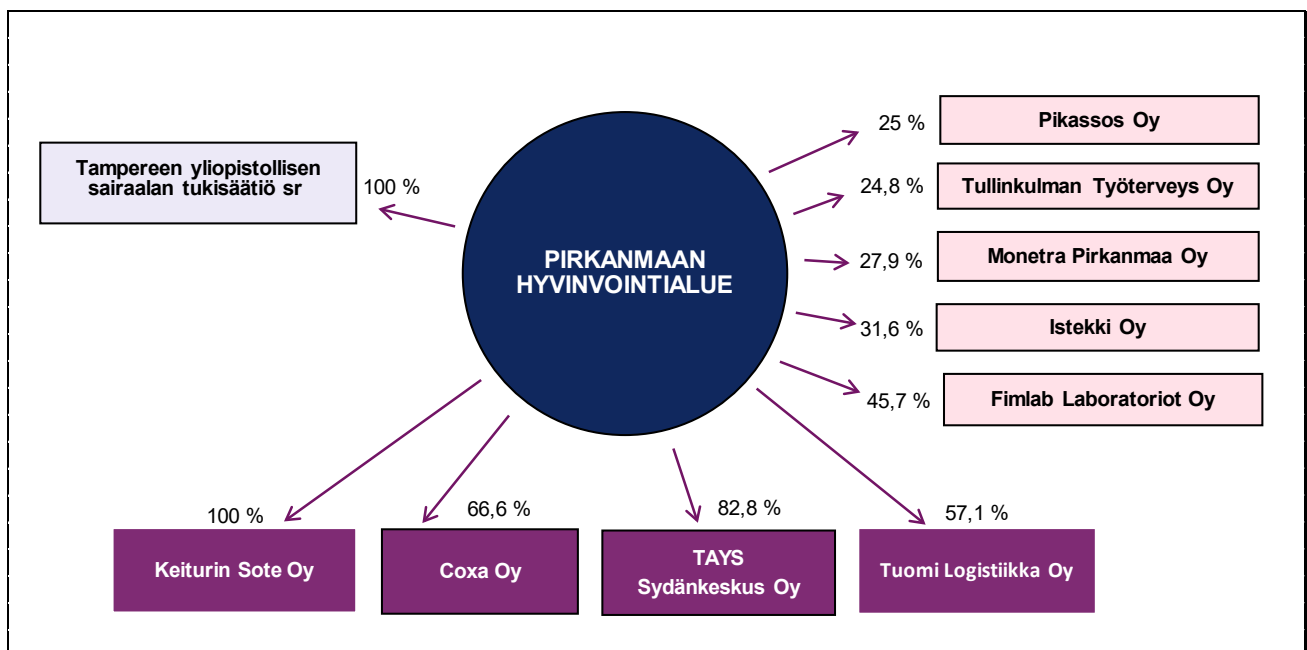
Taulukko 12.1. Hyvinvointialueen kokonaistulot ja menot.

13 Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous

13.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Pirkanmaan hyvinvointialueen konserni muodostuu Pirkanmaan hyvinvointialueesta sekä tytäryhteisöistä, joita vuoden 2024 lopussa olivat Coxa Oy, Keiturin Sote Oy, Tays Sydänkeskus Oy, Tampereen yliopistollisen sairaalan tukisäätiö sr sekä Tuomi Logistiikka Oy. Toimintansa aikaisemmin lopettaneen Tays Kehitysyhtiö Oy:n purkamisprosessi tuli päätökseen vuoden 2024 lopussa.

Pirkanmaan hyvinvointialueen omistukseen kuuluvia osakkuusyhtiöitä vuoden 2024 lopussa olivat laboratoriopalveluita tuottava Fimlab Laboratoriot Oy, ICMT-palveluita tuottava Istekki Oy, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita tuottava Monetra Pirkanmaa Oy, työterveyspalveluita tuottava Tullinkulman Työterveys Oy sekä sosiaalialan osaamiskeskus Pikassos Oy.

Kuva 13.1. Pirkanmaan hyvinvointialueen omistussosuudet tytär- ja osakkuusyhteisöistä 31.12.2024.

13.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla hyvinvointialue omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Omistajaohjaus voi liittyä muun muassa perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, palvelujen tuottamista koskeviin ja muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen hyvinvointialuetta eri yhteisöissä edustaville henkilöille, muuhun hyvinvointialueen määräysvallan käyttöön sekä muihin vastaaviin seikkoihin. Omistajaohjauksella on huolehdittava, että hyvinvointialueen tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin kokonaisuus.

Laki hyvinvointialueesta määrittelee hyvinvointialueen omistajaohjauksen, tytäryhteisöjen ohjauksen ja konsernijohtoon. Lisäksi hyvinvointialueen hallintosäännössä täsmennetään toimielinten ja viranhaltijoiden rooleja.

Hyvinvointialue ohjaa konsernin tytäryhteisöjä sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjä aluevaltuuston hyväksymillä omistajaohjauksen periaatteilla ja konserniohjeella. Lisäksi keskeisiä konsernin toimintaa ohjaavia dokumentteja hyvä hallinto- ja johtamistapa -ohje sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -ohje.

Tytäryhtiöt raportoivat toiminnasta ja taloudesta operatiiviselle konserniryhmälle kuukausittain, osakkuusyhtiöt raportoivat neljä kertaa vuodessa. Konserni- ja toimitilajaosto käsittelee yhtiöiden raportointia säännöllisesti. Lisäksi kaksi kertaa vuodessa käydään tytäryhtiöiden kanssa konserniyhtiöneuvottelut, joissa paneudutaan yhtiöiden toiminnan ja talouden keskeisiin kysymyksiin. Viime kädessä tarkastuslautakunta ja aluevaltuusto arvioivat aluevaltuuston yhtiöille asettamien tavoitteiden toteutumista.

Konserniryhmä tarkastelee tytär- ja osakkuusyhtiöiden tasearvoja vuosittain ja toistaiseksi korjausta edellyttäviä poikkeamia hyvinvointialueen taseeseen nähden ei ole todettu.

Tytäryhteisöjen tavoitteet

Talousarviossa asetetaan tytäryhteisöille seuraavan vuoden toiminnan ja talouden tavoitteet. Tytäryhteisöjen tavoitteet vuodelle 2024 olivat:

Coxa Oy

Tavoite vuodelle 2024	Saavutettiinko tavoite
Tilikauden tulos (verojen jälkeen) on 2,4 miljoonaa euroa.	+
Pirkanmaan hyvinvointialueelle kohdistuva kustannus on 31,5 miljoonaa euroa. (Tavoitteeseen on elokuussa 2024 sairaalapalvelulinjan edustajien kanssa sovittu yhden miljoonan euron lisäys).	+ / -
Asiakastyytyväisyyttä mittaava NPS-arvo on yli 90. ("Kuinka todennäköisesti suosittelet Coxaa parhaalle ystävällesi, jos hän tarvitsee hoitoa tekonivelleikkausta?")	+
Henkilöstön tyytyväisyyttä mittaava eNPS-arvo on yli 20. (Kuinka todennäköisesti suosittelet Coxaa Oy:tä työnantajana ystävällesi tai tuttavallasi?)	+

Keiturin Sote Oy

Tavoite vuodelle 2024	Saavutettiinko tavoite
Tilattujen palveluiden toteuttaminen laadukkaasti hoitotakuun ja muiden lakisääteisten velvoitteiden mukaisesti.	+
Sovitussa talousraamissa pysyminen.	+
Henkilöstön tyytyväisyyttä mittaava eNPS-arvo on yli 20. (Kuinka todennäköisesti suosittelet Keiturin Sote Oy:tä työnantajana ystävällesi tai tuttavallesi?)	+

Tays Sydänkeskus Oy

Tavoite vuodelle 2024	Saavutettiinko tavoite
Tilikauden tulos (verojen jälkeen) on 2,0 miljoonaa euroa.	+
Pirkanmaan hyvinvointialueelle kohdistuva myynti on 63,7 miljoonaa euroa (toteuma 62,1). Pirkanmaan hyvinvointialueelle kohdistuvien myynnin alittuessa tavoitekustannusmallia sovellettiin.	+
Asiakastyytyväisyyttä mittaava NPS-arvo on yli 90. (Kuinka todennäköisesti suosittelet Tays Sydänsairaala parhaalle ystävällesi, jos hän tarvitsee hoitoa sydänsairauksiin?)	+
Henkilöstön tyytyväisyyttä mittaava eNPS-arvo on yli 20. (Kuinka todennäköisesti suosittelet Tays Sydänkeskus Oy:tä työnantajana ystävällesi tai tuttavallesi?)	+

Tays Tukisäätiö

Tavoite vuodelle 2024	Saavutettiinko tavoite
Säätiön varoja sijoitetaan tuottavasti maltillisella riskitasolla.	+
Säätiön omistamien kiinteistöjen kunto säilyy ja vuokratasoa arvioidaan säännöllisesti.	+
Säätiön vastaanottamia lahjoitus- ja testamenttivaroja kohdennetaan lahjoittajien määräämiin tarkoituksiin ja raportointi vastaanotetuista varoista suoritetaan sovitun aikataulun ja viranomaismääräysten mukaisesti.	+

Tuomi Logistiikka Oy

Tuomi Logistiikka on ollut tytäryhtiöasemassa 21.5.2024 alkaen, eikä vuodelle 2024 ole asetettu tavoitteita.

13.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tilikauden 2024 aikana Tuomi Logistiikka Oy:stä tuli Pirkanmaan hyvinvointialueen tytäryhtiö ja toimintansa aikaisemmin lopettaneen Tays Kehitysyhtiö Oy:n purkamisprosessi tuli päätökseen. Olemme irtautuneet UNA Oy:n toiminnasta, mutta osakeomistus on edelleen olemassa. Lisäksi realisoitiin Pirkanmaan hyvinvointialueen toimintaan kuulumattomien yhtiöiden osakkeita. Yhtiöiden

olennaisia tapahtumia seurataan säännöllisesti. Tarkemmat tiedot yhtiöiden tunnusluvuista ja olennaisista tapahtumista saa yhtiöiden tilinpäätöksistä ja toimintakertomuksista.

Yhteenvedot tytäryhtiöiden osalta toiminnasta ja taloudesta 2024

Coxa Oy

Vuoden 2024 toiminnan keskeisinä nostoina on leikkausmäärän hyvä ja tavoitteenmukainen kasvu. Coxassa tehtiin vuoden aikana 8 555 tekoniivelleikkausta, joka tarkoittaa 19 % kasvua edellisvuoteen ja oli jälleen Coxan kasvussa ennätysvuosi. Tekoniivelleikkausten jonotilanne kasvoi vuoden aikana ja hyvinvointialueiden jonopaine näkyi siten myös Coxan jonojen kasvuna. Leikkausmäärän kasvun mahdollisti uusien salien käyttöönotto. Alkaneelle vuodelle Coxassa on tehty useita toiminnallisia muutoksia kasvun parantamiseksi. Vuoden 2025 leikkausmäärän odotetaan olevan 9 100. Toiminnan kasvun rinnalla on tehostettu koko potilaan hoitopolkuun liittyvää prosessia. Päiväkirurginen toiminta on kasvanut merkittävästi, nousen vuoden aikana 25 % osuuteen. Potilastyytyväisyys NPS oli 98 ja myös henkilöstötyytyväisyys eNPS nousi lukemaan 56.

Coxan liikevaihto oli 79 miljoonaa euroa (kasvua edellisvuoteen 17 %), liikevoitto 10,7 miljoonaa euroa (kasvua edellisvuoteen 43 %) ja liikevoittomarginaali 13,6 %. Investointeja toteutettiin 2,2 miljoonan euron edestä tiloihin, kalustoon sekä ICT-kehitykseen. Hinnankorotuksia ei edelleenkään ole tehty vuoden 2015 jälkeen. Vuosi 2024 eteni tavoitteiden mukaisesti.

Coxassa riskejä on seurattu vuosikellon mukaisesti. 2025 merkittävimmät riskit ovat epidemiat sekä muiden toimijoiden (kuten yksityiset) isot volyymimuutokset, jotka vaikuttavat Coxan kysyntään. Epidemiariski on varauduttu kertaamalla parhaat käytännöt Covid-pandemiasta. Kysynnän muutoksiin on varauduttu eri vaiheisella sopeuttamisen suunnitelmalla. Coxa valmistautuu myös raportoimaan CSRD-direktiivin mukaista vastuullisuusraporttia 2025 tilinpäätöksen yhteydessä.

Keiturin Sote Oy

Keiturin Sote Oy tuotti perusterveydenhoidon palvelut Virrat-Ruovesi-alueella vuonna 2024. Vuosi toi Keiturin Sote Oy:lle useita muutoksia. Kiirevastaanoton laajennettu aukioloaika alkoi 1.4.2024. Kiirevastaanotto on auki arkisin klo 8–20, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10–18. Laajennus palvelee koko Pohjois-Pirkanmaata. Ruoveden lähisairaala suljettiin toukokuussa ja toiminta keskitettiin Virtain lähisairaalaan. Kotisairaalan toiminta alkoi kesäkuun alussa. Ikäihmisten laitoshoidon Virroilla loppui. Yhtiön laitoshoidon yksiköksi jäi Koivukoti Ruovedellä. Sen toiminta tarkoitus hallitusti lopettaa myöhemmin.

Keiturin Sote Oy:n liikevaihto vuonna 2024 pysyi edeltävän vuoden tasolla, noin 32 miljoonaa euroa. Yhtiön tulos on lievästi positiivinen. Kalliita ostopalveluja vähennettiin. Yhtiön henkilöstömäärä väheni hieman vuoden 2024 muutosten myötä ja on nyt noin 490 henkilöä. Uudet

vastaava lääkäri ja vastaava hammaslääkäri aloittivat loppuvuonna. Vuoden aikana käytiin kahdet muutosneuvottelut.

Pohjois-Pirkanmaalla toimivalle yhtiölle henkilöstön saatavuus on riski, koska erityisesti lähihoitajia eläköityy enenevässä määrin. Hoitajien rekrytointia jatketaan määrätietoisesti, jotta palvelut toimivat jatkossakin.

Suurin riski vakaan toiminnan jatkumiselle on Pirkanmaan hyvinvointialueen käynnistämä suunnitelma alueen palvelujen osittaisesta kilpailuttamisesta. Muutosvaihe tuo paljon epävakautta ja toiminnan muutos saattaa aiheuttaa henkilöstökatoa.

Tampereen yliopistollisen sairaalan tukisäätiö

Tampereen yliopistollisen sairaalan tukisäätiö sr on toimintavuoden 2024 aikana jatkanut tarkoituksensa toteuttamista jakamalla tutkimus- ja koulutusapurahoja, tukenut hoitovaruste-, laite- ja taidehankintoja sekä viihtyvyyttä lisääviä hankintoja.

Tukisäätiö myönsi lahjoitus- ja testamenttivaroista sekä säätiön toimintatuotoista avustuksia käytettäväksi vuonna 2024 yhteensä 1,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 avustuksia myönnettiin miljoona euroa. Säätiön tilikauden 2024 tulos oli 31 489 euroa.

Konsernirakenteen myötä Tays tukisäätiö sr on voinut toteuttaa tarkoitustaan myös omistustensa kautta. Säätiö omistaa Kissanpassu Kodit, joka tarjoaa edullisempaa asumista hyvinvointialueen henkilökunnalle. Lisäksi säätiö omistaa taidekokoelman, jolla huolehditaan myös kulttuurihyvinvoinnista.

Säätiön hallitus aloitti vuonna 2023 valmistelemaan säätiön sääntömuutosta vastaamaan uutta hyvinvointialueen aikaa. Patentti- ja rekisterihallitus hyväksyi säätiön uudet säännöt helmikuussa 2024 ja uusi strategia valmistui elokuussa 2024. Säätiön tavoitteena on strategiakauden 2024–2030 aikana kehittyä ja kasvattaa lahjoitusvaroja, jotta säätiö pystyy tarjoamaan tukeaan koko hyvinvointialueelle.

Säätiön hallitus on laatinut riskienhallintasuunnitelman ja riskejä käsitellään säännöllisesti säätiön hallituksen kokouksissa. Säätiön sääntömuutoksen myötä on tunnistettu riskiksi säätiön mahdollisuudet hoitaa tukitehtävänsä riittävällä tasolla koko laajalla hyvinvointialueella. Uudistetun strategian pohjalta on luotu toimintasuunnitelma säätiön varojen kartuttamiseksi ja yhteistyön vahvistamiseksi hyvinvointialueen kanssa.

Tays Sydänkeskus Oy

Lähetemäärä Sydänsairaalaan kasvoi 4,0 % ja toteutuneiden hoitosuoritteiden määrä 3,7 % edellisvuoteen. Etähoitopalveluiden ja vaikuttavuusperustaisten palveluiden osuus toiminnassa kasvoi. Potilaiden suositteluhaluukkuus NPS oli 94 ja henkilöstön eNPS 41. Sydänsairaala saavutti Pirkanmaan hyvinvointialueen yhtiölle asettamat tavoitteet vuonna 2024.

Konsernin tilikauden 2024 liikevaihto oli 133,2 miljoonaa euroa (tilikaudella 2023 126,0 miljoonaa euroa) ja tulos 3,8 miljoonaa euroa (tilikaudella 2023 3,4 miljoonaa euroa). Investoinnit toteutuivat suunnitellusti. Konsernin omavaraisuusaste oli tilikauden päättyessä 40,2 % ja taloudellinen asema vakaa.

Viranomaismääräykset, -ratkaisut, alan lainsäädännön muutokset ja toimintaympäristön tilanne voivat vaikuttaa konsernin tuleviin toimintaedellytyksiin tai kehitykseen. Palveluiden kysynnän kehitys, kustannustason nousu ja vaikuttavuusperustaisten palvelujen merkittävä osuus voi muodostaa riskin yhtiön kannattavuuteen. Operatiivisiin riskeihin varaudutaan panostamalla potilashoito- ja tukipalveluprosessien sujuvuuteen, varautumiseen ja riskienhallintaan sekä hoitoketjujen hallintaan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus huomioiden.

Tuomi Logistiikka Oy

Tuomi Logistiikka Oy toimi tilikaudella yhteishankinta- ja logistiikkayksikkönä, joka tarjosi sen suoraan tai välillisesti omistaville hankintayksiköille logistiikka-, henkilöliikenne-, kuljetus- ja hankintapalveluita. Henkilömäärä (FTE) oli 400 joulukuun lopulla ja on vähentynyt 29 henkilöllä verrattuna edelliseen vuoteen. Etätöiden tekemistä on jatkettu hybridimallin mukaisesti. Tuomessa käytiin syksyllä yhteistoimintalain mukaiset muutosneuvottelut, joiden tuloksena yhdeksän tehtävää lakkautettiin taloudellisista ja tuotannollisista syistä.

Vuonna 2024 yhtiön kumulatiivinen liikevaihto oli 181,1 miljoonaa euroa ja vastaavasti edellisvuonna 177,4 miljoonaa euroa, joten kasvua liikevaihdossa oli noin 2,1 %. Liikevoitto tilikaudella 2024 oli 1,1 miljoonaa euroa, edellisvuonna liikevoitto oli 1,4 miljoonaa euroa. Koko vuoden liikevoittoprosentti oli 0,6 %, edellisvuonna 0,8 %. Investointeja toteutui 0,35 miljoonaa euroa, mikä on alle puolet budjetoidusta. Osa suunnitelluista investoinneista päätettiin jättää toteuttamatta.

Vuoden lopussa allekirjoitettiin vuokrasopimus terminaalitalalle, joka tuli Kuljetuspalvelut - liiketoiminta-alueen käyttöön. Suurimpina projekteina toteutettiin tiketöntijärjestelmä eri toimintoihin ja tuntikirjausjärjestelmä hankintoihin ja henkilöliikenteeseen.

Riskien tarkastelussa huomioidaan strategiaan ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät riskit, toimintaympäristössä ja sidosryhmissä tapahtuvat muutokset sekä laissa ja säädöksissä tapahtuvat muutokset. Tilikauden 2024 aikana merkittäviä riskejä ei toteutunut.

Tuomen käyttämä työehtosopimus päättyy 30.4.2025. Syksyllä 2024 Tuomi aloitti neuvottelut yrityskohtaisesta työehtosopimuksesta, jonka on tarkoitus tulla voimaan 1.5.2025.

13.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Lain hyvinvointialueesta 22 §:n mukaan aluevaltuuston on päätettävä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Hyvinvointialueen asiakirja hyvästä hallinto- ja johtamistavasta sisältää valvonnan prosessin osana hyvää johtamista. Ohje huomioi myös konserninäkökulman.

Hyvinvointialueella tarkastuslautakunta arvioi, ovatko aluevaltuuston tytäryhteisöille asettamat tavoitteet tilikaudella toteutuneet. Hyvinvointialueella noudatetaan yhtäläistä tilintarkastustapaa. Tilintarkastus kilpailutetaan hyvinvointialueen toimesta ja tytäryhteisöillä tulee olla sama tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajalla on oikeus saada tarvitsemansa asiakirjat konsernijohtodon lisäksi myös suoraan tytäryhteisöltä.

Tytäryhteisön tulee antaa pyydettyä seuranta varten konsernijohtolle raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Todennäköisesti realisoituvasta merkittävästä riskistä on konsernijohtolle aina raportoitava viipymättä.

Hyvinvointialueella konserni- ja toimitilajaosto on osaltaan vastannut omistajaohjauksen ja konserniohjauksen täytäntöönpanosta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seurannasta tytäryhteisöjen osalta. Mikäli konsernivalvonnassa puutteita esim. tilintarkastuksen yhteydessä todetaan, tullaan niihin reagoimaan välittömästi ja nostetaan ne kohdealueiksi toimintaan kesken tilikauden. Toimintaa on raportoinnin kautta seurattu säännöllisesti konserni- ja toimitilajaoston kokouksissa.

Konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöllä tulee olla riittävät talouden ja toiminnan ja riskienhallinnan seuranta- ja mittausrjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Kuukausiraporteilla ja osavuositarkastuksilla tytäryhteisöt tuottavat tietoa taloudesta, toiminnasta ja keskeisistä riskeistä sekä niiden hallintakeinoista. Raportit ja katsaukset analysoidaan konserniryhmän kokouksissa. Konserniryhmän muodostavat konsernijohtaja, konserniohjauksen päällikkö sekä controller.

Vuoden 2024 aikana hyvinvointialueella konsernityhteisöjen toiminnassa ei ole noussut esille hallitsemattomia riskejä. Riskit ovat keskeisesti liittyneet edellä yhteisöjen kuvaamin tilanteisiin.

13.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Vuonna 2024 konsernin toimintatuotot olivat yhteensä 557 miljoonaa euroa. Toimintakulut olivat yhteensä -2 826 miljoonaa euroa. Konsernin toimintakatteeksi muodostui -2 266 miljoonaa euroa ja konsernin toimintatuottojen osuus toimintakuluista oli 19,7 %. Valtion rahoitusta Pirkanmaan hyvinvointialueelle kohdennettiin 2 277 miljoonaa euroa.

Konsernin rahoituskulut, sisältäen korkokulut ja muut rahoituskulut, olivat yhteensä 12 miljoonaa euroa, rahoitustuottoja oli 14 miljoonaa euroa ja konsernin lainakanta 31.12.2024 oli 512 miljoonaa euroa. Konsernitasolla poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä - 57 miljoonaa euroa. Vuosikate

oli 19,8 % poistoista. Asukaskohtaiseksi vuosikatteeksi muodostui 21 € / asukas, hyvinvointialueen asukasmäärä on 31.12.2024 ollut 545 503.

Tilikauden tulos oli 46 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tilikauden alijäämäksi verojen, tilinpäätössiirtojen jälkeen muodostui 53 miljoonaa euroa.

Konsernin rahoituslaskelma osoittaa käynnissä olevien investointihankkeiden laajuuden. Investointimenot olivat yhteensä 46 miljoonaa euroa. Toiminnasta saadut tuotot eivät riittäneet kattamaan investointeihin käytettyjä nettomenoja, toiminnan ja investointien rahavirta on ollut 36 miljoonaa euroa negatiivinen. Pitkäaikaista lainaa nostettiin vuoden aikana 30 miljoonaa euroa ja vanhoja lainoja vähennettiin 42 miljoonaa euroa. Rahoituksen rahavirta oli 13 miljoonaa euroa positiivinen. Konsernin rahavarat pienenivät 23 miljoonaa euroa ja olivat vuoden lopussa 130 miljoonaa euroa.

Rahoituslaskelman tunnusluvuissa toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta on ollut -178 miljoonaa euroa ja investointien tulorahoitus 24,4 %. Laskennallisen lainanhoitokatteen tunnusluku on 0,4 ja lainanhoitokatteen 0,4. Konsernin maksuvalmius oli 16 päivää.

Taseen tunnusluvuissa konsernin omavaraisuusaste oli -1 %, suhteellinen velkaantuneisuus on 33,8 %. Taseeseen on kertynyt alijäämää 31.12.2024 oli 115 miljoonaa euroa (-212 euroa / asukas). Lainakanta on 512 miljoonaa euroa (938 euroa / asukas), lainat ja vuokravastuut 1 233 miljoonaa euroa (2 261 euroa / asukas). Lainasaamiset ovat 0,01 miljoonaa euroa.

Taseen loppusumma 31.12.2024 oli yhteensä 984 miljoonaa euroa.

Yhtiö	Tilikauden tulos ennen veroja 2024 1 000 €
Tays Tukisäätiö	31
Kiinteistö Oy Kissanmaan Y-talo	5 575
Kiinteistö Oy Solkikadun Kissantassu	0
Kiinteistö Oy Kissantassu	0
Coxa Oy	10 372
Tekonivelsairaala Coxa Oy	1 139
Tays Sydänkeskus Oy	2 950
SK Hankintapalvelut Oy	1 933
Tays Kehitysyhtiö Oy	-48
Keiturin Sote Oy	123
Tuomi Logistiikka Oy	1 166

Taulukko 13.1. Tytäryhtiöiden tulokset ennen veroja 2024.

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	557 881	531 985
Toimintakulut	-2 825 908	-2 772 988
Osuus osakkuusyhtiön voitosta(tappiosta)	1 130	2 696
TOIMINTAKATE	-2 266 897	-2 238 307
Valtionrahoitus	2 276 623	2 163 186
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	12 363	11 302
Muut rahoitustuotot	1 241	2 026
Korkokulut	-10 411	-8 697
Muut rahoituskulut	-1 575	-1 005
VUOSIKATE	11 342	-71 495
Poistot ja arvonalentumiset	-57 352	-55 884
Omistuksen eliminointierot	43	509
TILIKAUDEN TULOS	-45 967	-126 870
Tilinpäätössiirot	6	0
Tilikauden verot	-4 103	-1 578
Laskennalliset verot	453	67
Vähemmistöosuudet	-3 832	-2 671
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-53 442	-131 052
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	19,7	19,2
Vuosikate/Poistot, %	19,8	-127,9
Vuosikate, €/asukas	21	-136
Hyvinvointialueen asukasmäärä 31.12.	545 503	527 478

Taulukko 13.2. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut.

Tunnuslukujen kaavat:**Toimintatuotot/ Toimintakulut, %** = 100 x Toimintatuotot/ (Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)**Vuosikate/ Poistot, %** = 100 x Vuosikate/ Poistot ja arvonalentumiset**Vuosikate, € / asukas** = vuosikate/ asukasmäärä 31.12.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 342	-71 495
Tilikauden verot	-4 102	-1 578
Tulorahoituksen korjauserät	-2 916	-2 338
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-46 522	-68 075
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6 000	1 688
Toiminnan ja investointien rahavirta	-36 198	-141 798
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	113	113
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	29 760	70 349
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-42 335	-39 515
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-528	-276
Oman pääoman muutokset	-2 108	-2 020
Muut maksuvalmiuden muutokset	27 926	-36 134
Rahoituksen rahavirta	12 828	-7 482
Rahavarojen muutos	-23 370	-149 280
Rahavarat 31.12.	130 152	153 522
Rahavarat 1.1.	-153 522	-302 802
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-177 996	-141 798
Investointien tulorahoitus, %	24,4	-105,0
Laskennallinen lainanhoitokate	0,4	-1,0
Lainanhoitokate	0,4	-1,3
Kassan riittävyys, pv	16	19

Taulukko 13.3. Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.

Tunnuslukujen kaavat:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, € = Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta tilinpäätösvuodelta + 4 edelliseltä vuodelta

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainan lyhennykset})$

Lainanhoitokate (vapaaehtoinen tunnusluku) = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainan lyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv = $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella.}$

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	700 004	717 621
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>	20 112	20 256
Aineettomat oikeudet	7 749	7 669
Muut pitkävaikutteiset menot	12 354	12 578
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	9	9
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>	643 843	653 752
Maa- ja vesialueet	16 736	16 715
Rakennukset	508 521	438 170
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 165	21 843
Koneet ja kalusto	56 283	56 905
Muut aineelliset hyödykkeet	1 573	1 584
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	41 565	118 535
<u>Sijoitukset</u>	36 049	43 613
Osakkeet ja osuudet	35 148	42 279
Muut lainasaamiset	9	443
Muut saamiset	891	891
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	240	240
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	240	240
VAIHTUVAT VASTAAVAT	284 025	357 741
<u>Vaihto-omaisuus</u>	21 373	11 070
Aineet ja tarvikkeet	21 373	11 070
<u>Saamiset</u>	132 499	193 148
Pitkäaikaiset saamiset	1 606	1 876
Lainasaamiset	1 193	1 471
Laskennalliset verosaamiset	88	88
Muut saamiset	220 149	13
Siirtosaamiset	105	304
Lyhytaikaiset saamiset	130 893	191 272
Myyntisaamiset	57 215	61 098
Lainasaamiset	768	326
Muut saamiset	24 357	29 562
Siirtosaamiset	48 553	100 286
Rahoitusomaisuusarvopaperit	186	660
Joukkovelkakirjalainasaamiset	186	660
<u>Rahat ja pankkisaamiset</u>	129 966	152 863
VASTAAVAA YHTEENSÄ	984 268	1 075 602

Taulukko 13.4. Konsernitase, vastaavaa.

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-31 500	22 010
Peruspääoma	83 806	83 806
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	223	223
Omat rahastot	3	9
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-62 089	69 024
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-53 442	-131 052
VÄHEMMISTÖOSUUDET	21 712	14 812
PAKOLLISET VARAUKSET	20 312	24 296
Muut pakolliset varaukset	20 312	24 296
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	16 622	16 707
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 555	3 040
Muut toimeksiantojen pääomat	14 067	13 667
VIERAS PÄÄOMA	957 122	997 777
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>	469 348	482 743
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	320 775	324 878
Lainat muilta luotonantajilta	145 109	154 790
Muut velat	1 553	711
Laskennalliset verovelat	1 911	2 364
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>	487 774	515 034
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	36 622	33 631
Lainat muilta luotonantajilta	9 095	9 095
Saadut ennakot	403	519
Ostovelat	108 456	146 106
Muut velat	45 058	27 768
Siirtovelat	288 140	297 915
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	984 268	1 075 602

Taulukko 13.5. Konsernitase, vastattavaa.

TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	-1,0	3,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	33,8	37,0
Kertynyt yli/alijäämä, 1 000 €	-115 532	-62 028
Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	-212	-118
Lainakanta 31.12., 1 000 €	511 601	522 395
Lainakanta 31.12., €/asukas	938	990
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 €	1 233 527	1 194 161
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	2 261	2 264
Lainasaamiset, 1 000 €	9	443
Hyvinvointialueen asukasmäärä 31.12.	545 503	527 478

Taulukko 13.6. Konsernitaseen tunnusluvut.

Tunnuslukujen kaavat:

Omavaraisuusaste, % = $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas = $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Hyvinvointialueen asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12. = Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöltä + Lainat muilta luotonantajilta

Lainat euroa/asukas = Edellä mainittu lainakanta / hyvinvointialueen asukasmäärä 31.12.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas = Edellä mainittu lainojen ja vuokravastuiden määrä / hyvinvointialueen asukasmäärä 31.12.

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

14 Tilikauden tuloksen käsittely

Aluehallitus tekee toimintakertomuksessa esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Tuloksen käsittelyllä tarkoitetaan ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä -tilille. Hallitus ottaa esityksessään kantaa kaikkiin tilikauden tuloksen jälkeen esittäviin eriin, myös varauksen tai rahaston vähennykseen

Pirkanmaan hyvinvointialueen vuoden 2024 tilikauden tulos oli 56 647 559,43 euroa alijäämäinen.

Hallitus esittää valtuustolle, että tilikauden tuloksesta kirjataan seuraavat poistoeron ja rahastojen muutokset.

- Puretaan Taysin R-rakennuksen rakentamisen ja varustuksen osalta syntynyttä poistoeroa poistojen mukaisessa aikataulussa vuonna 2024 yhteensä 90 570,60 euroa.
- Kirjataan etiikan edistämisrahastolle maksettavaa korkoa sekä rahaston purkua käyttöä vastaavasti yhteensä 6 262,19 euroa

Tilinpäätöskirjausten jälkeen Pirkanmaan hyvinvointialueen tilikauden alijäämä vuodelta 2024 on yhteensä 56 550 726,64 euroa.

Hallitus esittää valtuustolle, että tilikauden alijäämä jätetään tilikauden yli-/alijäämätilille.

Hyvinvointialuelain 115 § mukaan hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Kertyneen alijäämän kattamista ja taloustilanteen tasapainottamista on kuvattu tarkemmin toimintakertomuksen kappaleessa talouden tasapainottoimenpiteet.

15 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuoden 2023 tilinpäätös oli 136,5 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuoden 2024 alijäämä on 56,6 miljoonaa euroa eli kahden vuoden yhteenlaskettu alijäämä on noin 193 miljoonaa euroa. Lain mukaan alijäämä on katettava vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuosien 2025–2027 taloussuunnitelma on laadittu tämän mukaisesti. Vaikka rahoituslain ns. jälkikäteistarkistus lisää huomattavasti vuosien 2025–2026 rahoitusta, tulee vuosina 2023–2024 tehtyjä talouden tasapainotustoimia jatkaa.

Vuosien 2023 ja 2024 aikana käytyjen viiden laajan YT-prosessin vaikutus kokonaisuudessaan kohdistuu vasta vuoteen 2025. Syksyn 2023 YT-prosessin toimenpiteiden toteutumisesta on seurattu kahden kuukauden välein. Vuoden 2024 lopussa suunnitelluista pysyvistä säästöistä oli toteutunut 95,5 % eli 41,1 miljoonaa euroa. Syksyn 2024 YT-prosessin ensimmäinen seuranta tehdään talvella 2025. Vuoden 2025 alkuun ei ole suunniteltu laajaa YT-prosessia, mutta kohdennettuja YT-prosesseja tullaan käymään. Alkuvuoden talouden seuranta näyttää, tarvitaanko syksyllä 2025 käynnistää uusi, laaja YT-prosessi.

Taloussuunnitelman tasapainottaminen perustuu aluehallituksessa helmikuussa 2023 hyväksyttyyn strategian toimeenpano-ohjelmaan ja siitä johdettuihin ohjelmiin mm. palvelurakenteen muuttamiseksi. Toimeenpano-ohjelman toteutumisesta seurataan osavuosikatsauksissa. Tulevalla aluevaltuustokaudella päivitetään strategia ja tarvittaessa myös toimeenpano-ohjelma.

Vuonna 2024 laadittiin ja hyväksyttiin strateginen monituottajuusohjelma. Se pyrkii hillitsemään ja vähentämään viime vuosina erittäin voimakkaasti kasvaneita ostopalvelumenoja. Siitä on tulossa myös uuden strategian keskeinen osa. Ohjelman toteuttaminen jatkuu koko seuraavan aluevaltuustokauden, ja sitä seurataan strategian toimeenpano-ohjelman yhteydessä.

Vuoden 2025 toimintakate saa olla 3,4 % suurempi kuin vuonna 2024. Skenaariotarkastelun mukaan vuoden 2026 toimintakate saa olla enintään 2,6 % suurempi kuin se oli vuoden 2025 talousarviossa. Kumpanakin vuonna mm. henkilöstömenojen kasvu tulee olemaan näitä nousuprosentteja suurempi, joten talouden tasapainottamista jatketaan edelleen kaikin mahdollisin toimin. Yksi keskeisistä keinoista tulee olemaan edellä mainittujen ostopalveluiden kulujen vähentämisen lisäksi vuokratulujen vähentäminen.

Monituottajuusohjelmasta huolimatta suurimman riskin talouden tasapainottamiselle muodostaa asiakaspalveluiden ostojen kehitys. Vuoden 2025 talousarvion mukaan asiakaspalveluiden ostojen tulisi pienentyä 1,3 % vuoden 2024 tasosta. Asiakaspalveluiden ostot pienenevät jo vuoden 2024 lopussa, kehityksen tulee jatkua vastaavana myös vuosina 2025 ja 2026.

Toinen riski tasapainotustyössä on kevään 2025 valtakunnalliset palkkaratkaisut. Vuoden 2025 talousarvio sisältää varauksen palkankorotuksille, mutta viime vuosien työehtosopimukset ovat olleet poikkeuksellisen kalliita. Mikäli palveluverkkoratkaisut eivät etene suunnitelmien mukaisesti, myös vuokramenojen vähentäminen voi olla suunniteltua hitaampaa, ja siten voi uhata talouden tasapainoa.

16 Talousarvion toteutuminen

16.1 Tavoitteiden toteuttaminen

16.1.1 Yleiset tavoitteet

1. Hyödynnämme hyvinvointialuemuutoksen uudistus- ja kehittämismahdollisuudet

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Pirkanmaan hyvinvointialue uudistaa palvelujaan ja toimintamallejaan yhdessä henkilöstön kanssa, jotta hyvinvointialueuudistuksen tarjoamat mahdollisuudet hyödynnetään täysimääräisesti. Valtakunnalliset tavoitteet toteutuvat.	Pirkanmaan hyvinvointialueen on toisena toimintavuoteenaan onnistunut monien laajojen muutosten edistämisessä. Päätöksiä on tehty talouden tasapainottamiseksi ja palveluiden verkoston laajat kokonaisuudet on hyväksytty päätöksenteossa. Useita yhteistoimintaneuvotteluja käytiin ja vuokratyövoiman kustannukset vähenivät 34 % edelliseen vuoteen verrattuna. Strateginen monituottajuusohjelma valmisteltiin ja hyväksyttiin, sen tavoitteena ostopalveluiden kustannusten vähentäminen. Valtakunnalliset tavoitteet on huomioitu vuoden 2024 tavoitteistoissa. Tilinpäätöstä laadittaessa kaikkia toteumatietoja ei ole käytettävissä, erityisesti kansalliset vertailutiedot puuttuvat. Vuonna 2024 perusterveydenhuollon saatavuus parani, vaikka hoitotakuu ei toteutunut. Sairastavuus on alle kansallisen keskitason, asukaskohtaiset sosiaali- ja terveyspalveluiden nettokäyttökustannukset alenivat alustavien tietojen perusteella ja henkilöstön vaihtuvuus väheni. Sairauspoissaolojen määrä säilyi kuitenkin korkealla tasolla ja vuokratyövoiman käyttö väheni alle talousarvion tavoitetason. Tavoite toteutui osittain.	+/-

2. Luomme edellytykset kestäväälle taloudenhoidolle

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Taloussuunnitelma 2024–2026 on tasapainossa, ja se perustuu strategian toimeenpanoon.	Vuoden 2023 toteutunut alijäämä oli -136,5 miljoonaa euroa ja vuoden 2024 toteutunut alijäämä -56,5 miljoonaa euroa. Alijäämää on kaikkiaan kertynyt taseeseen jo 193 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 alijäämä pieneni kuitenkin edelliseen vuoteen verrattuna merkittävästi eli tehdyt tasapainotustoimet ovat tuottaneet tulosta. Pirkanmaan hyvinvointialueella on ryhdytty talouden tasapainottamistoimenpiteisiin rivakasti jo vuosien 2023 ja 2024 aikana. Talouteen on haettu tasapainoa mm. toimeenpano-ohjelman, palveluverkko-reformin, useiden yhteistoimintaneuvotteluiden sekä osto-palveluanalyysien ja strategisen monituottajuusohjelman kautta. Lisäksi rahoituksen jälkikäteiskorjaus nostaa selvästi vuosien 2025 ja 2026 valtionrahoitusta, joten rahoitusmuutosten ja talouden tasapainottamistoimien kautta Pirkanmaan hyvinvointialueen taloussuunnitelma on laadittu tasapainoiseksi siten, että kertynyt alijäämä saadaan katettua vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuoden 2024 osalta tasapainotavoite ei ole toteutunut.	-

3. Luomme yhdessä yhteentoimivat palvelut hyvinvointialueelle aluevaltuustokauden loppuun mennessä

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Strategian toimeenpano-ohjelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet on toteutettu.	Strategian toimeenpano-ohjelman vuoden 2024 välitavoitteet ovat suurimmaksi osaksi saavutettu. Toimeenpano-ohjelman kärjistä vuodelle 2024 suunniteltujen toimenpiteiden mukaan parhaiten on toteutunut Kärki 4 Yhdessä yhteentoimiva hyvinvointialue. Puolet vuodelle 2024 määritellyistä toimenpiteistä toteutui Kärki 1 Tärkeintä on ihminen sekä Kärjessä 2 Yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut. Hieman alle puolet vuodelle 2024 määritellyistä toimenpiteistä toteutui Kärjessä 3 hyvinvoivat työntekijät. Kärjen 3 työ edistyi mutta mm. sairauspoissaolojen ja vuokratyövoiman vähentäminen eivät toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Lisäksi työntekijäkokemukseen	+/-

liittyvien mittausten vastausprosentti ei toteutunut suunnitellusti. Tavoite toteutui osittain.

4. Tavoitteenamme on hyvinvoivat työntekijät. Toteutamme hyvinvointialueen henkilöstöohjelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet yhdessä henkilöstön kanssa.

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Henkilöstöohjelman tavoitteet toteutuvat tehtäväalueiden ja palvelulinjojen toiminnassa	Henkilöstöohjelman sisältö on yhteneväinen strategian ja toimeenpano-ohjelman Kärjen 3 Hyvinvoiva henkilöstö kanssa. Työntekijäkokemus pysyi vuoden 2024 lähes samalla tasolla (Fiilismittarin tulokset), vaikka vuoden aikana tapahtui merkittäviä yhteistoimintamenettelyjä ja rakennemuutoksia. Esihenkilöitä koulutettiin valmentamaan johtamiseen. Hyvinvointialueen avoimien tehtävien täyttöaste nousi ja henkilöstön tulo- ja lähtövaihtuvuus laskivat. Henkilöstöresurssia turvattiin vahvistamalla omaa sijaishenkilöstöä ja vähentämällä vuokratyövoimaa. Henkilöstömäärä kasvoi vuoteen 2023 verrattuna ja palvelussuhteita oli yhteensä 21 114 vuoden 2024 lopussa. Työkulttuurityö pirhalaisuuden vahvistamiseksi eteni vuoden aikana yhteisen kampanjan ja esihenkilövalmennusten yhteisvaikutuksella. Tavoite toteutui.	+

5. Jatkamme uudistuvan hallinnon ja päätöksenteon ohjelman toimeenpanoa

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Kyselyjen perusteella päättäjäkokemus, osallisuus ja tietopohja on parantunut	Seurantakyselyt on aikataulutettu vuodelle 2025, joten kyselyihin perustuvaa tietoa ei vielä ole käytettävissä. Päättäjäkokemusta, osallisuutta ja tietopohjaa on parannettu vuoden 2024 aikana: toteutettu demokratiaprojekti ja valmisteltu valiokuntaohjelma. Koottu henkilöstön osallistumisen ja vaikuttamisen tavat yhteen intra-sivulle ja määritetty toimenpiteet osallistumisen vahvistamiselle. Koordinoitu organisaatiossa tehtävää tietonäkymien kehitystä siten, että tarvittavat tiedot saadaan jaettua aluehallituksen käyttöön. Pilotin myötä saavutettu valmius päätösvaikutusten systemaattiseen ennakoarviointiin. Tavoite ei toteutunut	-

6. Toimiva yhteistyö ministeriöiden, yhteistyötoiminta-alueen, alueen kuntien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa tukee strategian tavoitteiden toteuttamista

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Yhteiset toimintamallit ja foorumit on luotu strategiselle yhteistyölle eri toimijoiden kanssa.	Yhteistyö eri sidosryhmien kanssa on vuoden aikana 2024 vakiintunut. Ohjaavien ministeriöiden kanssa käytävien neuvottelujen ohella yhteys kansallisen tason päätöksentekoon on ollut aktiivista. Sisä-Suomen YTA-sopimus viimeisteltiin keväällä 2024 ja hyväksyttiin kesällä kaikkien kolmen hyvinvointialueen hallinnoissa. Pirkanmaan johtajakokous ja ylimmän johdon foorumi vakiinnuttivat paikkansa kuntayhteistyön foorumeina. Uusista yhteistyöelimistä hyvinvointialueen järjestöyhteistyöryhmän toiminta vakiintui vuoden 2024 aikana. Tavoite toteutui.	+

7. Hyvinvointialueen maine ja luottamus kehittyvät myönteisesti ja ne luovat pohjaa Pirkanmaan elinvoiman edelleen kehittymiselle

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Asukkaiden ja henkilöstön luottamus on vahvistunut vuodesta 2023.	Hyvinvointialue osallistui T-Median sote-alan mainetutkimukseen keväällä. Hyvinvointialue pärjasi parhaiten palveluja ja työnantajamainetta koskevilla osa-alueilla. Ne eivät kuitenkaan parantuneet edellisestä vuodesta. Syksyllä Pirkanmaa oli mukana kaikkia hyvinvointialueita koskevassa mainetutkimuksessa, jossa Pirkanmaa sijoittui keskivaiheille. Maine ja luottamus kaikkiin hyvinvointialueisiin oli keskimäärin laskenut edellisvuodesta. Pirkanmaan maineeseen eivät vielä vuonna 2024 ehtineet vaikuttaa uudet palvelumuodot, kuten digiklinikka. Hyvinvointialueen avoimien tehtävien täyttöaste nousi ja henkilöstön tulo- ja lähtövaihtuvuus laskivat. Pirkanmaan hyvinvointialue menestyi sekä sosiaalialan että lääketieteen opiskelijoille suunnatuissa kyselyissä. Lisäksi koulutettavien lääkäreiden antama arvio terveyskeskus-koulutuksista on ollut nousussa useamman vuoden ajan. Tavoite ei toteutunut.	-

16.1.2 Järjestämisen periaatteet

1. Parannamme saatavuutta ja yhdenvertaisuutta palveluissa

1.1 Perusterveydenhuollon hoitotakuu toteutuu kaikilla soteasemilla sekä suun terveydenhuollossa

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Perusterveydenhuollossa 14 vrk sisällä	Sote-asetien hoitoon pääsyn toteuma alle 14 vrk:ssa vuonna 2024 oli 87 % (vuonna 2023: 81 %). 1.1.2025 alkaen lakisääteinen enimmäisaika kiireettömälle hoitoon pääsulle on 3 kk, pois lukien alle 23-vuotiaat, joiden osalta hoitoon pääsy tulee edelleen järjestää 14 vuorokauden kuluessa terveydenhuoltolaissa säädetyin ehdoin. Tavoite ei toteutunut.	-
Suun terveydenhuollossa 4 kk sisällä ja 11/2024 alkaen 3 kk sisällä	Suun terveydenhuollon hoitoon pääsyn toteumat ajalla 01–10/2024 alle 4 kk:ssa 83 % ja ajalla 11–12/2024 alle 3kk:ssa 75 % (2023 hoitoon pääsyn toteuma 4 kk:ssa oli 85 %). Suun terveydenhuollon kiireetöntä hoitoon pääsyä koskeva lainsäädäntö kiristyi 4 kk:sta 3 kk:n 1.11.2024 alkaen. Lainsäädäntö muuttuu jälleen 1.1.2025, jonka jälkeen hoitoon pääsyn enimmäisaika on 6 kk. Tavoite ei toteutunut.	-

1.2 Mielenterveys- ja päihdepalveluiden kiireettömän hoidon saatavuus perusterveydenhuollon palveluissa toteutuu

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Hoidon saatavuus perusterveydenhuollon palveluissa toteutuu 14 vrk sisällä	Perusterveydenhuollon kiireettömään mielenterveys- ja päihdehoitoon pääsyn 14 vrk:ssa arvioidaan pääsääntöisesti toteutuneen. Tarkkoja hoitoon pääsyn tietoja ei saada järjestelmistä. Kokonaisuutena perusterveydenhuollon Miepä-tiimeihin hoitoon pääsy on toteutunut vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta hoitotakuussa kaikkialla muualla paitsi Tampereella. Tavoite ei toteutunut.	-

1.3 Erikoissairaanhoidon hoitotakuu toteutuu

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Hoidontarpeen arviointi aloitettu 3 viikon kuluessa	Hoidon tarpeen arvioinneista 98 % aloitettiin 3 viikon määräajan kuluessa vuonna 2024. Määräajan ylittäneitä hoidon tarpeen arviointeja oli 2 884 (vuonna 2023: 3 397). Osuus säilyi samana kuin vuonna 2023. Tavoite ei toteutunut.	-
Hoitoon pääsy lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa 3 kk kuluessa	Lasten ja nuorten mieltenterveyspalvelujen hoitoon pääsyn toteuma 3 kk:ssa oli 80 % vuonna 2024. Yli 3 kk hoitoa odottaneita oli 117 (vuonna 2023: 122) Toteuma säilyi lähes vuoden 2023 tasolla (vuonna 2023: 81 %). Tavoite ei toteutunut.	-
Muissa erikoissairaanhoidon palveluissa viimeistään 6 kk kuluessa	Hoitoon pääsyn toteuma muissa erikoissairaanhoidon palveluissa 6 kk:ssa oli 95 % vuonna 2024. Hoitoon pääsyä yli 6 kk odotti 3 203 potilasta (vuonna 2023: 2 322). Osuus säilyi lähes samana kuin vuonna 2023 (vuonna 2023: 96 %). Tavoite ei toteutunut.	-

1.4 Palvelutarpeen arvioinnit on aloitettu viimeistään 7 arkipäivänä yhteydenotosta ja saatettu loppuun 3 kuukauden määräajassa sosiaalihoitolaisten mukaisesti (36 §)

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Määräaika saavutettu seuraavien asiakasryhmien palveluissa: Yli 75-vuotiaat, ylintä hoitotukea saavat, vammaiset ja erityistä tukea tarvitsevat lapset	Yli 75-vuotiaat: Palvelutarpeen arviointi 3 kuukauden määräajassa toteutui gerontologista sosiaalityötä lukuun ottamatta, jossa määräajat ylittyvät erityisesti Tampere – Orivesi alueella (määräajassa käsiteltyjen osuus n. 30–40 %). Kiireelliset huoli-ilmoitukset hoidetaan välittömästi. Luotettavaa vertailutietoa vuoden 2023 toteumasta ei ole käytettävissä. Tavoite ei toteutunut.	-
	Ylintä hoitotukea saavat: Seuranta sisältyy muihin seurantakategorioihin, ei erillistä tilastointia kohderyhmästä. Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.	+/-

Vammaiset henkilöt:	-
Palvelutarpeen arviointi ja päätökset on tehty pääosin määräajassa, mutta toteumat vaihtelevat alueittain 80–100 % välillä. Pääosin ylitykset käsittelyajoissa ovat Tampere-Orivesi alueelta. Toteuma kehittyi myönteisesti vuoden aikana ja myönteinen kehitys on jatkunut marraskuussa 2024 toteutetun vammaissosiaalityön uudelleenorganisoinnin myötä. Luotettavaa vertailutietoa vuodesta 2023 ei ole saatavilla. Tavoite ei toteutunut.	
Erityistä tukea tarvitsevat lapset:	-
7 arkipäivän kuluessa aloitettiin 97 % palvelutarpeen arvioinneista ja 3 kuukauden määräajassa 97 % arvioinneista saatettiin loppuun (Vuonna 2023: palvelutarpeen aloitus 7 vuorokauden sisällä 98 % ja palvelutarpeen arviointien valmistuminen 3 kk:n sisällä 96 %). Tavoite ei toteutunut.	

1.5 Määräaika saavutettu seuraavien asiakasryhmien palveluissa: Yli 75-vuotiaat, ylintä hoitotukea saavat, vammaiset ja erityistä tukea tarvitsevat lapset

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Käsittelyaika 7 vrk toteutuu	Ennaltaehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen hakemuksista 95 % käsiteltiin määräajassa vuonna 2024. Hakemuksia saapui yhteensä 36 282, joista 34 516 käsiteltiin määräaikaan mennessä. Tavoite ei toteutunut.	-

1.6 Pelastuspalvelut ovat yhdenvertaiset aluekohtaisella tavoittamissuhteella

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Yhdenvertaisuus toteutuu aluekohtaisella (%) tavoittamissuhteella mitattuna	Pelastustoiminnan palvelut toteutuivat keskimäärin yhdenvertaisena 2024 Pelastustoiminnan keskimääräiset toimintavalmius-aikatavoitteet toteutuvat kaikissa kiireellisissä tehtävissä koko Pirkanmaan osalta riskiluokista riippumatta. Tavoite toteutui pelastuspalveluiden osalta.	+

Ensihoitopalveluiden osalta palvelu ei toteutunut alueellisesti yhdenvertaisena vuonna 2024

Tehtävien 50 %-osuuden tavoittamisessa (mediaanitavoittaminen) havaittiin huomattavia eroja alueiden välillä: heikoin Pirkkala 47 % ja paras Kihniö 139 %.

90 %-osuuden tavoittamisessa alueellisesti yhdenvertaisen palvelutarjonnan tavoite toteutui paremmin, ja vielä vuonna 2023 havaittu laajempi vaihtelu alueiden välillä tasoittui: heikoin tulos Valkeakoski 92 % ja paras tulos Hämeenkyrö, Ikaalinen ja Punkalaidun 104 %.

Alueellista palvelutarjontaa suhteessa tarpeeseen mitataan tavoittamissuhdeluvulla (50 % ja 90 %).

Mittaustulos 100 % tarkoittaa, että palvelutarjonta vastaa palvelutasopäätöksen mukaista tasoa.

Tavoite ei toteutunut ensihoidon osalta.

2. Siirrämme painopistettä sähköisiin palveluihin

2.1 Sähköiseen palveluun rekisteröityneiden lukumäärä kasvaa

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Rekisteröityneiden lukumäärä kasvaa 20 % vuoden 2023 tasoon verrattuna	Sähköiseen asiointiin rekisteröityjen määrä kasvoi 34 % vuoden 2024 alusta. OmaPirhan sähköiseen asiointiin on kirjautunut noin 243 300 asiakasta vuoden 2024 loppuun mennessä. Vuoden 2024 alussa kirjautuneita oli 148 000 (tilannetieto 2.1.2024). Palveluun kirjautumisia vuoden 2024 aikana oli 328 774 (vuonna 2023: 201 036). Kirjautumisten määrä kasvoi vuositasolla 64 %. Tavoite toteutui.	+

2.2 Etävastaanottojen sekä etähoivayhteyksien lukumäärä kasvaa

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Lukumäärä kasvaa 30 % vuoden 2023 tasoon verrattuna	Etävastaanotot: Etävastaanottojen määrä kasvoi 32 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Vuonna 2024 etävastaanottoja oli 7 679 (vuonna 2023: 5 837). Tilasto on Oiva Health peruspalveluiden käyttäjien määrä, eikä sisällä Digiklinikan ja suun terveydenhuollon Lifecare-asiakastietojärjestelmän tilastoja. Tavoite toteutui.	+
	Etähoiva: Etähoivan peittävyys vuonna 2024 oli 11 %, muutosta ei voida todentaa vertailutiedon puuttuessa. Etähoivan laitetoimittaja vaihtui 06/2024. Ajalla 06-12/2024 etäkäyntejä toteutui 101 500. Luottavaa raportointitietoa tätä aiemmalta ajanjaksolta ei ole saatavissa. Etähoivan asiakasmäärä 12/2024 oli n. 5 300. Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.	+/-

2.3 Toimipisteissä ja kotiin vietävissä palveluissa käynnit vähenevät

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Fyysisien toimipisteiden ja kotiin vietävät palvelut vähenevät vuoden 2023 tasoon verrattuna	Käynnissä useita toimenpiteitä, joilla edistetään aika- ja paikkariippumatonta asiointia. Vuoden 2024 aikana on lisätty uusia mahdollisuuksia digitaaliseen asiointiin, mm. digiklinikan ja digiperheen käyttöönoton myötä. Syksyllä 2024 käynnistyi myös suun terveydenhuollon digiklinikan valmistelu. Käyntimäärien muutoksia ei voida luotettavasti todentaa, joten tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.	+/-

2.4 Chat ja chatbot –asiointien lukumäärä kasvaa

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Lukumäärä kasvaa 30 % vuoden 2023 tasoon verrattuna	Chat-asiointit: Chat-asiointien lukumäärä kasvoi 521 %. Chat-asiointien määrä kasvoi merkittävästi vuonna 2024 verrattuna vuoteen 2023 (vuonna 2024: 175 913 kpl ja vuonna 2023: 28 319 kpl). Kasvu selittyy pääosin digiklinikan käyttönotolla. Ilman digiklinikkaa asiointimäärät kasvoivat 33 %. Tavoite toteutui.	+
	Chatbot-asiointit: Chatbot-asiointien määrä kasvoi 75 %. Vuonna 2024 chatbot-asiointeja toteutui 113 648 (vuonna 2023: 64 872). Tavoite toteutui.	+

3. Parannamme henkilöstön työhyvinvointia**3.1 Työntekijäkokemuskysely eNPS paranee**

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Työntekijäkokemuskyselyn arvo eNPS on parempi kuin vuonna 2023 (tarkastelu tehtäväalueet ja palvelulinjat)	Fiilismittarin tulos oli yhteensä -8 vuonna 2024. Työntekijäkokemusmittauksen (eNPS) tulos tehtäväalueittain ja palvelulinjoittain vuoden 2024 osalta oli: Pelastuspalvelut -25, Tukipalvelut 0, Strateginen ohjaus ja järjestäminen 18, Sosiaali- ja terveystieteiden Avopalvelut -16, Sairaalan palvelut -5, Lasten, nuorten ja perheiden palvelut -19, Ikäihmisten ja vammaisten palvelut -4, Sote palvelutuotannon johto ja integraatio 22. Vuonna 2023 koko Pirkanmaan hyvinvointialueen työntekijäkokemusmittauksen (eNPS) tulos oli -52. Vuosien 2023 ja 2024 tulokset eivät ole vertailukelpoisia keskenään; Fiilismittarin kysymys muutettiin vuodesta 2023 niin, että työntekijä vastaa kysymykseen koskien omaa työyksikköään, eikä koko organisaatiota koskien. Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.	+/-

3.2 Työhyvinvointikysely arvo (QWL) paranee

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Työhyvinvointikysely arvo (QWL) on parempi kuin vuonna 2023 (tarkastelu tehtäväalueet ja palvelulinjat)	QWL kyselyä ei enää toteuteta. Työhyvinvointikysely tehdään Pirkanmaan hyvinvointialueella kerran vuodessa, parittomina vuosina Työterveyslaitoksen kysely ja parillisina Kevan kysely. Kevan henkilöstötutkimus toteutettiin 7.10.–15.11.2024. Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.	+/-

3.3 Sairauspoissaolojen määrä vähenee

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Sairauspoissaolojen määrä vähenee vuoteen 2023 verrattuna (tarkastelu tehtäväalueet ja palvelulinjat)	Sairauspoissaolojen määrä on kokonaisuudessaan kasvanut verrattuna vuoden 2023 tilanteeseen*. Sairauspoissaolopäivät työssä olevaa henkilöstöä kohden olivat 21 päivää/hlö vuonna 2024 ja vuonna 2023 21 päivää/ hlö. Tehtäväalueittain ja palvelulinjoittain tulokset olivat vuonna 2024 (vuonna 2023): Pelastuspalvelut 13 pv/hlö (13), Tukipalvelut 23 pv/hlö (26), Strateginen ohjaus ja järjestäminen 11 pv/hlö (8), Sosiaali- ja terveyspalvelut 22 pv/hlö (22); Avopalvelut 20 pv/hlö (21), Sairaalapalvelut 19 pv/hlö (20), Lasten, nuorten ja perheiden palvelut 18 pv /hlö (18), Ikäihmisten ja vammaisten palvelut 27 pv/hlö (26), Sote palvelutuotannon johto ja integraatio 12 pv/hlö (7). *Sairauspoissaoloprosentti oli vuonna 2024 7,03 % ja vuonna 2023 6,74 %. Tehtäväalueittain ja palvelulinjoittain tulos oli vuonna 2024 (vuonna 2023): Pelastuspalvelut 3,38 % (3,48 %), Tukipalvelut 8,67 % (8,47 %), Strateginen ohjaus ja järjestäminen 3,77 % (2,96 %), Sosiaali- ja terveyspalvelut 7,22 % (6,90 %); Avopalvelut 6,98 % (6,65 %), Sairaalapalvelut 6,36 % (6,30 %), Lasten, nuorten ja perheiden palvelut 5,79 % (5,62 %), Ikäihmisten ja vammaisten palvelut 9,14 % (8,47 %), Sote palvelutuotannon johto ja integraatio 3,44 % (2,27 %). Tavoite ei toteutunut.	-

3.4 Lähtövaihtuvuus vähenee

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Lähtövaihtuvuus vähenee vuoteen 2023 verrattuna (tarkastelu tehtäväalueet ja palvelulinjat)	Lähtövaihtuvuus on kokonaisuudessaan vähentynyt verrattuna vuoden 2023 tilanteeseen*. *Vuonna 2024 lähtövaihtuvuusprosentti oli yhteensä 6 %, vuonna 2023 8 %. Tehtäväalueittain ja palvelulinjoittain tulos oli vuonna 2024 (vuonna 2023): Pelastuspalvelut 4 % (4 %), Tukipalvelut 7 % (9 %), Strateginen ohjaus ja järjestäminen 6 % (5 %), Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut 6 % (8 %); Avopalvelut 7 % (9 %), Sairaalapalvelut 5 % (6 %), Lasten, nuorten ja perheiden palvelut 6 % (9 %), Ikäihmisten ja vammaisten palvelut 8 % (9 %), Sote palvelutuotannon johto ja integraatio 4 % (4 %). Tavoite toteutui.	+

4. Laatu ja vaikuttavuus ohjaavat toimintaamme

4.1 Vaikuttavuuden johtaminen organisoidaan kansallinen ohjaus huomioiden

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Vaikuttavuuden johtaminen organisoidaan kansallinen ohjaus huomioiden (K/E)	Vaikuttavuuden johtamisen rakenteet ovat toiminnassa. Vaikuttavuusperusteisen ohjausmallin rakentamisen tiekartta valmistui. Yhteistyö Vaikuttavuuskeskuksen kanssa on tiivistä. Tavoite toteutui.	+

4.2 Asiakaskokemusmittauksen käyttö (NPS) laajenee sosiaalihuollon ja pelastustoimen palveluissa

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Asiakaskokemusmittauksen käyttö (NPS) laajenee sosiaalihuollon ja pelastustoimen palveluissa (K/E)	Tavoite toteutunut pelastuspalveluiden osalta ja viivästynyt sosiaalihuollon osalta. Pelastustoimen ensihoidon ja onnettomuuksien ehkäisyn palveluissa käytetään QR-koodia suositteluhaluuden mittaamiseen. Tekstiviestillä toteutettava asiakaskokemusmittaus (NPS) sosiaalihuollossa siirtyy asiakastietojärjestelmä Sagan käyttöönoton siirtymisen vuoksi. Sosiaalihuollon palveluissa NPS-mittaaminen toteutetaan asiakaspalautelaitteilla, kunnes tekstiviestipalaute otetaan käyttöön. Tavoite toteutui osittain.	-

4.3 Sairaalapalvelujen NPS-mittauksen tulos paranee

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Sairaalapalvelujen asiakaskokemus NPS – mittauksen tulos paranee vuoteen 2023 verrattuna	Sairaalapalvelujen NPS-tulos oli 81,6. Sairaalapalveluiden NPS-asiakaskokemusmittauksen tulos oli vuonna 2023: 80,6. Tavoite toteutui.	+

4.4 Sote-asemien NPS-mittauksen tulos paranee

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Sote-asemien asiakaskokemus NPS-mittauksen tulos paranee vuoteen 2023 verrattuna	Sote-asemien NPS-mittauksen tulos oli 72. Vuonna 2023 sote-asemien NPS-mittauksen tulos oli 71. Tavoite toteutui.	+

4.5 Vakavat vaaratapahtumat vähenevät

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Vakavat vaaratapahtumat vähenevät (Haipro) vuoteen 2023 verrattuna	Vakavaksi arvioitujen haittojen määrä kasvoi kahdeksalla vuoteen 2023 verrattuna. Vuonna 2024 asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavista tapahtumista tehtiin yhteensä 29 870 ilmoitusta (vuonna 2023: 24 167). Ilmoitusten kokonaismäärä kasvoi 24 % vuonna 2024. Näistä vakavaksi arvioitujen haittojen määrä vuonna 2024 oli 130 (vuonna 2023 122) eli määrä kasvoi kahdeksalla. Vaikka ilmoitusten kokonaismäärä kasvoi, asiakkaalle ja potilaalle haittaa aiheuttaneiden tapahtumailmoitusten osuus kaikista asiakkaisiin ja potilaisiin kohdistuneista ilmoituksista hieman laski (vuonna 2024: 49 % ja 2023: 50 %). Tavoite ei toteutunut.	-

4.6 Lastensuojelun sosiaalityöntekijän työntekijäkohtainen asiakasmäärä on lakisääteisen mitoituksen mukainen

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Lastensuojelun sosiaalityöntekijän työntekijäkohtainen asiakasmäärä on enintään 30	Lastensuojelun sosiaalityöntekijällä oli vuonna 2024 keskimäärin 33 asiakasta. Mitoitussuositus on 30 asiakasta lastensuojelun sosiaalityöntekijää kohti. Asiakasmäärät vaihtelevat työntekijä- ja tilannekohtaisesti. Vuonna 2023 sosiaalityöntekijällä oli keskimäärin 35,3 asiakasta, jolloin mitoitussuositus oli 35. Tavoite ei toteutunut.	-

4.7 Hoitajamitoitus ikäihmisten palveluissa toteutuu lakisääteisen mitoituksen mukaisesti

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
Hoitajamitoitus ikäihmisten palveluissa toteutuu lakisääteisen 0,65 mitoituksen mukaisesti	Hoitajamitoitus on toteutunut lakisääteisesti ikäihmisten palveluissa. THL seuraa hoitajamitoituksen toteutumista kahdesti vuodessa. Seurannan mukaan mitoitus toteutuu 100 % kaikissa yksiköissä kuten viime vuonnakin. Tavoite toteutui.	+

16.2 Käyttötalouden toteutuminen ja linjojen sitovat tavoitteet

16.2.1 Sosiaali- ja terveystaloudet

Tehtäväalueen kuvaus ja toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystalousten tehtäväalueen tavoitteena on järjestää lakisääteisiä, laadukkaita, tarpeeseen perustuvia ja oikea-aikaisia sosiaali- ja terveystalouksia Suomen suurimmalla hyvinvointialueella lähes 550 000 pirkanmaalaiselle. Tehtäväalue muodostui vuonna 2024 viidestä palvelulinjasta, jotka ovat avopalvelujen, ikäihmisten ja vammaisten palvelujen, lasten, nuorten ja perheiden palvelujen, sairaalapalvelujen sekä sote palvelutuotannon johdon ja integraation palvelulinjat.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tehtäväalueen vuoden 2024 toiminnallisissa ja strategian toimeenpano-ohjelman tavoitteissa korostuivat palvelujen oikea-aikaisuus, palvelurakenteen keventäminen, kustannusten hallinta, hoitotakuun toteutuminen, digitalisaation ja vaikuttavuuden lisääminen sekä henkilöstö- ja asiakastytytyvyyden parantaminen. Tavoitteiden saavuttamisessa onnistuttiin pääosin hyvin ja tilanne kehittyi monen tavoitteen osalta parempaan suuntaan erityisesti vuoden jälkipuoliskolla. IKI2035-ohjelma eteni pääosin suunnitellusti ja VAPA2035-ohjelma hyväksyttiin lokakuussa. Digiklinikka- ja Digiperhe-palvelut käynnistyivät onnistuneesti ja saavuttivat heti suuret käyttäjämäärät. Lääkäreiden etäkonsultaatioita lisättiin ja chat-palveluja otettiin käyttöön laajentaen niitä mm. päihde- ja mielenterveysasiakkaille sekä lapsille ja nuorille.

Ikäihmisten kotona asumisen tukea vahvistettiin kotisairaalapalvelujen, lääkärityön ja palliatiivisen hoidon kehittämisellä. Monipalveluasiakkaiden hoitoa kehitettiin robotiikan avulla ja Minun tiimini -toimintamallia laajennettiin onnistuneesti sote-asetuksilla sekä lasten, nuorten ja perheiden palveluissa. Puheentunnistus otettiin käyttöön kaikilla sairaalapalvelujen toimialueilla. Sosiaalihuollon kirjaamisessa hyödynnetään tekoälyä, mikä vapauttaa sosiaalityöntekijöiden työaikaa välittömään asiakastyöhön. Valmiuskeskuksessa kehitettiin tilannekuvatiedon keräämistä, tuottamista ja analysointia valmiuden ja varautumisen parantamiseksi.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämiseksi ja päivystyksen ruuhkautumisen ehkäisemiseksi on tehty useita toimenpiteitä. Palvelurakenteen muutoksen edistämiseksi käynnistettiin psykiatrin kotisairaalatoiminta, lisättiin psykiatrian konsultaatioita sekä valmisteltiin hyvinvointialueen lasten- ja nuorisopsykiatrian, mielenterveys- ja päihdepalveluiden selvitystyö. Päivystysreformi toteutettiin suunnitellusti. Jatkohoidon järjestelyverkoston kehittäminen etenee ja sote-tilannekeskuksen toiminta käynnistyy alkuvuodesta 2025. Palvelutarpeen kasvu ja haastava lähtötilanne kuitenkin vaikeuttivat kaikkien asetettujen tavoitteiden saavuttamista, esimerkiksi päivystyksen ruuhkautumista ei pystytty täysin ratkaisemaan.

Taloudellisesti vuoteen 2024 lähdettiin erittäin haastavasta tilanteesta. Tehtäväalueen vuoden 2024 alkuperäisessä talousarviossa nettomenot (toimintakate) olivat käytännössä samalla tasolla kuin vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Talousarvioon sisältyi 32 miljoonan euron sopeuttamistarve, joka perustui hyvinvointialueen toteutuneiden ja ennustettujen alijäämien kattamiseksi aloitettuihin koko henkilöstöä koskeviin yhteistoimintaneuvotteluihin. Palkkakustannusten arvioitiin nousevan 6 % ja ostopalvelujen hintojen yli 5 % vuoteen 2023 verrattuna.

Vuoden 2024 aikana tehdyt talousarviomuutokset lisäsivät tehtäväalueen talousarvion nettomenoja 35 miljoonalla eurolla. Vuoden 2024 toteutuneet nettomenot alittivat muutetun talousarvion 3 miljoonalla eurolla (0,1 %). Nettomenojen kasvu vuoden 2023 tilinpäätökseen verrattuna oli 32 miljoonaa euroa (1,5 %). Nettomenojen maltillinen kasvu johtuu palvelulinjojen määrätietoisesta työstä toiminnan kehittämiseksi ja kustannusten hallitsemiseksi. Esimerkiksi tehtäväalueen työvoimavuokrauksen kustannukset vähenivät 34 % ja lääkäripalvelujen ostojen kustannukset 22 % vuoteen 2023 verrattuna.

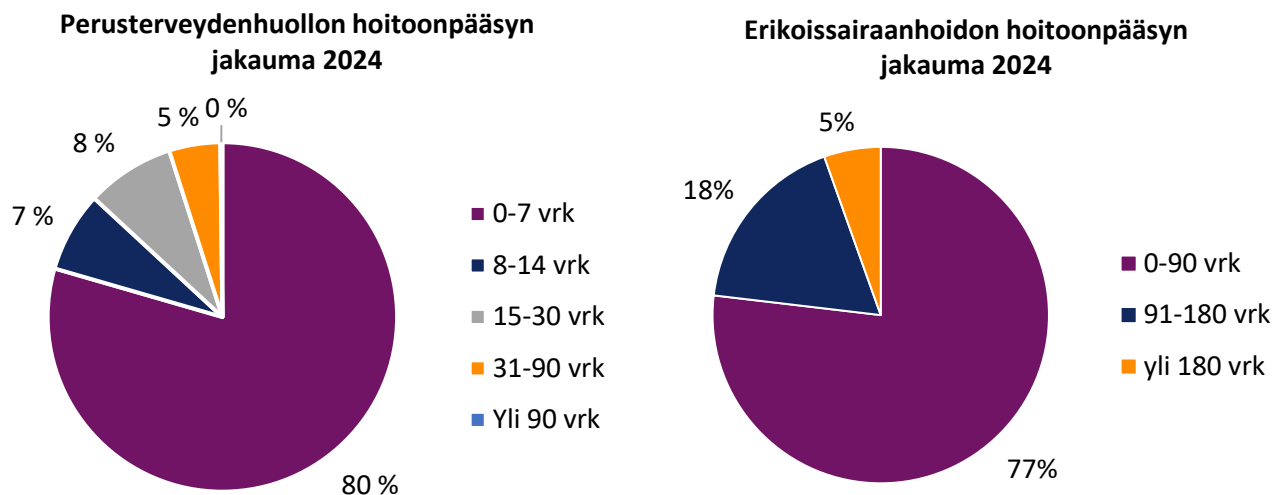
Henkilöstökulut kasvoivat 29 miljoonaa euroa (3 %) vuoteen 2023 verrattuna ja alittivat korjatun vuoden 2024 talousarvion 29 miljoonaa euroa (2,9 %). Oman henkilöstön rekrytoinnit eivät toteutuneet suunnitellusti rekrytointihaasteiden ja palvelujen ostojen ylityksen aiheuttaman sopeutustarpeen vuoksi. Vuoden loppua kohden henkilöstön saatavuustilanne kuitenkin parani monien henkilöstöryhmien osalta. Palvelujen ostojen kustannukset kasvoivat 32 miljoonaa euroa (2,7 %) vuoteen 2023 verrattuna ja ylittivät muutetun talousarvion 31 miljoonalla eurolla (2,6 %). Suurimmat ylitykset olivat asiakaspalvelujen ostoissa, missä erityisesti sosiaalihuollon ympärivuorokautisen asumisen palvelut, lastensuojelun laitoshuolto ja erikoissairaanhoidon ostopalvelut ylittyivät selvästi. Tehtäväalue oli mukana laatimassa vuonna 2024 hyväksyttyä strategista monituottajuusohjelmaa, jonka tavoitteena on ostopalvelukokonaisuuden ja kustannusten hallinnan parantaminen.

Vuodelle 2024 valtio osoitti lisärahoitusta perusterveydenhuollon hoitotakuun tiukentamiseen, ikäihmisten ympärivuorokautisen asumisen hoitajamitoituksen nostamiseen ja vammaispalvelujen kokonaisuudistukseen. Uusien päätösten vuoksi nämä lisäykset vähennettiin hyvinvointialueiden vuoden 2025 valtion rahoituksesta.

Toiminnan tunnuslukuja

Perusterveydenhuollon (sis. kaikki palvelumuodot) hoitotakuu toteutui määräajassa (14 vrk) 87 %.

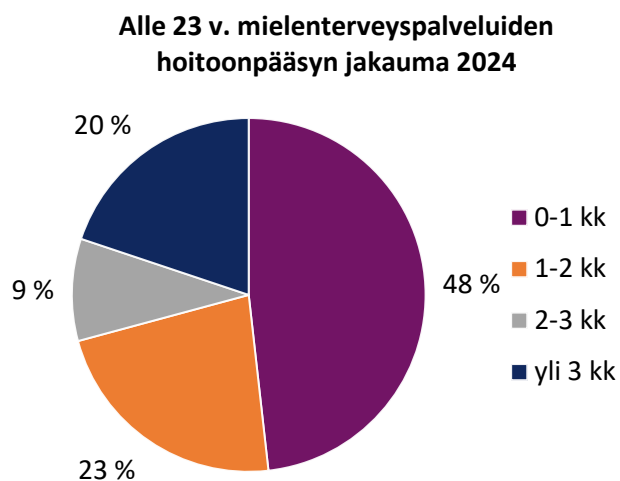
Erikoissairaanhoidon hoitotakuu toteutui määräajassa (180 vrk) 95 %.

Kuvaaja 16.1. Perusterveydenhuollon hoitoonpääsyn jakauma 2024.

Kuvaaja 16.2. Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn jakauma 2024.

Alle 23-vuotiaiden mielenterveyspalveluiden hoitotakuu toteutui määräajassa (3 kk) 80 %.

Kuvaaja 16.3. Alle 23 v. mielenterveyspalveluiden hoitoonpääsyn jakauma 2024.

Toiminnan tietoja	1–12/2024	1–12/2023	Muutos-%
Avohoitotapahtumat	1 430 792	1 422 677	1 %
Päivystyksen avohoitotapahtumat*	130 349	145 840	-11 %
Hoitojaksot	101 239	98 632	3 %
Hoitopäivät (netto)	376 427	379 945	-1 %
Leikkaustoimenpiteet	47 147	45 688	3 %

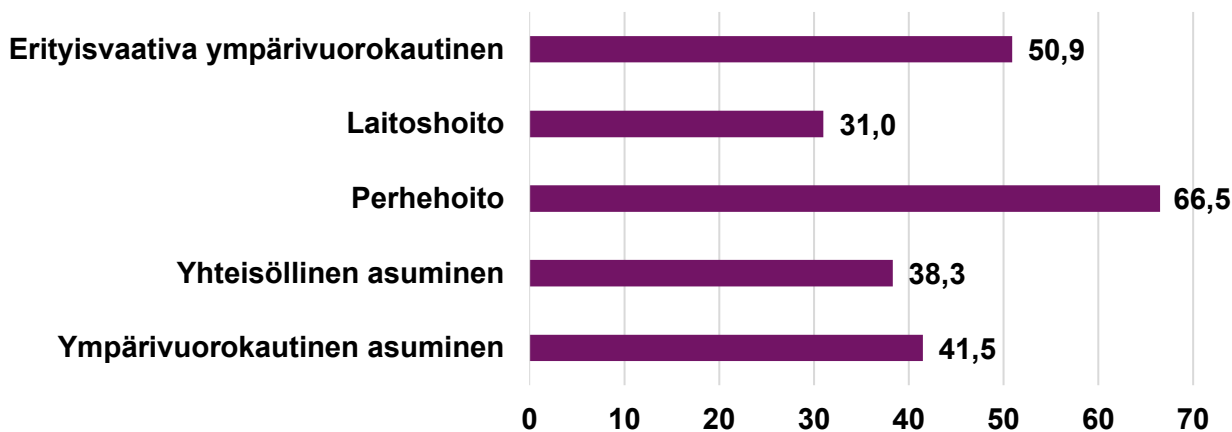
* muutoksen aiheuttaa 116117 toiminnan siirto

Taulukko 16.1. Erikoissairaanhoidon suoritteet.

Asiakasmäärät palvelutehtävittäin	1–12/2024
lääkäiden palvelut	18 774
Lapsiperheiden palvelut	14 535
Lastensuojelu	5 577
Päihde- ja riippuvuustyön erityiset palvelut	2 249
Työikäisten palvelut	23 539
Vammaispalvelut	10 331

Taulukko 16.2. Sosiaalihuollon eri asiakkaiden lukumäärä.

Keskimääräinen jonotusaika (vrk)

Kuvaaja 16.4. Ikäihmisten asumispalvelujen jonottajat.

Sosiaali- ja terveystoimen tuloslaskelma

1 000 €	Toteuma 2024	Alkuperäinen TA 2024	Toteuma-%	Muutettu TA 2024	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	443 901	412 202	107,7 %	440 244	100,8 %
Myyntituotot/Liikevaihto	218 819	200 558	109,1 %	208 037	105,2 %
Maksutuotot	175 718	158 174	111,1 %	177 545	99,0 %
Tuet ja avustukset	27 903	35 058	79,6 %	31 645	88,2 %
Muut toimintatuotot	21 461	18 413	116,6 %	23 017	93,2 %
TOIMINTAKULUT	2 646 411	2 582 823	102,5 %	2 645 521	100,0 %
Henkilöstökulut	997 906	1 026 462	97,2 %	1 027 314	97,1 %
Palkat ja palkkiot	810 264	825 759	98,1 %	825 431	98,2 %
Henkilösivukulut	187 642	200 703	93,5 %	201 883	92,9 %
Palvelujen ostot	1 240 548	1 144 599	108,4 %	1 209 051	102,6 %
Asiakaspalvelujen ostot	823 014	739 279	111,3 %	795 369	103,5 %
Muiden palvelujen ostot	417 534	405 320	103,0 %	413 682	100,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	165 799	162 895	101,8 %	163 381	101,5 %
Avustukset	69 047	69 743	99,0 %	69 158	99,8 %
Muut toimintakulut	173 111	179 125	96,6 %	176 616	98,0 %
Vuokratulot	171 714	173 857	98,8 %	171 796	100,0 %
Muut kulut	1 397	5 268	26,5 %	4 820	29,0 %
TOIMINTAKATE	-2 202 509	-2 170 621	101,5 %	-2 205 277	99,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-450	0	112 533,6 %	0	112 533,6 %
VUOSIKATE	-2 202 959	-2 170 621	101,5 %	-2 205 278	99,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	14 603	15 932	91,7 %	15 582	93,7 %
TILIKAUDEN TULOS	-2 217 563	-2 186 553	101,4 %	-2 220 860	99,9 %
Vyörytyserät	-35 758	-41 764	85,6 %	-41 788	85,6 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 253 315	-2 228 317	101,1 %	-2 262 648	99,6 %

Taulukko 16.3. Sosiaali- ja terveystoimen tuloslaskelma.

16.2.2 Avopalvelut

Palvelulinjan kuvaus ja toiminta-ajatus

Avopalvelut tuottaa perustason sosiaali- ja terveystalvveluja ja vastaa perustason tuesta, hoidosta ja kuntoutuksesta, sekä omalta osaltaan erityistason sosiaalihuollosta. Asukkaille tarjotaan yhdenvertaiset, sujuvat ja oikea-aikaiset palvelut asuinpaikasta riippumatta. Toimipisteissä on eri laajuiset palvelut sote-kampuksilla, sote-aseilla ja lähiasemilla, mutta kaikki palvelut ovat hyödynnettävissä kaikille asukkaille. Alueilla, joilla palvelutarvetta ei ole kokoaikaisesti, palvelu tuotetaan lähiasiointipisteissä. Osa palveluista toteutetaan keskitetysti, esimerkiksi taloudellisen tuen käsittely.

Palvelujen verkoston suunnitelmien pohjalta palvelut järjestetään yhdenvertaisesti ja yhtenäiset toimintatavat ovat toiminnan lähtökohta. Tavoitteena on tarpeen mukaiset ja vaikuttavat peruspalvelut sekä vähähyötyisten toimintatapojen ja hoitojen tunnistaminen ja karsiminen. Lisäksi tavoitteena on yhdenmukaisin kriteerein tuotettu palvelu ja hoitosuositusten mukainen hoito. Ammattilaisten työtä tuetaan koulutuksella ja nykyaikaisilla työvälineillä. Raskaammista palveluista tavoitellaan siirtymistä kohti kevyempiä palveluita, huomioiden samalla asukkaiden yksilölliset tarpeet ja toiminnan laatu.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Digiklinikka käynnistyi toukokuussa. Toimintaa kehitettiin sote-asemien ja palveluntuottaja-kumppanin kanssa. Palvelulle asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin. Kiirevastaanotto toiminnan muutokset osana päivystysseivytystä toteutettiin. Palveluverkkosuunnitelman toimeenpano eteni suunnitellusti. Liikkuvien palveluiden pilotti käynnistyi maaliskuussa ja pilotin päätyttyä toiminta vakiinnutettiin kolmella alueella. Otettiin käyttöön Terveys- ja hoitosuunnitelma -työväline, jolla tuetaan monisairaiden potilaiden hoidon suunnitelmallisuutta ja jatkuvuutta.

Potilastietojärjestelmän käyttöönottoon valmistauduttiin. Erikoissairaanhoidon palveluseteli-valikoimaa supistettiin ja palveluita organisoitiin uudelleen yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä tiivistettiin e-konsultaatio-pilottina kolmella erikoisalalla. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen ja psykiatrian laaja kehittämisohjelma toimeenpantiin ja osallistuttiin erikoissairaanhoidon jononpurkuun. Päihdepalveluiden laitospvieroituksen ja avo- ja laituskuntoutuksen asiakasohjaus otettiin mielenterveys- ja päihdepalveluihin ja yhdenmukaiset hoidon perusteet otettiin käyttöön. Kustannuskehitys on saatu hallintaan. Lääkinnällisen kuntoutuksen prosesseja uudistettiin, mikä on vahvistanut omaa tuotantoa ja hankinnat ovat kääntyneet laskuun. Fysiatriin konsultaatiopalvelut saatiin kaikkien sote-asemien tueksi.

Suun terveydenhuollossa perushoidon kiireettömän hoidon ostopalvelu lopetettiin 1.5.2024. Tästä aiheutui hoitojonon kasvua. Suun terveydenhuollon perushoitoa kehitetään tehdyn selvityksen pohjalta. Hoitohenkilökunnan osuutta sekä lasten että aikuisten suun tarkastuksissa lisätään ja kustannustehokkaita toimintamalleja otetaan käyttöön. Hoitojonojen segmentointi aloitettiin, uusia toimintamalleja suunniteltiin ja omaa toimintaa lisättiin. Tampereen hoitojonojen purkamisen suunnitelmat on tehty. Suun infektiofokuspoliinikan toiminta käynnistettiin. Kerralla enemmän -toimintamallia pilotoitiin Nokian sote-asemalla, mutta tästä luovuttiin vähäisten hyötyjen vuoksi.

Suun perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon toiminnan integroimisesta tehtiin selvitys. Integraatiota sairaalapalvelujen ja avopalvelujen välisissä toiminnoissa ei toteuteta, mutta yhteistyön tiivistämisen suunnittelu aloitettiin. Suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmä-hankinnan kilpailutuksen valmistelu aloitettiin. Oikomishoidon osaamiskeskuksen investointisuunnitelma hyväksyttiin aluevaltuustossa. Ostopalveluna hoidettavien oikomispotilaiden siirtämisestä oman toiminnan piiriin tehtiin päätös. Suun terveydenhuollon digiklinikkaprojekti käynnistettiin. Sähköisen perhekeskuksen suun terveyden sisältö suunniteltiin. Digitaalisia omahoidon edistämisen työkaluja pilotoitiin.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumisen asiakasohjaus keskitettiin ja resurssia lisättiin. Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa olevien palvelutarve arvioitiin ja siirtoja kevyempiin palveluihin tehtiin hallitusti. Nais erityyisen asumisyksikön suunnittelu aloitettiin. Palvelupäälliköiden vastuualueita uudistettiin ja sosiaalityön kokonaisuutta organisoitiin yhdenvertaisten palvelujen turvaamiseksi. Muutoksen toimeenpanon edellytyksenä olleet YT-neuvottelut saatiin päätökseen ja toteutus aloitettiin vuoden lopussa. Asiakasohjauksen chat-palvelua kehitettiin, palvelun käyttäjämäärä kasvaa ja tavoiteltu kuuden minuutin jonotusaika toteutuu 80 prosenttisesti. Myös ammattilaiset konsultoivat chatin kautta. Yhteisöneuvontaa ja yhteisökeskuksia laajennettiin kattavammaksi koko Pirkanmaalla, ryhmätoimintaa lisättiin. Asiakastietojärjestelmien toimintamallit kuvattiin ja työstettiin ratkaisuja uuden järjestelmän käyttöönottoa varten.

Palvelulinjan toimintakate toteutui 5,1 miljoonaa euroa (1,4 %) alkuperäistä talousarviota heikompana ja 0,9 miljoonaa euroa (0,3 %) muutettua käyttösuunnitelmaa parempana. Toimintatulot ylittyivät 0,2 miljoonaa euroa (0,3 %) ja toimintakulut alittuivat 0,8 miljoonaa euroa (0,2 %). Henkilöstökulut alittuivat 12,4 miljoonaa euroa rekrytointihaasteiden vuoksi ja palvelujen ostot ylittyivät 11,2 miljoonaa euroa erityisesti sosiaalihuollon asumispalvelujen ylittyessä.

Avopalvelut, Tuloslaskelma

1 000 €	Toteuma 2024	Alkuperäinen TA 2024	Toteuma-%	Muutettu TA 2024	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	52 073	49 079	106,1 %	51 918	100,3 %
Myyntituotot/Liikevaihto	11 134	8 657	128,6 %	9 629	115,6 %
Maksutuotot	32 373	32 099	100,9 %	33 579	96,4 %
Tuet ja avustukset	7 678	7 417	103,5 %	7 804	98,4 %
Muut toimintatuotot	888	906	98,0 %	906	98,0 %
TOIMINTAKULUT	413 789	405 726	102,0 %	414 552	99,8 %
Henkilöstökulut	150 752	162 376	92,8 %	163 115	92,4 %
Palkat ja palkkiot	122 933	131 108	93,8 %	131 711	93,3 %
Henkilösivukulut	27 819	31 268	89,0 %	31 404	88,6 %
Palvelujen ostot	182 096	164 978	110,4 %	170 873	106,6 %
Asiakaspalvelujen ostot	113 649	97 153	117,0 %	104 392	108,9 %
Muiden palvelujen ostot	68 447	67 826	100,9 %	66 481	103,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	43 095	40 495	106,4 %	40 476	106,5 %
Avustukset	8 250	9 383	87,9 %	9 383	87,9 %
Muut toimintakulut	29 596	28 493	103,9 %	30 705	96,4 %
Vuokratulot	29 359	28 439	103,2 %	29 566	99,3 %
Muut kulut	237	53	443,6 %	1 138	20,8 %
TOIMINTAKATE	-361 716	-356 647	101,4 %	-362 634	99,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-81				
VUOSIKATE	-361 796	-356 647	101,4 %	-362 634	99,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	696	932	74,7 %	932	74,7 %
TILIKAUDEN TULOS	-362 492	-357 579	101,4 %	-363 567	99,7 %
Vyörytyserät	-6 844	-8 193	83,5 %	-8 169	83,8 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-369 336	-365 772	101,0 %	-371 736	99,4 %

Taulukko 16.4. Avopalvelut tuloslaskelma.

Avopalvelut, Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2024**1. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä asumispalvelujen palvelurakenteen uudistaminen: perusterveydenhuollon palvelujen vahvistaminen**

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
1.1 Erikoissairaanhoidon psykiatriaseen hoitoon avopalveluista tehtyjen läheteiden määrä vähenee edelliseen vuoteen verrattuna.	Avopalveluista psykiatrialle vuonna 2024 tehtyjen läheteiden määrä väheni n. 14 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2024 vastaanottotoiminnasta tehtiin psykiatrialle 1 998 lähetettä (vuonna 2023: 2 316). Tehtyjen läheteiden määrää ei saada vielä kaikista potilastietojärjestelmistä. Tavoite toteutui.	+
1.2 Mielenterveys- ja päihdetiimien toimintamallit ja toiminta on vakiinnutettu ja ostopalvelujen osuus vähentynyt	Mielenterveys- ja päihdetiimien (miepä) toimintamallit ovat vakiintumassa ja ostopalvelujen määrä väheni vuoteen 2023 verrattuna. Miepä-tiimien toimintamallien vakiinnuttaminen eteni alueellisesti eri tahtiin. Toteutusta haastoi muutosten määrä ja laajuus. Ostopalveluna hankittavan päihdekuntoutuksen määrä väheni, mikä on seurausta selkiytyneestä asiakasohjauksesta ja oman toiminnan päihdehoidon palveluiden monipuolistumisesta. Opioidikorvaushoidon ostopalveluita vähennettiin merkittävästi. Laajempi päihdehoidon omaan tuotantoon kotouttaminen vaatii uusien yksiköiden perustamista. Tavoite toteutui.	+

2. Kehitetään toimintatapoja ja asiakasohjausta niin, että digitaaliset palvelut kehittyvät jatkossa ensisijaisiksi yhteydenottokanaviksi

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
2.1 Digitaalisen sote-keskuksen ja sen osana toteutettavan digiklinikan toiminta on käynnistetty ja integroitu osaksi toimintaa.	Digipalvelujen käyttöä on laajennettu ja digiklinikan toiminta on integroitu sote-asemien toiminnan kanssa yhdenmukaisesti. Digiklinikka käynnistyi aikataulussa 2.5.2024 ja siellä asioitiin ajalla 2.5.–31.12.2024 yhteensä lähes 140 000 kertaa (tavoite 148 000). Digiklinikan toiminta on integroitu sote-asemien toimintaan ja työnjakoa sekä viestintää kehitetään jatkuvasti. Sosiaalipalvelujen keskitetyn asiakasohjauksen chat avattiin. Suun terveydenhuollon digiklinikan valmistelu	+/-

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
	aloitettiin syyskuussa 2024. Digipolkujen käyttöönotto edistyi. Tavoite toteutui osittain.	
2.2. Digipalvelut ovat helposti käytettäviä ja saavutettavia. Digitaalisia asiointikanavia hyödynnetään sote-palveluissa aina, kun se on asian hoitamisessa mahdollista	Digitaalisia asiointimahdollisuuksia on vahvistettu ja asukaspaneeli digipalveluiden edistämiseksi aloitti toimintansa. Asukkaille ja ammattilaisille on järjestetty koulutuksia ja tukiklinikoita digipalvelujen käyttöön. Digiklinikka aloitti toimintansa. Suun terveydenhuollon digiklinikkaprojekti on aloitettu. Käyttöönottoa valmistellaan myös sosiaalipalveluissa sekä avokuntoutuksessa ja mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Avustetun valtuutuksen käyttöönotto toteutui. Hoidon jatkuvuutta tukevien hoitokeskustelujen toteuttamiselle luotiin toimintamalli. Hoitotarvikepalvelussa digitaalisesta tilauslomakkeesta muodostui suosituin asiointitapa. Tavoite toteutui.	+

3. Kehitetään yhdessä henkilöstön ja asiakkaiden kanssa ratkaisukeskeiset toimintatavat ja sujuvat prosessit palvelulinjan kaikissa palvelukokonaisuuksissa

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
3.1 Sote-asemien monialaisten ja moniammatillisten tiimien toiminnassa vahvistetaan integroivaa työtä ja verkostomaista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa	Monialaista ja moniammatillista yhteistyötä ja integroivaa työtä vahvistettiin uusien toimintamallien. Minun tiimini –toimintamallin käyttöönotto jatkui ja alueelliset koordinaatioryhmät otettiin käyttöön. Suun terveydenhuollon Infektiofokuspoliiklinikka avautui ja Nokialla pilotoitiin Kerralla enemmän –toimintamallia. Liikkuvien palvelujen pilotti toteutettiin ja sen toimintaa arvioitiin palveluverkkopäätösten tueksi. Sosiaalipalveluissa etsivän työn jalkautumista laajennettiin, uusi yhteisökeskus aloitti Orivedellä ja työikäisten asiakasohjauksessa kehitettiin konsultaatorakenne terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen välille. Monipalveluasiakkaiden tunnistamiseksi kehitettiin ennakoivaa toimintamallia. Kokemusasiantuntijoiden hyödyntämistä palveluissa kehitettiin. Digipalveluiden integrointi muuhun palvelutuotantoon on huomioitu vahvasti. Prosessien arviointia ja mittarointia kehitettiin. Tavoite toteutui.	+

3.2 Toistuvasti palvelua tarvitsevien asiakkaiden hoidon jatkuvuus turvataan terveys- ja hoitosuunnitelman, asiakassuunnitelman ja kuntoutussuunnitelman avulla.	Sote-asemien henkilöstö on koulutettu terveys- ja hoitosuunnitelma Tehosu-työkalun käyttöön ja terveys- ja hoitosuunnitelmien lukumääriä seurataan. Terveys- ja hoitosuunnitelma otettiin keskeiseksi osaksi kehitettyä hoidon jatkuvuuden mallia. Kuntoutuksen ohjautumisen perusteita on koottu, ja kuntoutussuunnitelmien laatimisen merkitystä osana prosessia on korostettu. Tavoite toteutui.	+
--	---	---

16.2.3 Sairaalapalvelut

Palvelulinjan kuvaus ja toiminta-ajatus

Sairaalapalveluissa tuotetaan Tampereen yliopistollisen sairaalan (Tays) palvelut ja lähisairaalapalvelut. Palvelulinjalla tuotetaan korkeatasoista, tutkimukseen perustuvaa ja vaikuttavaa hoitoa pirkanmaalaisille ja vaativimman erikoissairaanhoidon osalta myös YTA-alueen asukkaille. Tays tuottaa valtakunnallisen työnjaon mukaisesti mm. selkäydinvammapotilaiden kuntoutumispalveluita, sukupuoli-identiteettitutkimuksia sekä nuorisopsykiatrian erityisen vaikeahoitoisten alaikäisten psykiatrisia tutkimuksia ja hoitoja. Myös vapaan hoitopaikan valinnan kautta hoidetaan merkittävä määrä muualta tulevia potilaita useilla erikoisaloilla.

Oman toiminnan lisäksi palveluja tuotetaan Tekonivelsairaala Coxan, Sydänsairaalan, Pirkanmaan hoitokodin ja kokonaisulkoistusyhtiöiden kautta. Kansallisen päivystys- ja sairaalaverkon sekä leikkaustoiminnan uudistamisen selvityksen myötä yliopistollisten sairaaloiden merkitys kasvaa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Erikoissairaanhoidon hoidontarpeen arvioinnin aloitus kolmen viikon kuluessa onnistui kaikilla erikoisaloilla lukuun ottamatta psykiatriaa ja silmätauteja, joissa oli määrääjän ylityksiä. Hoitoon pääsy toteutui hoitotakuun määrääjassa erikoisaloilla lukuun ottamatta tekonivelkirurgiaa, perinnöllisyyslääketiedettä, silmätauteja, psykiatriaa ja urologiaa, joissa tähän tavoitteeseen ei päästy täysimääräisesti. Muilla aloilla ylitykset olivat yksittäisiä.

Toiminnassa tapahtui useita merkittäviä muutoksia. Psykiatrian sairaalatoiminnot siirrettiin uuteen T-rakennukseen tammikuussa. Vuodeosastojen sairaansijareformin mukaisesti Kuhmoisten, Ikaalisten ja Ruoveden vuodeosastotoiminta lakkautettiin. Valkeakosken sairaalan yöpäivystys lakkautettiin. Tiettyjä toimintoja keskitettiin Tays Keskussairaalaan ja Tays Hatanpäälle. Kuvantamisen palveluverkkoa uudistettiin muun muassa keskittämällä ultraäänitutkimukset muutamiin sote-keskuksiin.

Jatkohoidon ongelmat leimasivat toimintaa ja vaikeuttivat vuodeosastotoimintojen järjestämistä. Vaikean jatkohoitotilanteen vuoksi Tammenlehväkeskuksesta ostettiin lisäpaikkoja ja

sairaalapalveluista rahoitettiin ikäihmisten palveluasumisen palveluostoja. Vuoden lopussa lisättiin omia vuodeosastopaikkoja, jotta potilaiden hoito pystyttiin turvaamaan. Acutan läpimenoajat olivat pitkiä jatkohoitopaikkatilanteen vuoksi. Acutan monipotilastilanteiden määrä kasvoi voimakkaasti.

Keväällä käynnistettiin Herko-toiminta (heräämöstä kotiin), joka mahdollistaa leikkauspotilaan kotiutumisen ilman vuodeosastojaksoa soveltuvissa tilanteissa. Herko-toiminta käynnistyi onnistuneesti ja sen myötä muun muassa naistentautien vuodeosastopaikkoja vähennettiin merkittävästi.

Vainajatoiminnassa oli ajoittaista merkittävää ruuhkautumista. Uusi vainajatorni saatiin käyttöön joulukuussa. Vainajatoiminnan kehittämistä organisoitiin Pirha-tasoisesti uudelleen.

Puheentunnistus otettiin käyttöön syksyllä ja se on käytössä laajasti sairaalapalveluissa. OmaTays -palvelun kyselyitä, hoitokeskusteluja ja videovastaanottoja sekä TaysPolku -palvelun käyttöä laajennettiin. Ohjelmistorobotiikan käyttöä laajennettiin muun muassa poliklinikoilla läheteiden automaattisessa käsittelyssä. Etäkäyntien määrä kasvoi 4 % edellisestä vuodesta. Hoitopuhelujen asiakasmaksua alennettiin alkuvuodesta sairaalan poliklinikkamaksua alemmalle tasolle. Hoitopuhelujen kirjauskäytäntöjä tarkennettiin ja hoitopuhelujen määrä kasvoi. Hoitopuheluista kertyi muutoksen myötä enemmän asiakasmaksutuottoja.

Päivystystoiminnan kokonaisselvitykselle asetetut kehityskohteet ovat kaikki toteutuksessa. Viimeisimpänä keväällä 2025 toteutuu sote-tilannekeskuksen käynnistäminen. Selvitystyön tuloksena 116117-puhelinpalvelu siirtyi avopalvelujen tuottamaksi ja lääkärikonsultaatiopalvelut 24/7 ikäihmisten hoiva- ja asumispalveluihin toteutui. Jatkohoidon koordinaatiotiimi siirtyi päivystyksen vastuualueelle joulukuussa. Vaikka reformin toimenpiteet toteutettiin, niin tavoitteita ei kaikilta osin saavutettu palvelujen kysynnän takia. Strategiaan kirjattuja tavoitteita päivystyksen ruuhkautumisen osalta ei saavutettu.

Lähisairaaloiden toimialueella palliatiivinen keskus ja kotisairaalapalvelut aloitti toimintansa uutena vastuualueena kehittäen toimintaa hyvinvointialueen strategian, sekä palliatiivisen hoidon laatusuositusten mukaisesti. Lähipalvelusairaaloissa ja kampussairaaloissa toteutettiin palveluverkkosuunnitelman edellyttämät toimenpiteet ja jatkettiin sairaalaosastojen toiminnan kehittämistä ja yhtenäistämistä toimeenpano-ohjelman mukaisesti. Lääkäripalvelumallien käyttöönotto laajeni kattamaan oman toimialueen vastuulla olevat alueet ja terveys- ja hoitosuunnitelmien laatiminen tehosu-työkalulla aloitettiin ikäihmisten asumispalveluissa.

Toimintakate ylitti 5,9 miljoonaa euroa (0,7 %) alkuperäisen talousarvion ja 2,4 miljoonaa euroa (0,3 %) muutetun talousarvion. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 0,6 miljoonaa euroa (0,2 %). Toimintakulut ylittivät 3,0 miljoonaa euroa (0,3 %). Henkilöstökulut alittuivat 10 miljoonaa euroa henkilöstön rekrytointihaasteiden vuoksi. Palvelujen ostot ylittivät 14,3 miljoonaa euroa johtuen pääosin asiakaspalvelujen ostoista. Muiden palvelujen ostoissa ylittivät mm. työvoiman vuokraus ja lääkäripalvelujen ostot.

Sairaalapalvelut, Tuloslaskelma

1 000 €	Toteuma 2024	Alkuperäinen TA 2024	Toteuma-%	Muutettu TA 2024	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	252 838	242 551	104,2 %	252 238	100,2 %
Myyntituotot/Liikevaihto	202 346	192 397	105,2 %	196 166	103,2 %
Maksutuotot	43 331	39 619	109,4 %	45 000	96,3 %
Tuet ja avustukset	7 130	10 458	68,2 %	11 015	64,7 %
Muut toimintatuotot	31	77	40,2 %	57	54,4 %
TOIMINTAKULUT	1 133 785	1 117 637	101,4 %	1 130 758	100,3 %
Henkilöstökulut	474 946	481 758	98,6 %	484 951	97,9 %
Palkat ja palkkiot	387 546	388 249	99,8 %	391 440	99,0 %
Henkilösivukulut	87 400	93 509	93,5 %	93 511	93,5 %
Palvelujen ostot	460 562	433 158	106,3 %	446 277	103,2 %
Asiakaspalvelujen ostot	242 563	217 537	111,5 %	229 318	105,8 %
Muiden palvelujen ostot	217 999	215 621	101,1 %	216 959	100,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	119 718	118 818	100,8 %	119 009	100,6 %
Avustukset	167	169	98,7 %	169	98,7 %
Muut toimintakulut	78 392	83 734	93,6 %	80 351	97,6 %
Vuokratulot	77 356	81 030	95,5 %	77 087	100,3 %
Muut kulut	1 036	2 704	38,3 %	3 265	31,7 %
TOIMINTAKATE	-880 946	-875 086	100,7 %	-878 520	100,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-207	0	51 775,9 %	0	51 775,9 %
VUOSIKATE	-881 153	-875 086	100,7 %	-878 520	100,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	13 432	13 998	96,0 %	13 648	98,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-894 586	-889 084	100,6 %	-892 168	100,3 %
Laskennalliset erät	6				
Vyörytyserät	-18 403	-21 637	85,1 %	-21 630	85,1 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-912 983	-910 721	100,2 %	-913 797	99,9 %

Taulukko 16.5. Sairaalapalvelut tuloslaskelma.

Sairaalapalvelut, Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2024**1. Erikoissairaanhoidon palvelujen saatavuuden turvaaminen**

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
1.1 Hoidon korkea laatutaso ja potilas-turvallisuus varmistetaan ja se raportoidaan kansallisilla seuranta- ja arviointi-mittaristoilla	Erikoisalakohtaiset laatumittarit ovat käytössä ja hoitoon pääsyä seurataan kansallisilla mittareilla. Tavoite toteutui.	+
1.2 Vuodeosastojen sairaansijareformin toimenpiteiden toteutus etenee suunnitelman mukaisesti.	Vuodeosastojen sairaansijareformin toimenpiteet on toteutettu suunnitelman mukaan. Vuodeosastot lakkautettiin Kuhmoisissa, Ikaalisissa ja Ruovedellä (Keiturin sote). Tays Hatanpään sairaalan infektio-osasto ja Rauhaniemen sairaalan toiminta lakkautettiin. Tays Valkeakosken yhteispäivystyksen yöpäivystys lakkautettiin. Lakkautettujen osastojen toiminta siirtyi sovitusti muille osastoille. Tavoite toteutui.	+
1.3 Päivystystoiminnan konkreettisuudessa sovittujen toimenpiteiden toteutus etenee suunnitellusti	Päivystystoiminnan kehittämiseksi sovitut toimenpiteet etenivät suunnitellusti. Päivystystoimintaa kehitettiin yhdeksässä alatyöryhmässä. Projekti päättyi tammikuussa 2025. Tavoite toteutui.	+

2. Lisätään hoidon vaikuttavuutta, kehitetään hoitoprosesseja ja vahvistetaan tutkimusta

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
2.1 Asiakaskokemusmittari NPS vähintään 70.	Sairaalapalveluiden NPS-asiakaskokemustulos 81,6 (Net Promoter Score, suositteluindeksi). Vastauksia oli 84 847 kpl, joista suosittelijoita 86 % ja kriittisiä 4 %. Vastausten keskiarvo oli 9,2/10. Tuloksiin sisältyy sairaalapalvelut ja Sydänsairaala. Tavoite toteutui	+
2.2 Readmissiot (ennakoimaton hoitojakson uusiutuminen) vähenevät.	Readmissioiden (30vrk) määrä lisääntyi 10 %. Vuonna 2024 readmissioita oli 6 303 kpl (vuonna 2023: 5 746). Readmissioiden osuus sairaalajaksoista 9 %. Määrä kasvoi v. 2023 verrattuna, jolloin se oli 8 %. Tavoite ei toteutunut.	-

2.3 Hoitojaksojen pituus lyhenee 10 %.	Hoitojaksojen keskimääräinen pituus lyheni 2,3 %. Hoitojaksojen (brutto) pituus oli keskimäärin 4,4 vrk vuonna 2024 ja 4,5 vrk vuonna 2023. Hoitojaksojen pituus lyheni 2,3 %, mutta jäi tavoitteesta. Tavoite ei toteutunut.	-
2.4 Acutassa läpimenon mediaani on alle 220 minuuttia ja yli 6 tuntia Acutassa olevien potilaiden osuus on alle 30 %.	Acutan läpimenoajan mediaani oli 230 min ja yli 6 tuntia kestävien käyntien osuus oli 21 %. Tavoite ei toteutunut.	-
2.5 Tieteellisten, kansainvälisten vertaisarvioitujen tiedejulkaisujen määrä kasvaa vähintään 2 %.	Tiedejulkaisujen määrä lisääntyi 8 %. Tieteellisten, kansainvälisten vertaisarvioitujen tiedejulkaisujen määrä oli 600 kpl vuonna 2024 ja 554 kpl vuonna 2023. Tavoite toteutui.	+

3. Kotisairaaloiminnan laajentaminen asteittain koskemaan koko Pirhan aluetta

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
3.1. Kotisairaalapalvelua on tarjolla kaikissa Lähisairaalat-toimialueen oman tuotannon vuodeosastoyksiköissä.	Kotisairaalapalvelua on tarjolla kaikissa lähisairaalat toimialueen oman tuotannon vuodeosastoyksiköissä.	+

16.2.4 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Palvelulinjan kuvaus ja toiminta-ajatus

Palvelulinjan perustason terveys- ja sosiaalipalvelut tarjoavat asiakaslähtöisesti integroidut palvelut lähes 97 000 lapselle ja nuorelle sekä heidän perheilleen. Toiminnassa keskeistä on varhainen tuen tarpeen tunnistaminen ja avun tarjoaminen sekä eri organisaatioissa lasten ja perheiden kanssa työskentelevien toimijoiden sujuva yhteistyö. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut muodostuvat neuvola ja kehitystä tukevien palvelujen, opiskeluhoollon, lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjauksen, lastensuojelun, lastensuojelun sijaishuollon sekä lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen vastuualueista sekä johtamisen tuen palvelujen kokonaisuudesta. Toimialueet lakkautettiin vuoden 2024 aikana.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Lapsiperheille tärkeiden digitaalisten palvelujen tarjontaa laajennettiin. Sähköinen perhevalmennus avattiin neuvolan asiakkaille. Odottajan, keskenmenopotilaan sekä raskauden keskeytyksen hoitopolut toteutettiin, uusia digitaalisia esitieto- ja palauteomakkeita otettiin käyttöön ja etävastaanotto toiminta käynnistettiin. Digiperhepalvelu avattiin ja Pirkanmaan hyvinvointialue liittyi ensimmäisenä hyvinvointialueena Sekasin-chat palvelun toimijaksi.

Äitiys- ja lastenneuvolan käyntien määrät ja sisällöt yhtenäistettiin. Yhtenäistämisen tavoitteeksi asetettiin yhdenvertaisempi palvelu sekä nivelvaiheen huomiointi lapsen siirtyessä neuvolasta kouluterveydenhuoltoon. Opiskeluhoollon hyvinvointialue tasoinen asiantuntijatiimimalli tiivisti ammattilaisten keskinäistä yhteistyötä. Opiskeluhoollon kehitettiin edelleen yhtenäisiä toimintamalleja ja ohjeistuksia yhteistyössä koulutuksenjärjestäjien kanssa ja näitä jalkautettiin onnistuneesti koko Pirkanmaalle.

Asiakas- ja perheohjaus organisoituivat esihenkilötasolla maakunnallisiksi kokonaisuuksiksi ja Nopeassa perheohjauksessa toteutettiin vaikuttavuuskysely erinomaisin tulokset. Kasvatus- ja perheneuvontapalveluissa asiakkaiden ikäraja laajennettiin 18 ikävuoteen asti ja asiakkaan ohjautuminen palveluun yhtenäistettiin. Perheoikeudellisissa palveluissa lastenvalvojen puhelinohjaus ja neuvonta yhtenäistettiin ja ajanvarauksessa otettiin käyttöön takaisinsoittopalvelu.

Palvelutarpeen arvioinnin prosessin kehittäminen käynnistettiin. Tehdyn työn ansiosta lakisääteiset aikarajat toteutuivat loppuvuonna 2024. Kotiin vietävien palvelujen asiakasohjaus käynnisti toimintansa.

Lasten- ja nuorisopsykiatrian, mielenterveys- ja päihdepalveluiden selvitystyössä koottiin kokonaiskuva palvelujärjestelmän nykytilasta ja laadittiin kehittämisohjelma palveluihin pääsyn sekä niiden sujuvuuden ja selkeyden parantamiseksi. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut uudelleenorganisoidaan selvityksen pohjalta.

Yhteistyötä kuntien, seurakuntien, järjestö- ja valtionhallinnon toimijoiden kanssa tiivistettiin yhteisövaikuttavuuspilottien ja lapsibudjetointihankkeen kautta Itsenäisyyden juhluvuoden lasten säätiön tuella. Alueellinen opiskeluhoollon yhteistyö eri verkostoissa tiivistyi.

Uusi perheintensiiviyksikkö avattiin Valkeakoskelle ja ammatillisen tukihenkilö- ja perhetyön sekä sosiaaliohjauksen oman palvelutuotannon palveluja vahvistettiin. Uusi vaativan sijaishuollon kuntoutusosasto perustettiin Tampereelle. Päiväperholle kohdennetun valtionavustuksen päätyttyä Päiväperhon toimintaa uudelleenorganisoitiin. Lastensuojelun sijaishuollon päivystysosastopalvelut ja päivystävät sijaisperheet kykenivät vastaanottamaan aiempaa vuotta enemmän kiireellisesti sijoitettuja lapsia, joten ostopalvelujen osuus väheni 43 päivystyspaikalla. Ostopalveluna hankittavien ELY-rahoitteisten perheryhmäkotien paikkamäärää lisättiin seitsemällä paikalla.

Vuokratyövoimaa jouduttiin edelleen käyttämään lääkäri- ja koulupsykologipalveluissa. Sosiaalityössä otettiin käyttöön resurssisosiaalityöntekijäjärjestelmä ja sosiaalityöntekijöiden käyttö ostopalveluna lopetettiin.

Palvelurakenteen keventäminen toteutuu hitaasti. Mielenterveyspalveluissa hoitotakuu ei toteutunut, lastensuojeluilmoitusten määrä kasvoi ja palvelutarpeen arvioinneissa sekä lastensuojelun sosiaalityön asiakasmitoituksessa tapahtui ylityksiä. Lastensuojelun avo- ja sijaishuollon asiakasmäärät saatiin laskuun valtaosassa Pirkanmaan alueita, mutta uusia kodin ulkopuolisia sijoituksia tehtiin hieman edellistä vuotta enemmän.

Palvelulinjan toimintakate ylitti alkuperäisen talousarvion 13,0 miljoonaa euroa (5,6 %) ja toteutui muutetun talousarvion mukaisena. Alkuperäinen talousarvio oli 5 miljoonaa euroa pienempi kuin vuoden 2023 toteutunut toimintakate. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 3,0 miljoonaa euroa (33,1 %) muiden HVA-alueiden myyntien ja hankerahoituksen toteutuessa suunniteltua suurempina. Toimintakulut ylittivät talousarvion 3,1 miljoonaa euroa (1,2 %). Henkilöstökulut alittuivat 2,3 miljoonaa euroa rekrytointihaasteiden ja talouden sopeuttamisen takia. Palvelujen ostot ylittivät 5 miljoonaa euroa lastensuojelun laitoshoidon ostojen ja sisäisten tukipalvelujen ylittymisen vuoksi.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut, Tuloslaskelma

1 000 €	Toteuma 2024	Alkuperäinen TA 2024	Toteuma-%	Muutettu TA 2024	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	12 221	9 001	135,8 %	9 181	133,1 %
Myyntituotot/Liikevaihto	7 094	459	1 546,7 %	3 662	193,7 %
Maksutuotot	273	300	91,2 %	305	89,7 %
Tuet ja avustukset	1 434	3 625	39,6 %	597	240,2 %
Muut toimintatuotot	3 420	4 617	74,1 %	4 617	74,1 %
TOIMINTAKULUT	258 917	242 606	106,7 %	255 848	101,2 %
Henkilöstökulut	104 584	109 031	95,9 %	106 890	97,8 %
Palkat ja palkkiot	83 503	87 924	95,0 %	84 733	98,5 %
Henkilösivukulut	21 081	21 107	99,9 %	22 157	95,1 %
Palvelujen ostot	135 998	114 703	118,6 %	131 043	103,8 %
Asiakaspalvelujen ostot	102 574	85 432	120,1 %	98 488	104,1 %
Muiden palvelujen ostot	33 423	29 271	114,2 %	32 555	102,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 273	2 040	111,4 %	2 040	111,4 %
Avustukset	834	603	138,3 %	603	138,3 %
Muut toimintakulut	15 228	16 229	93,8 %	15 272	99,7 %
Vuokratulot	15 166	13 941	108,8 %	15 050	100,8 %
Muut kulut	62	2 288	2,7 %	222	28,0 %
TOIMINTAKATE	-246 696	-233 605	105,6 %	-246 667	100,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-57				
VUOSIKATE	-246 753	-233 605	105,6 %	-246 667	100,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	158	488	32,3 %	488	32,3 %
TILIKAUDEN TULOS	-246 911	-234 093	105,5 %	-247 155	99,9 %
Vyörytyserät	-4 494	-5 125	87,7 %	-5 115	87,9 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-251 405	-239 218	105,1 %	-252 270	99,7 %

Taulukko 16.6. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut tuloslaskelma.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut, Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2024**1. Lasten, nuorten ja perheiden palvelurakenteen uudistaminen: ennaltaehkäisevien ja varhaisen tuen palveluiden tarjonnan lisääminen**

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
1.1 Voimaperheet-toimintamallin hoito-ohjelmaan osallistuneiden perheiden määrä kasvaa 30 % vuodesta 2023	Voimaperheet-toimintamalli toteutui suunnitellusti ja hanke päättyy vuoteen 2024. Vuoden 2024 aikana lähetettiin vanhemmille 3 928 lomaketta, joista neuvoloista palautui 2 385 lomaketta (61 %). Hoito-ohjelman kriteerit täyttävien osuus palautuneista lomakkeista oli 389 (16 %). Tavoite toteutui.	+
1.2 IPC-koulutettujen työntekijöiden määrä kasvaa ja vakiintuu siten, että IPC-jaksoja voidaan tarjota kattavasti yläkouluilla ja toisen asteen oppilaitoksessa	IPC-koulutettujen työntekijöiden määrä kasvoi. Vuoden 2024 lopussa IPC-koulutettuja oli 177 (vuonna 2023 160). IPC-ohjaajakoulutuksessa on tällä hetkellä 40 työntekijää ja yksi työntekijä IPC-menetelmäohjaajakoulutuksessa. Jatkossa on tarkoitus toteuttaa IPC-ohjaajakoulutus kerran vuodessa. Lisäksi pyritään edelleen vahvistamaan omaa menetelmäohjaajaresurssia. Menetelmäkartoituskyselyn perusteella koulutetuista 58 % käyttää menetelmää. Tavoite toteutui.	+
1.3. Sosiaalihuoltolain mukaista lapsiperheiden kotipalvelua, perhetyötä sekä kasvatus- ja perheneuvontapalvelua saaneiden perheiden määrä kasvaa vuodesta 2023	Sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita saaneiden perheiden määrä kasvoi vuonna 2024. Vuonna 2024 lapsiperheiden kotipalvelua sai yhteensä 1 224 perhettä (vuonna 2023: 1 221), varhaisen perheohjauksen palvelua 1 743 perhettä ja perhetyön palvelua 986 perhettä eli yhteensä 2 729 perhettä (vuonna 2023: 980). Kasvatus- ja perheneuvontapalvelua yhteensä 4 183 asiakasta (vuonna 2023: 4 365). Kasvatus- ja perheneuvonnassa tehtiin vuonna 2023 myös terveydenhuollon asiakastyötä, joten vuodet eivät ole täysin toisiinsa nähden verrannollisia. Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen osittainen kasvu perustuu asiakasohjauksen selkeyttämiseen, sisäisiin resurssien siirtoihin ja toiminnan tehostamiseen. Perhepalvelujen toimintakate oli 5,3 % pienempi kuin vuonna 2023. Tavoite toteutui pääosin.	-

1.4 Kiireellisten sijoitusten, huostaanottojen ja psykiatrian palvelujen piiriin tehtyjen läheteiden määrät vähenivät vuodesta 2023.	Kiireellisesti sijoitettujen lasten määrä kasvoi 15 sijoituksella.	-
	Kiireellisiä sijoituksia tehtiin vuonna 2024: 455 ja vuonna 2023: 440. Tavoite ei toteutunut.	
	Huostaanottojen määrä kasvoi 11 sijoituksella vuoteen 2023 verrattuna.	-
	Huostaanottoja tehtiin vuonna 2024: 161 ja vuonna 2023: 150. Tavoite ei toteutunut.	
	Lastenpsykiatrialle tehtyjen läheteiden määrä väheni 2 %.	+
	Vuonna 2024 lastenpsykiatrialle tehtiin 980 lähetettä (vuonna 2023: 996). Tavoite toteutui	
	Nuorisopsykiatrialle tehtyjen läheteiden määrä säilyi lähes ennallaan	+
	Vuonna 2024 nuorisopsykiatrialle tehtiin yhteensä 1 119 lähetettä (vuonna 2023: 1 124). Tavoite toteutui.	

2. Lisätään digitaalisen asioinnin tarjontaa osana monipuolista palvelukokonaisuutta

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
2.1 Sähköisen perhekeskuksen toiminta on käynnistetty	Digiperhe eli digitaalinen perhekeskus avattiin asiakkaille toukokuun lopussa 2024. Digiperhe -sivuston käyntimäärä ajalla 30.5.-31.12.2024 oli yhteensä 13 243 ja asiakkaat olivat tyytyväisiä palveluun (tulos 8,9/10). Tavoite toteutui	+
2.2 Pyydä apua – lomakkeen kautta palvelujen piiriin ohjautuneiden asiakkaiden määrä kasvaa vähintään 30 % vuodesta 2023.	Pyydä apua -lomakkeen kautta palvelujen piiriin ohjautuneiden asiakkaiden määrä kasvoi vuonna 2024 37 % edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2024 palvelun kautta ohjautui 2 285 asiakasta (vuonna 2023: 1 668). Vuoden 2024 aikana kasvatus- ja perheneuvonnan sekä Nopea perheohjauksen asiakkaiden ohjautuminen palveluihin keskitettiin Pyydä apua – lomakkeiden osalta asiakasohjaukseen. Tavoite toteutui.	+

3. Huomioimme alueelliset erityispiirteet palvelukokonaisuuden suunnittelussa ja vahvistamme monialaisesti tuotettua palvelutarjontaa

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
3.1 Eri alueilla toteutettavat resurssimuutokset ja palveluiden kehittäminen perustuvat luotettavaan tietopohjaan ja tutkimustietoon. Tehdyt muutokset sekä niiden perusteet on kuvattu (K/E).	Palvelujen tarvetta ja käyttöä kuvaava tietopohja on käytössä ja sitä hyödynnetään muutosten toteuttamisessa. Palvelujen tarvetta ja käyttöä kuvaava tietopohja täydentyi vuoden 2024 aikana eri palveluista koottavalla vaikuttavuus- sekä työajankäyttötiedoilla. Laajempien aukioloaikojen pilotin tietopohja täydensi palvelujen käyttöä kuvaavaa tietopohjaa. Tietopohjaa on hyödynnetty ja perusteet kuvattu neuvolapalveluita, perheoikeudellisia palveluja, kasvatus- ja perheneuvontaa, lastensuojelua sekä mielenterveys- ja päihdepalveluja koskevissa muutoksissa. Palvelulinjan kehittäminen pohjautuu kansallisiin linjauksiin, jotka pohjautuvat tutkimustietoon. Tämän myötä muun muassa sähköisen asiointin osuutta on lisätty, sujuvaa alkuvaiheen asiointia on rakenteistettu ja ammattilaisten konsultointia sekä monialaista yhteistyötä on lisätty. Tavoite toteutui.	+
3.2 Monialaiset yhteistyöryhmät ja konsultaatorakenteet on kuvattu (K/E).	Monialaiset yhteistyöryhmät ja konsultaatorakenteet on sovittu ja ne on kuvattu työntekijöiden työtä ohjaaviin toimintaohjeisiin. Tavoite toteutui.	+

16.2.5 Ikäihmisten ja vammaisten palvelut

Palvelulinjan kuvaus ja toiminta-ajatus

Ikäihmisten ja vammaisten palvelulinja muodostuu ikäihmisten palvelujen, vammaisten palvelujen sekä ikäihmisten ja vammaisten yhteisten palvelujen toimialueista. Painopisteinä ovat palvelujen yhdenvertainen saatavuus, asiakaslähtöisyys, yhteneväiset palvelujen sisällöt ja asiakasprosessien saumaton toiminta.

Ikäihmisten palveluiden toimialue vastaa kotona asumista tukevista ja asumisen palveluista. Kotona asumista tukeviin palveluihin kuuluvat kotihoito ja yhteisöllinen asuminen tukipalveluineen sekä päivätoiminta. Asumisen palveluihin kuuluvat tilapäinen asuminen, ympärivuorokautinen palveluasuminen ja laitoshoido.

Vammaisten palvelujen toimialue vastaa vammaispalvelulain mukaisista palveluista, joita ovat vammaissosiaalityö, vammaisten asumispalvelut, työ- ja päivätoiminta, työhön valmennus, vaativat asiantuntijapalvelut ja laitostuntoutus.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelujen yhteiset palvelut -toimialue vastaa ennaltaehkäisevistä palveluista ja ikäihmisten asiakasohjauksesta. Toimialueeseen kuuluu myös gerontologinen sosiaalityö, omais- ja perhehoidon ja henkilökohtaisen avun keskus sekä liikkumisen tuen palvelut.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuoden 2024 aikana käytiin useita yhteistoimintaneuvotteluja, joiden pohjalta palvelulinjalla tehtiin tiimi- ja tehtäväjaoissa lukuisia muutoksia. Esihenkilötyötä organisoitiin myös uudella tavalla.

IKI2035-kehittämishjelman toimenpiteitä edistettiin tavoitteiden mukaisesti ja VAPA2035-kehittämishjelmaa laadittiin päätöksentekoon hyväksyttäväksi syksyllä 2024. IKI2035-palveluverkkosuunnitelmat hyväksyttiin alkuvuodesta ja toimeenpano käynnistyi keväällä 2024. VAPA2035-palveluverkkosuunnitelmat hyväksyttiin loppuvuodesta. Ohjelman mukaista palvelurakenteen keventämistä hidasti merkittävästi sopivien toimitilojen puute erityisryhmien asumisessa.

Palvelulinjalla jatkettiin ostopalvelukokonaisuuksien haltuunottoa sekä kustannusten hallintatoimia. Asumispalveluja, päiväaikaista toimintaa, turva-auttamispalveluja sekä kauppapalveluja uudelleen kilpailutettiin. Lähitorien uuden hankinnan valmistelu aloitettiin. Kustannussäästöjä saatiin vähentämällä merkittävästi vuokratyövoiman käyttöä ja hillitsemällä ostopalveluiden käyttöä. Oman tuotannon vahvistamista hidasti sopivien toimitilojen puute.

Sosiaalihuollon yhtenäisen asiakastietojärjestelmän käyttöönotto siirtyi useita kertoja, tarkkaa ajankohtaa käyttöönotolle ei ole tiedossa. Valmistautumista jatkettiin suunnitelman mukaisesti mm. sosiaalihuollon rakenteisen kirjaamisen ohjeistuksen ja yhtenäisten päätöspohjatekstien laatimisella.

Omaishoidon tuen asiakkaille ja hoitajille toteutettiin asiakaskysely, johon saatiin noin 1 300 vastausta. Tuloksia hyödynnetään omaishoidon kehittämisessä. Asiakaskokemuksen mittaamista pilotoitiin useissa palvelukokonaisuuksissa. Osallisuustyötä jatkettiin yhdessä kolmannen sektorin ja kuntien kanssa. Sekä vammaisille että ikäihmisille järjestettiin useita erilaisia Palvelut tutuiksi -tilaisuuksia yhteistyössä verkostojen kanssa.

Vammaispalveluissa käynnistyi palvelutuotannon ja vammaisneuvoston edustajista koostuva osallisuustyöryhmä. Lisäksi perustettiin vammaisjärjestöverkosto. Vammaispalveluissa valmistauduttiin 1.1.2025 voimaan tulleeseen uuteen vammaispalvelulakiin määrittelemällä uusien palvelujen sisältöjä ja toteutustapaa. Vanhuspalvelulain henkilöstömitoitus muuttui 1.1.2025, muutokseen valmistauduttiin arvioimalla riittävä henkilöstöresurssi ja sen edellyttämät toimenpiteet.

Toimintakate toteutui 9,1 miljoonaa euroa (1,3 %) alkuperäistä talousarviota heikompana ja 4,1 miljoonaa euroa (0,6 %) muutettua talousarviota parempana. Toimintatuotot toteutuivat 1,5 miljoonaa euroa (1,2 %) muutettua talousarviota suurempina. Sekä myyntituotot että maksutuotot ylittivät talousarvion 1,1 miljoonaa euroa. Maksutuottojen toteuma oli loppuvuosipainotteinen, koska asumispalveluiden maksupäätösten indeksikorotuksien teko viivästyi painottuen vuoden jälkipuoliskolle.

Toimintakulut alittivat talousarvion 2,6 miljoonaa euroa (0,3 %). Henkilöstökulut alittivat talousarvion 4,4 miljoonaa euroa. Alitus johtui sekä rekrytointihaasteista että YT-prosessien aiheuttamasta viivästyksestä rekrytointeihin. Asiakaspalvelujen ostot ylittivät talousarvion 2,1 miljoonaa euroa. Ostot ylittyivät etenkin vammaisten asumispalveluissa, joihin ei ollut pystytty varaamaan talousarvioon riittävästi määrärahaa olemassa oleville ja uusille asiakkuuksille. Avustukset ylittivät talousarvion 0,8 miljoonaa euroa. Suurin ylitys oli vammaisten liikkumisen tuessa. Kuljetuspalveluihin kohdistuvaa hinnankorotusta ei ollut pystytty varaamaan talousarvioon ja myös kuljetusten määrät kasvoivat.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelut, Tuloslaskelma

1 000 €	Toteuma 2024	Alkuperäinen TA 2024	Toteuma-%	Muutettu TA 2024	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	131 859	113 101	116,6 %	130 342	101,2 %
Myyntituotot/Liikevaihto	10 955	9 018	121,5 %	9 852	111,2 %
Maksutuotot	99 740	86 156	115,8 %	98 661	101,1 %
Tuet ja avustukset	4 042	5 114	79,0 %	4 392	92,0 %
Muut toimintatuotot	17 121	12 812	133,6 %	17 436	98,2 %
TOIMINTAKULUT	835 059	807 221	103,4 %	837 654	99,7 %
Henkilöstökulut	258 599	264 645	97,7 %	262 976	98,3 %
Palkat ja palkkiot	208 843	211 532	98,7 %	210 009	99,4 %
Henkilösivukulut	49 756	53 113	93,7 %	52 967	93,9 %
Palvelujen ostot	463 365	429 342	107,9 %	461 752	100,3 %
Asiakaspalvelujen ostot	363 727	336 358	108,1 %	361 669	100,6 %
Muiden palvelujen ostot	99 638	92 985	107,2 %	100 083	99,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 582	5 328	104,8 %	5 822	95,9 %
Avustukset	58 124	57 909	100,4 %	57 325	101,4 %
Muut toimintakulut	49 389	49 997	98,8 %	49 779	99,2 %
Vuokratulot	49 332	49 780	99,1 %	49 588	99,5 %
Muut kulut	56	217	26,0 %	190	29,6 %
TOIMINTAKATE	-703 200	-694 120	101,3 %	-707 312	99,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-105				
VUOSIKATE	-703 305	-694 120	101,3 %	-707 312	99,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	306	514	59,5 %	514	59,5 %
TILIKAUDEN TULOS	-703 611	-694 634	101,3 %	-707 826	99,4 %
Vyörytyserät	-14 305	-16 594	86,2 %	-16 658	85,9 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-717 916	-711 228	100,9 %	-724 484	99,1 %

Taulukko 16.7. Ikäihmisten ja vammaisten palvelut tuloslaskelma.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelut, Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2024**1. Ikäihmisten ja vammaisten palvelurakenteen uudistaminen: palvelujen painopistettä siirretään raskaammista palveluista kohti varhaisemman vaiheen palveluita.**

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
1.1 Kotona asumista tukevan teknologian käyttö on lisääntynyt suunnitelman mukaisesti.	Teknologian käyttö on lisääntynyt suunnitellusti ja tavoitetaso on ylitetty. Kotihoidon etäkäyntien ja lääkeautomaattien peittävyys kasvoivat suunnitellusti. Etäkäyntien peittävyys omassa tuotannossa vuonna 2024 oli 12,8 % (vuonna 2023: 10,7 %) ja lääkeautomaattipeittävyys omassa tuotannossa 22,1 % (vuonna 2023 16,7 %). IKI2035 –ohjelman tavoitetaso vuoden 2025 loppuun mennessä lääkeautomaattien peittävyydelle on 20 % ja etäkäyntien osalta 13 %.	+
1.2 Kotiin vietävien palvelujen lääkärituki 24/7 on käytössä koko Pirkanmaalla.	Kotihoidon lääkärituki 24/7 on ollut käytössä lähes koko Pirkanmaan alueella. Lisäksi 24/7 lääkärituki on käytössä myös erikseen sovituissa kuudessa (6) vammaisten ympärivuorokautisen asumisen yksikössä. Lääkäripalveluun lisäkapasiteettia on kilpailutettu 100 asiakkaalle vammaisten asumispalveluihin vuodelle 2025.	-
1.3 Laitoshoidon purkamisen on aloitettu ikääntyneiden laitoshoidon osalta	Laitoshoidon hoidon purkaminen on käynnissä. Joulukuussa 2024 laitoshoidon peittävyys 80- vuotta täyttäneistä oli 0,6 %, kun se vuotta aikaisemmin oli 0,7 %. Laitoshoidon purkamista on hidastanut korvaavien toimitilojen puute.	+
1.4. Yhteisöllistä ja ympärivuorokautista asumista on tarjolla tarpeenmukaisesti sekä ikääntyneiden että vammaisten ihmisten palveluissa.	Yhteisöllinen asuminen ikääntyneet Ikääntyneiden yhteisöllisen asumispalvelun määrä lisääntyi vuonna 2024, mutta tarve olisi vielä suurempi. Määrä kasvoi pääsääntöisesti ostopalveluissa. Omaa tuotantoa ei pystytty lisäämään sopivien tilojen puuttumisen vuoksi. Tavoite ei toteutunut. Yhteisöllinen asuminen vammaiset Yhteisöllistä asumista ei ole tarpeen mukaisesti tarjolla vammaisille. Vammaispalveluissa yhteisölliseen asumiseen jonossa on 40 henkilöä, joista kiireellisesti paikan tarvitsisi 16 henkilöä. Tavoite ei toteutunut.	-

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
	Ympäri vuorokautinen asuminen ikääntyneet	+
	Ympäri vuorokautista asumispalvelua on tarjolla tarpeen mukaisesti ikääntyneille. Tavoite toteutui.	
	Ympäri vuorokautinen asuminen vammaiset	-
	Ympäri vuorokautista palveluasumista ei ole tarjolla vammaisille tarpeen mukaisesti. Tarjonta lisääntyy hitaammin kuin olisi tarpeenmukaista, pääasiassa sopivien toimitilojen puutteen vuoksi. Omassa tuotannossa käynnistyi joulukuussa 2024 lasten asumispalveluyksikkö 6:lle tilapäishoidon asiakkaalle. Samassa yksikössä käynnistyy 6 asiakaspaikkaa pitkäaikaiseen asumiseen alkuvuodesta 2025. Tavoite ei toteutunut.	
1.5 Liikkumisen tuen yksikkö on aloittanut toimintansa yhdistäen sosiaali- huoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset yksilökuljetukset	Liikkumisen tuen tiimi aloitti toimintansa suunnitellusti yhdistäen yksilöasiakkaiden liikkumisen tuen prosessit. Saapuneet kuljetuspalveluhakemukset käsiteltiin määräajassa. Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 43 päivää. Pelkästään kuljetuspalveluita koskevia hakemuksia on saapunut vuoden 2024 loppuun mennessä yhteensä 1 399, joista vammaispalvelulain mukaisia 718 kpl ja sosiaalihuoltolain mukaisia 681 kpl. Hakemuksista 57 % ei täyttänyt myöntämisperusteita. Hylkäävän päätöksen saaneita asiakkaita on ohjattu julkisen joukkoliikenteen käyttöön tai tarpeensa mukaisesti määräaikaaisesti saattajapalveluun. Saattajapalvelun ja julkisen joukkoliikenteen harjoittelumatkojen pilotti alkoi huhtikuussa. Avustettuja harjoittelumatkoja huhti-joulukuussa oli yhteensä 433. Tavoite toteutui.	+

2. Yhdenvertaiset asiakaspalvelut: jatketaan asiakasprosessien yhdenmukaistamista ja juurruttamista

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
2.1 Palvelulinjan ydinasiakasprosessit (lkm ja %) on kaikki kuvattu ja käytöön otettu vuoden loppuun mennessä.	Ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan ydinprosessit on kuvattu ja käytöön otettu 100 %. Ikäihmisten palveluissa kuvattuja ydinprosesseja on 14 ja vammaispalveluissa 7. Palvelulinjat ylittäviä prosesseja arvioidaan, kehitetään ja päivitetään jatkuvasti. Vammaispalveluiden osalta erityisesti lainsäädäntöuudistuksen soveltamisalan epävarmuus ja lain tulkinta vaikuttavat työhön. Tavoite toteutui.	+

3. Vaikuttavat asiakaspalvelut: seurataan palvelujen myöntämisperusteiden täyttymistä.

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
3.1 Ikäihmisten palvelujen asiakkaista suurempi osuus täyttää palvelujen myöntämisen perusteena käytettävän RAI-arviointityökaluun (Resident Assessment Instrument) sisältyvien MAPLE-palveluluokkien mukaiset ehdot kuin vuonna 2023	RAI - toimintakykyarvioinnin mittariarvojen MapLe5-luokan ehdot täyttyivät kotona asumista tukevilla palveluissa 92 % ja asumisen palveluissa 95 %. Kotona asumista tukevien palvelujen osalta tulos on säilynyt samalla tasolla kuin vuonna 2023. Asumisen palveluiden vertailutieto vuodelta 2023 ei ole saatavilla. MapLe5-luokan kriteerit ovat käytössä ainoastaan säännöllisiä palveluja myönnettäessä, mutta järjestelmä ei toistaiseksi mahdollista tilapäisten asiakkuuksien poislukemista koko asiakasmäärästä. Tästä syystä kotona asumista tukevien palveluiden toteuma on matalampi kuin säännöllisen palvelun piirissä olevilla asiakkailla, joita tämä tavoite koskee. Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.	+/-

16.2.6 Sote-palvelutuotannon johto ja integraatio

Palvelulinjan kuvaus ja toiminta-ajatus

Vuonna 2024 palvelulinja muodostui sote-palvelutuotannon johdon toimialueesta ja integraatiotoimialueesta. Sote-palvelutuotannon johdon toimialue koordinoi ja yhteensovittaa palvelulinjojen toimintaa. Toimialueeseen sisältyy valmiuskeskus, joka tuottaa palvelut myös Kanta-Hämeen ja Etelä-Pohjanmaan maakunnille. Toimialueella työskentelevät myös professiojohtajat, joiden keskeisenä tehtävänä on yhteensovittaa ja valvoa sote-toimintoja ja osaltaan huolehtia näyttöön perustuvien toimintakäytäntöjen hyödyntämisestä. Osaltaan he myös vastaavat potilas- ja asiakasturvallisuudesta sekä yliopisto- ja korkeakouluyhteistyöstä.

Integraatiotoimialue sisälsi yhdyspintatyön, jatkuvan kehittämisen, HYTE-työn sekä keskitetyn digikehittämisen vastuuyksiköt. Integraatiotoimialue vastasi sosiaali- ja terveysterveystyökokonaisuuksien yhteensovittamisesta ja läpileikkaavien prosessien toimivuudesta sekä palvelutuotantoon integroidusta kehittämis- ja innovaatiotoiminnasta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintatyö, järjestö- ja osallisuustoiminta, hoito- ja palveluketjutyö sekä monialainen yhteistyö olivat myös integraatiotoiminnan ydintehtäviä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Sote-palvelutuotannon johdossa painopiste oli tehtäväalueen toiminnan vakiinnuttamisessa ja kehittämisessä sekä talouden vakauttamisessa. Vuoden aikana toteutettiin useita palveluverkkoon ja palvelurakenteeseen liittyviä muutoksia, jotka edellyttivät laajoja yhteistoimintamenettelyjä kaikilla palvelulinjoilla. Talouden raportointia ja ennustamista kehitettiin.

Professiojohtajien toiminnassa painopiste oli integraatiossa ja yhteistyössä palvelulinjojen välillä. Hoidonporrastusta kehitettiin mm. psykiatriassa ja perustason palveluissa. Terveysterveystyöhuollon potilastietojärjestelmän käyttöönotto aloitettiin ja sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmähankke käynnistyi. Terveysterveystyöhuollon selvityksen perusteella kehitettiin asiakastyötä ja integraatiota. Yliopisto- ja korkeakouluyhteistyötä tiivistettiin ja sosiaalihuollossa valmisteltiin Pirkanmaan hyvinvointialueen, Tampereen yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun välinen Praksis-yhteistyösopimus.

Sisä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus jatkoi roolinsa vakiinnuttamista osana yhteistyöalueen sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista. Kriittisten toimintojen tunnistaminen ja palvelulinjakohtaisten valmiussuunnitelmien valmistelu eteni. Tilannekuvan keräämiseen hankittiin YTA-tasoinen tilannekuvajärjestelmä.

Hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintatyön tavoitteiden toteutumista arvioitiin vuosittaisella kyselyllä. Positiivista muutosta yhdyspintatyössä koettiin palveluiden verkon toteutuksessa, kotoutumisen edistämisessä ja perhekeskustuksessa. Kaikilla yhdyspintapalveluilla operatiiviset rakenteet saatiin määriteltyä vuoden 2024 loppuun mennessä.

Hoito- ja palveluketjujen päivitystyö jatkui. Ensimmäiset hoito- ja palveluketjut julkaistiin uudella julkaisuformaatilla. Jatkuvan kehittämisen malli kuvatiin ja otettiin käyttöön. Kehittämisosaamista vahvistettiin laajentamalla kehittäjävalmennus sosiaalipalveluihin. Ketjulähettilötoiminnalla vahvistettiin ammattilaisten osaamista ja yhteistyötä sekä tuettiin käytännönläheistä kehittämistyötä.

Järjestöyhteistyöryhmän toiminta vakiintui vuoden 2024 aikana. Yhteistyöryhmä oli mukana Pirhan järjestöyhteistyön asiakirjan suunnittelussa ja valmistelussa sekä avustuskriteerien päivitystyössä. Pirhan järjestöyhteistyön asiakirja valmistui ja avustustoiminnan yleiset periaatteet päivitettiin.

Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2023–2026 toteutus käynnistyi. Lakisääteiset HYTE-kuntaneuvottelut käytiin syksyllä Pirkanmaan kuntien ja järjestöyhteistyöryhmän kanssa. Hyvinvointia elintavoilla -sivuston hyödyntämistä edistettiin ammattilaisten koulutuksilla ja lisäämällä viestintää asukkaille. Sivustoa kehitettiin kunta- ja järjestötoimijoiden kanssa.

Digitaalisen asioinnin mahdollisuudet laajenivat lähes kaikissa palveluissa. Digitaalisia palveluita kuvaavat käsitteet yhdenmukaistettiin Digiklinikan ja OmaPirhan toiminnan alkaessa. Asukkaiden digitukea vahvistettiin järjestö- ja kuntayhteistyönä. Puolesta asioinnin mahdollistamiseksi aloitettiin avustetun valtuutusten palvelu. Digitaalisten palveluiden tiekartta valmistui.

Integraation toimialueen lakkauttamisen myötä toimialueen tehtävät jaettiin hyvinvointialueen muihin yksiköihin.

Palvelulinjan toimintakate alitti alkuperäisen talousarvion 1,2 miljoonaa euroa (10,9 %) ja muutetun talousarvion 0,2 miljoonaa euroa (1,9 %). Toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion 0,4 miljoonaa euroa (4,2 %) johtuen avustusten suunniteltua pienemmästä toteumasta hanketoteutuksen siirtyessä osittain vuodelle 2025 ja myyntituottojen jäämisestä alle budjetoidun. Toimintakulut alittivat talousarvion 0,6 miljoonaa euroa (3,0 %). Henkilöstökulut alittivat talousarvion 0,4 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot 0,2 miljoonaa euroa hanketoiminnan siirtymisen vuoksi.

Sote-palvelutuotannon johto ja integraatio, Tuloslaskelma

1 000 €	Toteuma 2024	Alkuperäinen TA 2024	Toteuma-%	Muutettu TA 2024	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	9 117	10 121	90,1 %	9 515	95,8 %
Myyntituotot/Liikevaihto	1 497	1 678	89,2 %	1 678	89,2 %
Maksutuotot	1				
Tuet ja avustukset	7 619	8 443	90,2 %	7 837	97,2 %
Muut toimintatuotot	1				
TOIMINTAKULUT	19 068	21 284	89,6 %	19 660	97,0 %
Henkilöstökulut	9 026	8 652	104,3 %	9 382	96,2 %
Palkat ja palkkiot	7 440	6 946	107,1 %	7 537	98,7 %
Henkilösivukulut	1 586	1 706	93,0 %	1 845	86,0 %
Palvelujen ostot	7 812	10 030	77,9 %	8 017	97,4 %
Asiakaspalvelujen ostot	500	2 800	17,9 %	1 502	33,3 %
Muiden palvelujen ostot	7 312	7 230	101,1 %	6 516	112,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	49	252	19,5 %	72	68,5 %
Avustukset	1 672	1 679	99,6 %	1 679	99,6 %
Muut toimintakulut	508	672	75,7 %	510	99,7 %
Vuokrakulut	500	667	75,1 %	505	99,1 %
Muut kulut	8	5	160,7 %	5	160,7 %
TOIMINTAKATE	-9 951	-11 163	89,1 %	-10 144	98,1 %
VUOSIKATE	-9 951	-11 163	89,1 %	-10 144	98,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	12				
TILIKAUDEN TULOS	-9 963	-11 163	89,2 %	-10 144	98,2 %
Vyörytyserät	8 288	9 784	84,7 %	9 783	84,7 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 674	-1 379	121,4 %	-361	463,7 %

Taulukko 16.8. Sote-palvelutuotannon johto ja integraatio tuloslaskelma.

Sote-palvelutuotannon johto ja integraatio, Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2024**1. Hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintapalveluilla on käytössä toimivat rakenteet ja palveluita kehitetään tavoitteellisesti yhdessä**

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
1.1 Kullekin yhdyspinta-palvelulle on määritelty PIRHA-tasoiset strategiset tavoitteet ja mittarit, joiden toteutumista seurataan yhdessä kuntien ja maakunnan liiton kanssa.	Pirkanmaan hyvinvointialueen tasoiset strategiset mittarit ja operatiiviset rakenteet on määritelty kaikilla yhdyspinnoilla. Hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintatyön tavoitteiden toteutumista arvioitiin vuosittain toteutetuilla Onnistumme yhdyspinnoilla -kyselyillä.	+
1.2 Hyvinvointialue ja kunnat kokevat yhdyspintatyön entistä onnistuneemmaksi.	Yhdyspintatyössä on kahden vuoden aikana koettu eniten positiivista muutosta palveluiden verkon toteutuksessa, kotoutumisen edistämisessä ja perhekeskustuksessa. Vähiten positiivista muutosta on koettu tiedolla johtamisessa, työllisyyden tukemisessa sekä TKI-yhteistyössä ja vaikuttamisessa. Tulokset perustuvat 25.9.-25.10.2024 toteutettuun onnistumme yhdyspinnoilla -kyselyyn. Tavoite toteutui.	+

2. Jatkuva kehittäminen organisoidaan osaksi hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelutoimintaa

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
2.1 Hyvinvointialueen jatkuvan kehittämisen malli on kuvattu ja otetaan käyttöön sosiaali- ja terveyspalveluissa	Jatkuvan kehittämisen malli kuvattiin ja otettiin käyttöön. Kehittämisaamasta vahvistettiin laajentamalla kehittäjävalmennus sosiaalipalveluihin. Ammattilaisten aloiteprosessia jatkokehitetään. Tavoite toteutui.	+
2.2 Moniammatillisten hoito- ja palveluketjukuvausten käyttö on laajentunut koko hyvinvointialueelle.	Hoito- ja palveluketjujen päivitystyö toteutui suunnitelman mukaisesti. Ensimmäiset hoito- ja palveluketjut julkaistiin loppuvuodesta 2024 uudella julkaisuformaatilla. Tavoite toteutui.	+
2.3. Pirhan järjestö- ja osallisuuskoordinaation rakenne ja malli on toiminnassa.	Järjestöyhteistyöryhmän toiminta vakiintui vuonna 2024. Järjestöyhteistyöryhmä on osallistunut Pirhan järjestöyhteistyön asiakirjan ja avustuskriteerien suunnitteluun. Tavoite toteutui.	+

3. Hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen toimenpiteitä ja niiden seuranta konketisoidaan

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
3.1 Alueellisten hyvinvointisuunnitelmien toimeenpano ja toteutumisen arviointi on käynnissä sekä alueellinen elintapaohjauksen palvelutarjotin on laajassa käytössä.	Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman toteutus eteni integraatiotoimialueen koordinoimana. Lakisääteiset HYTE-kuntaneuvottelut käytiin elokuussa syyskuussa Pirkanmaan kuntien kanssa ja lokakuussa järjestöyhteistyöryhmän kanssa. Hyvinvointia elintavoilla -sivuston hyödyntämistä edistettiin ammattilaisten koulutuksilla ja lisäämällä viestintää asukkaille. Tavoite toteutui.	+
3.2 Väkivallan ehkäisyn toimintamalli on valmis ja käytössä.	Väkivallan ehkäisyn suunnitelman toimeenpano käynnistyi syksyn 2024 aikana. Henkilöstön MARAK-koulutukset (moniammatillinen riskinarviointi) jatkuvat, sisäiset sekä ulkoiset verkkosivustot valmistuivat ja ovat käytössä, ensimmäinen väkivallan ehkäisyn palvelupolku (väkivaltaa kokeneen lapsen tai nuoren palvelupolku) valmistui ja julkaistaan tammikuussa 2025. Seksuaaliväkivaltaa kokeneen asiakkaan palveluketju valmistui. THLn väkivaltateemaiset verkkokoulutukset ovat osa hyvinvointialueen palvelulinjojen täydennyskoulutuskokonaisuutta. Tavoite toteutui.	+
3.3. Alueellisen liikuntaneuvonnan ohjauksen malli ja toimivuuden seuranta ovat valmiita ja käytössä.	Alueellisen liikuntaneuvonnan ohjauksen malli on käytössä lähes jokaisessa Pirkanmaan kunnassa vuoden 2024 lopussa. Kuvattu malli on käytössä 19 Pirkanmaan kunnassa (yhteensä 23). Sosiaali- ja terveystieteiden ohjataan liikuntaneuvontaan Hyvinvointia elintavoilla -sivustolta löytyvien kuntakohtaisten ohjeiden mukaisesti. Kunnat tilastoivat kansallisen ohjeistuksen (liikkuva aikuinen) mukaisesti toteutuneen liikuntaneuvonnan. Potilastietojärjestelmää hyödyntävät kirjaamis- ja lähetekäytänteet eivät ole tällä hetkellä käytössä. Tavoite toteutui.	+

16.2.7 Pelastuspalvelut

Tehtäväalueen kuvaus ja toiminta-ajatus

Pelastuspalvelujen tehtäväalue vastaa hyvinvointialueen pelastustoimen ja ensihoidon tehtävien tuottamisesta sekä niiden resurssien ja jatkuvuuden hallinnasta. Tehtäväalue jakautuu neljään toimialueeseen.

Pelastustoiminnan toimialue huolehtii pelastustoiminnan operatiivisten tehtävien tuottamisesta yhdessä alueen sopimuspalokuntien kanssa. Onnettomuuksien ehkäisyn ja siviilivalmiuden toimialue vastaa onnettomuuksien ennaltaehkäisyn tehtävistä, pelastustoimen valvontatehtävistä, väestönsuojelun suunnittelutehtävistä (siviilivalmius) sekä turvallisuusviestinnästä ja tehostetusta onnettomuusviestinnästä.

Ensihoitopalveluiden toimialueeseen sisältyvät yhteistyöalueen ensihoitokeskus, hyvinvointialueen oma ensihoitopalvelujen tuotanto sekä hankintasopimusten perusteella yksityisten palveluntuottajien ensihoitopalvelutuotanto. Lisäksi ensihoitopalvelut huolehtivat lääkärihelikoptereiden lääkäripalveluista Sisä-Suomen yhteistyöalueella. Pelastuspalveluiden yhteisinä, toimialueisiin välittömästi liittyvinä, palveluina resurssien- ja jatkuvuudenhallinnan toimialue huolehtii pelastuspalvelujen toimialueiden resursseista sekä häiriöttömästä jatkuvuudesta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Pelastuspalveluiden tehtäväalueen toiminnan painopisteenä tilinpäätösvuonna on ollut uusien palvelutasopäätösten toimeenpano.

Ensihoidon palvelutasopäätös vuosille 2024–2026 otettiin käyttöön kahdessa vaiheessa. Uudet ensihoitopalvelun yksiköt aloittivat vuoden alusta ja pelastustoimen kanssa yhteiset hybridiyksiköt 1.3.2024. Päätöksen linjauksena palvelutuotantoa toteutetaan monituottajamallilla, jossa yksityisen palveluntuotannon osuus on 29,8 %. Syksyn aikana käynnistettiin myös valmistelutoimet potilassiirto- ja ajojärjestelytoimintojen siirtämiseksi Tuomi Logistiikalta osaksi hyvinvointialueen ensihoitopalveluita. Toiminto tehdään liikkeenluovutuksena kevään 2025 aikana.

Ensihoitopalvelut siirtyivät syksyn 2024 aikana vaihteittain kejo-kenttäjohtojärjestelmän ja sähköisen potilastietojärjestelmän käyttöön. Toteutettu laaja muutos on koskenut sekä yksityisten palveluntuottajien yksiköitä että oman tuotannon toimintaa.

Pelastustoiminnassa valmisteltiin lainsäädäntövelvoitteen edellyttämää yhteistyöalueen (YTA) laajuista tilanne- ja johtokeskustoimintojen käynnistämistä. Pirkanmaan pelastuslaitoksella on ollut keskitetty tilanne- ja johtokeskustoiminto jo useita vuosia. Etelä-Pohjanmaan ja Kanta-Hämeen kanssa käytyjen sopimusneuvottelujen perusteella toimintoa on nyt laajennettu YTA-tasoiseksi. Kustannusten täysimääräinen jakautuminen hyvinvointialueiden kesken toteutuu kolmen vuoden

siirtymäkaudella. Sopimus vahvistetaan vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä ja astuu voimaan 1.4.2025 alkaen.

Syksyn 2023 YT-neuvotteluissa päätetyt toimenpiteet on toteutettu sisältäen mm.

pelastustoiminnan hälytysvasteiden päivittämisen. Pelastuspalveluiden tehtäväalueen toimesta on toteutettu Pirkanmaan hyvinvointialueen sisäisiä alkusammutuskoulutuksia 156 tuntia (sis. kouluttajat, kaluston ja välineistön) ja laadittu sähköisiä koulutusaineistoja. Tavoitteena on ollut kouluttaa hyvinvointialueen eri yksiköihin omia turvallisuuskouluttajia.

Pelastustoimen lakisääteisen käyttöönottovelvoitteen edellyttämä siirtyminen turvallisuusverkon (TUV) käyttöön on edennyt vuoden 2024 aikana. Onnettomuuksien ehkäisyn ja siviilivalmiuden toimialueen toiminnot siirtyivät vuoden aikana kokonaisuudessaan TUV-laitteisiin (tietokoneet, -oheislaitteet ja puhelimet). Myös pelastustoiminnan operatiivisten yksiköiden ja toimintojen osalta siirtyminen on edennyt vaiheittain. Pelastustoiminnassa siirryttiin kertomusvuonna pelastajien kokonaispalkkajärjestelmään; kyseessä on paikallinen vuosien 2024–2025 kattava sopimus. Kokonaispalkkajärjestelmä liittyy voimassa olevaan poikkeuslupaan.

Pelastuspalveluiden talousarvio toteutui hyvin ja sitova toimintakate alittui selkeästi. Toimintakate oli 5,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempi. Poistot ja arvonalentumiset toteutuivat 0,1 miljoonaa euroa suunniteltua suurempina. Tämä johtui merkittävästi arvioitua suuremmasta toimintatuottokertymästä sekä hyvin hallituista toimintamenoista.

Toimintatuottokertymä oli 5 miljoonaa euroa arvioitua parempi, mikä selittyy mm. ensihoidon Kela-korvausten tason nousulla. Asiaan vaikutti myös ensihoitopalveluiden yksityisen palvelutuotannon laskutustavan muutos, kun elokuusta 2024 lähtien myös yksityisten palveluntuottajien Kela-korvaukset on haettu ensihoitopalveluiden toimesta. Aiemmin yksityiset palveluntuottajat ovat hakeneet korvaukset itse ja laskuttaneet ensihoitopalveluita nettosummalla. Myyntituotot kasvoivat 0,96 miljoonaa euroa. Taustalla ovat arvioitua suuremmat tulot mm. siirtokuljetuksista sekä muilta hyvinvointialueilta saadusta laskutuksesta.

Toimintakulut pysyivät lähes muutetussa talousarviossa; ylitys oli 0,8 % eli 0,6 miljoonaa euroa.

Talousarviomuutoksessa toimintamenoihin saatiin 2,8 miljoonan euron lisäys kattamaan ensihoidon uuden palvelutasopäätöksen mukaisia valmiustuntilisäyksiä ja oman toiminnan kasvua.

Henkilöstökustannuksissa huomioitavaa on kertomusvuonna vain osan vuotta vaikuttavat kustannustekijät: pelastustoimen siirtyminen kokonaispalkkaratkaisuun huhtikuun alusta sekä kesken vuotta toteutuneet henkilöstöresurssilisäykset. Palveluostojen ylitys oli 2,7 miljoonaa euroa (19,9 %). Tämän taustalla on budjetointivaiheessa huomioimatta jäänyt ensihoitopalveluiden yksityisen palvelutuotannon kilpailutuksen lisäys 0,9 miljoonaa euroa. Lisäksi ylityksenä näkyy yksityisen palvelutuotannon Kela-korvauksen käsittelymuutos, joka näkyy muutoksena myös toimintatuotoissa.

Talousarvion toteutuminen on ollut kokonaisuudessaan edellistä vuotta parempaa, mikä johtunee hyvinvointialueorganisaation rakenteen vakiintumisesta ja sen myötä kustannusten paremmasta kohdentumisesta mm. sisäisten vuokrien osalta.

Pelastustoiminnan keskimääräiset toimintavalmiusaikatavoitteet toteutuivat kaikissa kiireellisissä tehtävissä, mutta riskiruutukohtaisesti tarkasteltuna toimintavalmiuspuutteita on erityisesti Länsi-, Itä- ja Etelä-Tampereen kaupunkialueilla. Valmiuspuutteiden korjaamiseksi tehdyt esitykset sisältyvät investointisuunnitelmiin.

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika	Toteuma (min)	Tavoite (min)
Pelastustoiminnan toimintavalmiusajan mediaani	11:20	15
1. yksikön toimintavalmiusajan mediaani	7:33	10

Taulukko 16.9. Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika.

Ensihoidon saavutettavuusaikojen mediaanit jäivät tavoitteista kaikilla riskialueilla.

Saavutettavuusaika, joka toteutuu 90 % tehtävistä, oli tavoitteiden mukainen lukuun ottamatta ydintaajama-riskiluokkaa.

Ensihoidon saavutettavuusaika*	AB 50 % toteuma (min)	AB 50 % tavoite (min)	AB 90 % toteuma (min)	AB 90 % tavoite (min)
Ydintaajama-alueet	6,6	6	11,2	10
Muu taajama -alueet	8,5	8	15,4	16
Haja-asutusalueet	16,2	15	26	30

Taulukko 16.10. Ensihoidon saavutettavuusaika.

*AB 50 % = saavutettavuusajan mediaani A- ja B-kiireellisissä tehtävissä.

AB 90 % = saavutettavuusaika, joka toteutuu 90 prosentissa A- ja B-kiireellisissä tehtävissä

Määräaikaisen valvonnan tarkastusmäärä saavutettiin. Puutteita havaittiin n. 59 % tarkastuskoh-teista.

Onnettomuuksien ehkäisy	Lkm.	Tavoite
Valvontasuoritteiden (A1-A6) määrä	1 423	1 400
Turvallisuusviestinnällä tavoitettujen määrä	50 245	Koko vuoden tavoite 15 % väkiluvusta

Taulukko 16.11. Onnettomuuksien ehkäisy.

Pelastuspalvelut, Tuloslaskelma

1 000 €	Toteuma 2024	Alkuperäinen TA 2024	Toteuma-%	Muutettu TA 2024	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	14 103	8 180	172,4 %	8 180	172,4 %
Myyntituotot/Liikevaihto	2 888	1 925	150,0 %	1 925	150,0 %
Maksutuotot	1 730	1 775	97,4 %	1 775	97,4 %
Tuet ja avustukset	9 483	4 440	213,6 %	4 440	213,6 %
Muut toimintatuotot	3	40	6,6 %	40	6,6 %
TOIMINTAKULUT	81 895	77 592	105,5 %	81 261	100,8 %
Henkilöstökulut	54 145	53 511	101,2 %	56 192	96,4 %
Palkat ja palkkiot	44 145	42 994	102,7 %	45 165	97,7 %
Henkilösivukulut	10 000	10 518	95,1 %	11 028	90,7 %
Palvelujen ostot	15 976	12 740	125,4 %	13 319	119,9 %
Muiden palvelujen ostot	15 976	12 740	125,4 %	13 319	119,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 337	3 297	101,2 %	3 297	101,2 %
Avustukset	1	10	10,0 %	10	10,0 %
Muut toimintakulut	8 436	8 033	105,0 %	8 442	99,9 %
Vuokratulot	8 416	7 905	106,5 %	8 314	101,2 %
Muut kulut	21	129	16,0 %	129	16,0 %
TOIMINTAKATE	-67 793	-69 412	97,7 %	-73 081	92,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-31	1	-3 087,7 %	1	-3 087,7 %
VUOSIKATE	-67 824	-69 411	97,7 %	-73 080	92,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	1 676	1 532	109,4 %	1 532	109,4 %
TILIKAUDEN TULOS	-69 500	-70 943	98,0 %	-74 612	93,1 %
Vyörytyserät	-1 262	-1 626	77,6 %	-1 621	77,8 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-70 762	-72 568	97,5 %	-76 233	92,8 %

Taulukko 16.12. Pelastuspalvelut tuloslaskelma.

Pelastuspalvelut, Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2024**1. Kehitetään onnettomuuksien ennaltaehkäisytyön digitaalisia keinoja ja varmistetaan, että pelastustoiminnan toimintavalmiusaika sekä ensihoidon tavoittamisaika-vaatimukset toteutuvat**

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
1.1 Onnettomuuksien ennaltaehkäisytyössä on otettu käyttöön uusia digitaalisia palveluja	Digitaalinen palautekanava ja STT-tiedotepalvelu on käyttöön otettu. Pilotti onnettomuuskehityksen seurannan tiedottamisesta STT-tiedotepalvelulla siirtyi alkuvuoteen 2025. Turvallisuussivuston rakentaminen hyvinvointialueen verkkosivuille käynnistettiin ja se valmistuu vuonna 2025. Tavoite toteutui.	+
1.2 Pelastustoiminnan keskimääräiset toimintavalmiusaika-tavoitteet toteutuvat kaikissa kiireellisissä tehtävissä riskiluokista riippumatta.	1. yksikön keskimääräinen toimintavalmiusaika oli 7:33 min (tavoite 10 min). Pelastustoiminnan keskimääräinen toimintavalmiusaika oli 11:20 (tavoite 15 min). Keskimääräiset toimintavalmiusaikatavoitteet saavutettiin kaikissa kiireellisissä tehtävissä riskiluokista riippumatta palvelutasopäätöksen mukaisesti 2024. Tavoite toteutui.	+
1.3 Ensihoidon A- ja B-kii-reellisten tehtävien tavoittamisaikatavoitteet toteutuvat eri riskiluokissa.	Ensihoidon tavoittamisaikatavoitteita ei saavutettu 50 % - osuuksissa missään riskiluokassa. Palvelutasotavoitteita ei saavutettu ydintaajama-, muu taajama tai haja-asutusalueilla 50 %- tavoittamisosuuden osalta. Tavoite ei toteutunut.	-
	Ensihoidon tavoittamisaikatavoitteet 90 % -osuuksissa saavutettiin kuudesta tarkasteluryhmästä kahdessa. Tavoittamisaikatavoitteet saavutettiin 90 %-tavoittamisosuuden osalta tarkasteluryhmissä muu taajama- ja haja-asutusalueet. Tavoite ei toteutunut ydintaajama-alueilla 90 %-tavoittamisosuuden osalta. Toteuma heikkeni hieman vuodesta 2023 ydintaajama- ja muu taajama -alueilla, mutta parani haja-asutusalueilla. Vuoden 2024 tilastot ovat osin puutteelliset, mikä heikentää vuositulosten keskinäisen vertailun luotettavuutta. Tavoite ei toteutunut.	-

2. Edistetään pelastuspalveluiden ja sosiaali- ja terveystalveluiden yhteistyötä sekä integraatiota selvittämällä uusia yhteisiä toimintamalleja

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
2.1 Yhteiset synergia-mahdollisuudet on kartoitettu vuoden 2023 aikana palvelutaso-päätösten tausta-aineistoksi ja vuoden 2024 aikana aloitetaan suunnitelman toteuttaminen talousarvion antamissa puitteissa.	Ensihoitopalveluiden ja yhteistyö sosiaalitoimen tehtävillä on aloitettu. Tukipalvelujen tarjoaminen kotisairaalaan saattohoidon järjestämiseksi hyvinvointialueen reunakunnissa alkoi joulukuussa 2024. Sosiaali- ja terveystoimen yhteisen tilannekeskuksen hanke on aikataulunmukaisessa suunnitteluvaiheessa.	+

16.2.8 Tukipalvelut

Tehtäväalueen kuvaus ja toiminta-ajatus

Tukipalveluiden tehtäväalueella on neljä toimialuetta.

Hallintopalvelujen toimialue tuottaa hyvinvointialueelle lakipalvelut, asianhallinnan ja tiedonhallinnan ohjauksen, päätösvalmistelun ja yleishallinnon tukipalveluja sekä valvontapalvelut ja potilas- ja sosiaaliasiavastaavapalvelut.

Kiinteistöhallinta ja tilapalvelut -toimialue ylläpitää tilannekuvaa hyvinvointialueen tilankäytöstä sekä valmistelee ja toimeenpanee toimitilamuutokset. Toimialue vastaa ylläpitopalveluiden tuottamisesta, hyödykkeiden hankinnasta ja seurannasta, jätehuollon järjestämisestä sekä apuvälinekeskuksen asuntomuutostöistä ja erityisryhmien asuntovuokrauksesta. Toimialue huolehtii myös valvomo- ja turvapalveluista. Lisäksi toimialue tuottaa palveluita hyvinvointialueen investointiohjelman uudis- ja korjausrakennus-hankkeiden projekteille ja teknisiin asiantuntijatehtäviin.

Tietohallinto ja teknologia -toimialue vastaa ICT-palveluista ja niiden kehittämisestä.

Tehtäväkenttään kuuluvat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmät, asukkaan digitaaliset palvelut, hallinnon tukipalvelut, tiedolla johtamisen järjestelmät, infrapalvelut ja lääkintätekniikka.

Palvelutuotannon tukipalvelut toimialueella tuotetaan sairaalahuollon, välinehuollon ja tekstiilihuollon palvelut sekä puhtaus- ja ateriapalvelut. Toimialueella tuotettiin lisäksi yhteisiä asiakaspalveluita kuten puhelunvälitys, aula- ja virastomestaripalvelut. Toimialueella huolehditaan myös erilaisten asiakas/potilasrajapinnan palveluiden koordinoinnista kuten tulkki-, tekstinkäsittely- ja opastepalveluista. Tukipalveluiden ostosopimuksiin toteutetaan sopimusten systemaattista seurantaa sopimukseen kirjatun ohjausmallin mukaisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2024 tukipalveluissa keskityttiin toiminnan jatkuvuutta tukevaan häiriöiden ehkäisyyn ja nopeaan häiriöiden korjaamiskykyyn, sekä strategian toimeenpano-ohjelman tukemiseen.

Toimeenpano-ohjelman toteuttamisessa tehtäväalueen keskeisinä kohteina olivat tietohallinnon muutosohjelman ja toimitilaohjelman toimeenpano.

Hallintopalvelujen toimialueella toimeenpano-ohjelman alatavoitteen 4.1 toimeenpano ja uudistuvan hallinnon ja päätöksenteon ohjelman toteuttaminen ovat edenneet suunnitellusti. Syksystä alkaen on valmistauduttu kevään 2025 aluevaaleihin ja valtuustokauden hallittuun vaihtumiseen. Hyvinvointialue varmistaa omavalvonnalla tehtävien lainmukaisen hoitamisen, palvelujen saatavuuden, asiakas- ja potilasturvallisuuden sekä asiakkaiden ja potilaiden yhdenvertaisuuden. Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain voimaantulon myötä valvontayksikössä käynnistyi uutena toimintona terveydenhuollon palvelujen valvonta. Toiminta on käynnistynyt ja toteutunut pääosin valvontasuunnitelman mukaisesti ja siitä raportoidaan asiakuus- ja laatujaostolle.

Uuden potilas- ja sosiaaliasiavastaavalain mukainen toiminta on hyvinvointialueella toteutunut suunnitellusti. Yksityisten palvelujen asiavastaavatoiminnan siirtyminen hyvinvointialueelle on näkynyt jonkin verran yhteydenottojen määrissä: yksityistä toimintaa koskevien yhteydenottojen osuus oli noin 15 % (vuonna 2023 noin 8 %).

Hyvinvointialueella oli vuoden 2024 lopussa noin 700 toimitilaa/kohdetta. Kiinteistöhallinta ja tilapalvelut -toimialueella vuoden 2024 aikana konkretisoitiin tehtyjen palveluverkkopäätösten vaikutuksia toimipisteverkkoon sekä käynnistettiin vuokrasopimusneuvottelut jatkosopimuksista kuntien, kanssa. Tipotien sote-asemasta tehtiin 20 vuoden vuokrasopimus.

Palveluverkkopäätösten konkretisoinnin myötä varmistui, että asetettu 20 % tilatehokkuuden parantamistavoite on erittäin haastavaa saavuttaa, joten palveluiden verkon tiivistämistä tulisi jatkaa. Vuoden 2024 aikana irtisanottiin noin 70 toimitilaa. Tilatehokkuus parani noin 3 %. Tämä sisälsi myös Kaivannon myynnin. T-rakennus valmistui ja käyttöön otettiin. Toimitilojen keskimääräinen kunto parani toimitilaohjelmassa asetetun tavoitteen mukaisesti. Myös kiinteistö- ja toimitilajohtamisen ympäristö- ja vastuullisuusohjelma eteni suunnitellusti.

Tietohallinto ja teknologia -toimialueella sosiaalihuollon uuden Saga-järjestelmän käyttöönottoa valmisteltiin yhteistyössä Pohjois-Savon ja Isteikin kanssa. Uusi potilastietojärjestelmä kilpailutettiin keväällä. Järjestelmäksi valittiin Omni360, ja käyttöönottoprojekti käynnistyi syksyllä. Käyttäjää osallistettiin laajasti toiminnallisten vaatimusten määrittelyyn ja tarjottujen järjestelmien käytettävyyden arviointiin. Työvoimanhallinnan uuden järjestelmän käyttöönotto käynnistettiin syksyllä. Toukokuussa käynnistettiin koko Pirkanmaan kattava digiklinikka. Digitalisaatiota hyödynnettiin laajasti myös kotihoidossa. Tekoälyn hyödyntämistä arvioitiin moniin eri käyttötapauksiin. Muun muassa sosiaalihuollossa pilotoitiin lastensuojelun palvelutarpeen arviointia

tekoälyn tukemana, ja tulokset olivat erittäin lupaavia. Jatkuvuuden turvaamiseksi vahvistettiin kybervalmiuksia ja osallistuttiin valmiusharjoituksiin.

Palvelutuotannon tukipalvelut toimialueella vuonna 2024 sopeutettiin toimintoja lopettamalla puhelinvälityksen yöaikainen toiminta. Sairaalahuollon palveluista sopeutettiin lopettamalla potilashuoneiden viikonloppuaikainen ylläpitosiivous.

Henkilöstöpainotteisen toimialueen taloutta kuormitti mittavista säästötoimista huolimatta palkkaratkaisuista johtuva henkilöstökulujen merkittävä nousu. Tukipalvelujen toimintatuotot toteutuivat muutettuun talousarvioon nähden 4,5 miljoonaa euroa pienempinä. Tämä johtuu ulkoisten myyntien pienemmästä toteumasta ja lisäksi projektit toteutuivat arvioitua pienempinä. Toimintakulut toteutuivat 1,4 miljoonaa euroa pienempinä, muun muassa ravitsemispalveluiden ja muiden palveluostojen pienemmän toteuman vuoksi. Toimintakate toteutui heikompana kuin muutetussa talousarviossa on arvioitu. Tämä johtuu osakseen siitä, että tyhjien tilojen kustannuksia ei veloiteta palvelutuotannosta, ne jäivät näin ollen tukipalveluiden alijäämäksi. Tyhjien tilojen kustannukset olivat tilikauden lopussa 9,1 miljoonaa euroa, joka oli 0,7 miljoonaa euroa suurempi kuin muutetussa talousarviossa oli arvioitu. Tyhjiä tiloja oli näin ollen tilikauden lopussa enemmän kuin oli arvioitu.

Tukipalvelut, Tuloslaskelma

1 000 €	Toteuma 2024	Alkuperäinen TA 2024	Toteuma-%	Muutettu TA 2024	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	450 874	450 939	100,0 %	455 381	99,0 %
Myyntituotot/Liikevaihto	259 903	261 906	99,2 %	263 270	98,7 %
Tuet ja avustukset	4 988	2 731	182,7 %	6 621	75,3 %
Muut toimintatuotot	184 996	185 120	99,9 %	184 307	100,4 %
Valmistus omaan käyttöön	987	1 182	83,5 %	1 182	83,5 %
TOIMINTAKULUT	413 007	401 199	102,9 %	414 459	99,6 %
Henkilöstökulut	54 334	52 960	102,6 %	52 878	102,8 %
Palkat ja palkkiot	44 460	42 681	104,2 %	42 814	103,8 %
Henkilösivukulut	9 874	10 279	96,1 %	10 064	98,1 %
Palvelujen ostot	205 059	202 179	101,4 %	206 063	99,5 %
Asiakaspalvelujen ostot	118				
Muiden palvelujen ostot	204 942	202 179	101,4 %	206 063	99,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	16 371	16 823	97,3 %	16 821	97,3 %
Avustukset	134				
Muut toimintakulut	137 108	129 236	106,1 %	138 697	98,9 %
Vuokratulot	131 567	119 749	109,9 %	133 149	98,8 %
Muut kulut	5 541	9 487	58,4 %	5 548	99,9 %
TOIMINTAKATE	37 868	49 741	76,1 %	40 922	92,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 860	-10 709	92,1 %	-10 709	92,1 %
VUOSIKATE	28 007	39 032	71,8 %	30 213	92,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	30 661	30 963	99,0 %	30 963	99,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-2 654	8 069	-32,9 %	-750	353,8 %
Tilinpäätössiirrot	91	104	87,1 %	104	87,1 %
Vyörytyserät	-6 537	-7 751	84,3 %	-7 732	84,6 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-9 101	421	-2 161,3 %	-8 378	108,6 %

Taulukko 16.13. Tukipalvelut tuloslaskelma.

Tukipalvelut, Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2024**1. Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmä käyttöön otettu ja potilastietojärjestelmä kilpailutettu ja käyttöönottosuunnittelu tehty**

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
1.1. Sosiaalihuollon järjestelmä käyttöön otettu (100 %).	Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän käyttöönotto siirtyy vuodelle 2025. Kilpailutettu Saga-asiakastietojärjestelmä ei vastannut kaikilta osin palvelutoiminnan vaatimuksia. Toiminnan jatkuvuuden ja lainmukaisuuden varmistamiseksi tuotannollinen käyttöönotto siirrettiin vuodelle 2025.	-
1.2. Potilasjärjestelmän käyttöönottosuunnitelma laadittu (100 %).	Käyttöönottosuunnitelma on laadittu, ja käyttöönottoprojekti käynnistyi syksyllä 2024. Uusi Omni360-potilastietojärjestelmä on tarkoitus ottaa kokonaisuudessaan käyttöön 31.8.2026 mennessä. Tavoite toteutui.	+

2. Toimitilaverkon tilatehokkuuden parantaminen alkanut suunnitelman mukaisesti

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
2.1. Tilatehokkuuden parantaminen etenee suunnitelman mukaisesti (100 %).	Palveluverkkosuunnitelmien konkretisointi on käynnistetty ja tilatehokkuus on parantunut n. 3 %. Tilatehokkuuden parantamistavoite vuoden 2025 loppuun mennessä on 20 %. Tavoite ei toteutunut.	-

3. Tehtäväalueen johdon johtamisjärjestelmä, toimialueiden toimintajärjestelmät ja mittaristo käytössä strategian suuntaisen toiminnan ohjaukseen ja seurantaan

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
3.1. Johtamisjärjestelmä ja toimintajärjestelmät käytössä (100 %) sekä mittaristo käytössä 80 %:sti.	Johtamisjärjestelmä ja toimintajärjestelmät on otettu käyttöön ja mittaristo on käytössä. Tavoite toteutui.	+

16.2.9 Strateginen ohjaus ja järjestäminen (konsernipalvelut)

Tehtäväalueen kuvaus ja toiminta-ajatus

Tehtäväalue vastaa hyvinvointialueen strategisen ohjauksen ja järjestämisen toiminnoista sekä johtaa hyvinvointialueen läpileikkaavia ohjaus- ja palveluprosesseja. Tehtäväalue tukee ja avustaa poliittisia päätöksentekuelimiä järjestämistehtävässä. Tehtäväalue vastaa konserni- ja omistajaohjauksesta ja avustaa konsernijohtoa omistajaohjauksen ja konserniohjauksen toimeenpanossa.

Tehtäväalueella on yhdeksän toimialuetta: strateginen ohjaus ja järjestäminen -yhteiset, strategia, hankinta, talouspalvelut, henkilöstö, viestintä, tietojohdaminen, TKIO sekä hallinto. Toimialueet ohjaavat ja tukevat hyvinvointialueen konsernin toimintaa ja tuloksellisuutta konsernin kokonaisuuteen huomioon ottaen, vastaavat konsernitasoisista palveluista ja tarjoavat niitä hyvinvointialueen yksiköille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tehtäväalueella jatkettiin vuonna 2024 strategian toimeenpano-ohjelman toteuttamista, konserniohjausta, sidosryhmyötä, edunvalvontaa, hyvinvointialueorganisaation yhteistoimintaneuvottelujen koordinaatiota sekä muita yhteisen koordinoinnin tehtäviä kuten hyvinvointialueen ostopalvelujen kokonaisuuden tarkastelua toimenpiteineen. Tehtäväalue vastasi hyvinvointialueen organisaatiomuutosten valmistelun ja toteuttamisen johtamisesta. Talouden tasapainottamiseksi tehtäväalueella mm. sopeutettiin henkilöstöorganisaatiota, vähennettiin ostopalveluja sekä tehtiin enemmän omana toimintana.

Strategian toimialueella painopisteinä olivat strategisten tavoitteiden valmistelu, ja strategian toimeenpano-ohjelman koordinointi ja ohjaaminen. Asiakaskokemustiedon keruuta ja asukkaiden osallistumista on systematisoitu ja tiedon hyödyntämistä kehitetty. Turvallisuuskulttuuri on integroitu osaksi arjen turvallisuutta ja alueellinen turvallisuussuunnitelma on valmisteltu. Investoinneissa painopisteinä olivat palveluverkkoon liittyvän suunnittelun koordinointi sekä investointisuunnitelman mukaiset kohteiden päätöksenteon valmistelu.

Hankintojen toimialueella toimeenpantiin hankintaohjelman keskeisiä tavoitteita. Strategian toimeenpano-ohjelman mukaisesti edistettiin monituottajuuden strategista ja arvoperusteista hyödyntämistä. Keskeisiä tehtäviä olivat hankintojen suunnitelmallisuuden ja sopimusten yhtenäistämisen edelleen jatkaminen, hankintaprosessin järjestelmätuen kehittäminen sekä oman ja ostotoiminnan kokonaisjohtamisen edistäminen muun muassa tuotantotapa-analyysien keinoin. Strategisten sosiaali- ja terveyspalveluhankintojen projektien läpiviennillä ja sopimusaikaisella tuella varmennettiin järjestäjän ohjaustavoitteiden toteutumista ostopalveluissa.

Talouspalveluiden toimialueella asiakasmaksutoimintoa keskitettiin talouspalveluihin. Talouden toimintamalleja täsmennettiin ja hiottiin ensimmäisen toimintavuoden kokemuksilla. Esimerkiksi

vertailutietoa oli vuonna 2024 ensimmäisen kerran olemassa ja sillä oli merkittävää vaikutusta talousseurantaan, ennustamiseen sekä talousarviovalmisteluun.

Henkilöstön toimialueella toteutettiin organisaatiomuutoksia sujuvampien HR-palveluiden tuottamiseksi. Uuden työvoimahallintajärjestelmän käyttöönoton valmistelussa edettiin.

Viestinnän toimialueella toimeenpantiin viestintäohjelman keskeisiä tavoitteita. Erityisinä painopisteinä olivat asukasviestintä palveluverkon muutoksista, digitaalisista palveluista sekä viestinnän saavutettavuus, selkeäkielisyys ja henkilöstöviestinnän kehittäminen.

Tietojohtamisen toimialue tuki hyvinvointialueen onnistumista tietojohtamisen ohjelman mukaisesti. Erityisinä nostoina tulevien asiakas- ja potilastietojärjestelmien kirjaamisen ohjeistamisen ja visuaalisten raporttien rakentamisen esityöt, tietotuotantomallin rakentaminen sekä tiedon hyödyntämisen palveluiden kehittäminen. Lisäksi julkaistiin useita tiedolla johtamisen raportteja eri toimintojen tueksi.

TKIO-toimialueen toiminnan painopisteet olivat kliinisen ja peruspalveluihin liittyvän tutkimuksen ja kehittämisen edellytysten tukemisessa ja kehittämisessä. Hyvinvointialueen kehittämistoiminnan systemaattista johtamista tuettiin projektimallin kehitystyöllä ja projektitoimiston palvelujen avulla. Toimialueella vahvistettiin YTA-yhteistyön edellytyksiä käynnistämällä strategisen TKKIO-yhteistyöohjelman laatiminen.

Hallinnon toimialueella jatkettiin strategian toimeenpano-ohjelmaan perustuvan uudistuvan hallinnon ja päätöksenteon ohjelman toimeenpanoa. Hyvinvointialueen päätöksentekojärjestelmän rakenteelliset ja toiminnalliset kehittämistarpeet tunnistettiin demokratiaprojektin myötä ja niitä vastaavien toimenpiteiden toteutuksessa edettiin. Toimialue vastasi hyvinvointialueen organisaatiomuutosten valmistelun ja toteuttamisen johtamisesta sekä strategian toimeenpano-ohjelman kärjen 4.1 omistajuudesta.

Tehtäväalueen talous toteutui hallitusti ja kustannustehokkaasti toteutuen lopulta 3,1 miljoonaa euroa muutettua talousarviota ja 0,9 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempana toimintakatteen osalta. Tilikauden tulos toteutui 3,8 miljoonaa euroa muutettua talousarviota ja 7,5 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempana.

Strateginen ohjaus ja järjestäminen, Tuloslaskelma

1 000 €	Toteuma 2024	Alkuperäinen TA 2024	Toteuma-%	Muutettu TA 2024	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	15 957	21 811	73,2 %	19 829	80,5 %
Myyntituotot/Liikevaihto	8 838	11 487	76,9 %	10 229	86,4 %
Tuet ja avustukset	6 391	10 167	62,9 %	9 443	67,7 %
Muut toimintatuotot	218	158	138,3 %	158	138,3 %
Valmistus omaan käyttöön	511				
TOIMINTAKULUT	78 186	84 989	92,0 %	85 211	91,8 %
Henkilöstökulut	38 188	40 287	94,8 %	40 424	94,5 %
Palkat ja palkkiot	31 433	32 366	97,1 %	32 644	96,3 %
Henkilösivukulut	6 756	7 921	85,3 %	7 780	86,8 %
Palvelujen ostot	31 412	37 989	82,7 %	35 972	87,3 %
Asiakaspalvelujen ostot	12	8	165,4 %	8	165,4 %
Muiden palvelujen ostot	31 400	37 982	82,7 %	35 964	87,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	770	860	89,6 %	972	79,3 %
Avustukset	725	845	85,8 %	845	85,8 %
Muut toimintakulut	7 091	5 008	141,6 %	6 999	101,3 %
Vuokratulot	2 439	2 693	90,6 %	2 787	87,5 %
Muut kulut	4 651	2 316	200,9 %	4 212	110,4 %
TOIMINTAKATE	-62 229	-63 178	98,5 %	-65 382	95,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	18 845	12 278	153,5 %	18 278	103,1 %
VUOSIKATE	-43 384	-50 900	85,2 %	-47 104	92,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	174	241	72,1 %	241	72,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-43 557	-51 141	85,2 %	-47 345	92,0 %
Vyörytyserät	43 558	51 141	85,2 %	51 141	85,2 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	62,6 %	3 797	0,0 %

Taulukko 16.14. Strateginen ohjaus ja järjestäminen tuloslaskelma.

Strateginen ohjaus ja järjestäminen, Talousarvion toiminnalliset tavoitteet 2024**1. Järjestäjän näkökulmasta sekä oma tuotanto että muualta hankittu palvelutuotanto toimivat sujuvasti**

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
1.1 Mahdollisiin häiriöihin reagoidaan välittömästi. Omaa tuotantoa ja muualta hankittua palvelutuotantoa on sovitettu yhteen ja käytäntöjä yhtenäistetty.	Mahdollisiin häiriöihin reagoimista varmistettu valmiussuunnittelulla ja käytäntöjä yhtenäistetty palvelutuotannossa. Tehtäväalueiden valmiussuunnitelmat on hyväksytty ja sote-palvelulinjojen valmiussuunnitelmatyö valmistuu alkuvuodesta 2025. Omaa palvelutuotantoa on lisätty. Merkittäviä kilpailutuksia on toteutettu mm. ikäihmisten ympärivuorokautisen asumisen, vammaisten henkilöiden asumisen sekä työ- ja päivätoiminnan palveluissa. Palvelusisällöt yhtenäistyvät kilpailutusten myötä niin oman kuin ostettavan tuotannon osalta. Tavoite on toteutunut.	+

2. Strategian toimeenpano-ohjelma sisältää osin lakisääteiset alastrategiat tai ohjelmat, joita ilman koko hyvinvointialueen sekä poliittinen että virkamiesohjaus ja päätöksenteko ovat käytännössä mahdotonta ja johtaa toistu-vien yksittäislinjausten tekoon vailla yhteistä linjaa

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
2.1 Strategian toimeenpano-ohjelman ensimmäiset tavoitteet on saavutettu ja se yhdistää hyvinvointialueen strategiset ohjelmat ja muun kehittämisen.	Toimeenpano-ohjelman ensimmäiset tavoitteet on saavutettu ja se kokoo strategiset ohjelmat ja muun kehittämisen yhteen. Hyvinvointialueen strategiset ohjelmat on yhdistetty toimeenpano-ohjelmaan ja seuranta toteutetaan yhtenäisesti. Toimeenpano-ohjelman ensimmäiset tavoitteet mm. digipalveluiden ja Pirha akatemian käynnistämisestä ovat jo toteutuneet. Työkalut muun kehittämistoiminnan kytkemiseksi toimeenpano-ohjelmaan ovat osin valmistuneet vuonna 2024. Tavoite on toteutunut.	+

2.2 Palveluiden verkoston ensimmäiset linjaukset toimeenpannaan tehtyjen päätösten pohjalta.	Ensimmäisten muutosten toimeenpano käynnistetty tehtyjen päätösten pohjalta. Vuoden 2024 alusta aloitettiin palveluiden verkon yhteensovittaminen, jossa kytkettiin aiempien selvitysten tarpeet yhteen. Maaliskuussa päätettiin ikäihmisten asumisesta osana IKI2025 ohjelmaa. Päätökset lopullisesta lähiasemaverkosta ja liikkuvien palveluiden kokonaisuudesta tehtiin 7.10.2024 aluehallituksessa. Vuodeosastoreformin vuodelle 2024 tehdyt päätökset on jo osin toimeenpantu. Tavoite on toteutunut.	+
2.3 Sopimuksia on yhtenäistetty ja tuotantotapa-analyysit on tehty määrittelyistä palvelukokonaisuuksista. Omistajasuunnitelmat on tehty ja käytettävissä järjestämisen tukena.	Työ sopimusten yhtenäistämiseksi eteni suunnitellusti vuodelle 2024 hyväksytyn hankintasuunnitelman pohjalta. Tuotantotapa-analyysijä on tehty aluehallituksen hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Laajoja analyysijä valmistui viisi ja lisäksi yksi suppea analyysi. Omistajaohjauksen ja sopimusohjauksen yhteistyötä on tiivistetty. Tavoite on toteutunut.	+

3. Hyvinvointialueen on pystyttävä toteuttamaan sen asukkaille lakisääteiset ja yhdenvertaiset palvelut. Jotta tässä voidaan onnistua, tulee hyvinvointialueen onnistua oman organisaationsa, toimintakonseptinsa ja taloutensa rakentamisessa ja yhteensovittamisessa

Tavoitetaso	Toteuma	Arvio
3.1 Toimeenpano-ohjelman mukaiset toimenpiteet etenevät yhteensovitettuina ja suunnitellun mukaisesti. Toimeenpanon resursointi on varmistettu.	Toimeenpano-ohjelma ja sille asetut tavoitteet etenevät pääosin suunnitellusti. Vuodelle 2024 määritellyt tavoitteet ovat suurimmaksi osaksi toteutuneet. Toimeenpano-ohjelman ohjausryhmä seuraa kokonaisuuden edistymistä. Kärkien omistajat seuraavat säännöllisesti työn etenemistä lähes kuukausittain kärkien kokouksissa. Alatavoitteiden vastuuhenkilöt raportoivat työn edistymisestä säännöllisesti. Tavoite on toteutunut.	+

16.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Pirkanmaan hyvinvointialueen tuloslaskelmassa aluevaltuustoon nähden sitovana eränä hyvinvointialueetasolla on tilikauden tulos. Vuoden 2024 talousarvio päätettiin aluevaltuustossa 15.1.2024, koska vuoden 2023 puolella käsiteltyyn talousarvioon ei ennätetty sisällyttää syksyllä 2023 käytyjen yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksia. Talousarvioon sisällytettiin sovitut talouden tasapainotustoimenpiteet täysimääräisinä. Lisäksi talousarvio oli muutenkin hyvin tavoitteellinen ja esimerkiksi toimintakulut oli budjetoitu 0,9 % alle vuoden 2023 lopullisen toteuman ja palveluiden ostot lähes 7 % alle vuoden 2023 lopullisen toteuman. Vuoden 2024 aikana talousarvion toteuttaminen todettiin kuitenkin epärealistiseksi ja sen vuoksi talousarvioon tehtiin muutoksia vuoden aikana. Viimeisin muutostalousarvio hyväksyttiin aluevaltuustossa 17.12.2024. Tuloslaskelman toteutumisen vertailua tehdään seuraavassa pääosin muutettuun talousarvioon nähden, mutta jonkin verran myös alkuperäiseen talousarvioon nähden.

Toimintatuotot (499,9 miljoonaa euroa) ylittivät muutetun talousarvion 0,6 % ja alkuperäisen talousarvion peräti 7 %. Alkuperäiseen talousarvioon ei ehtinyt mukaan asiakasmaksuihin tehdyt indeksikorotukset, jotka selittävät eroa merkittävältä osin. Asiakasmaksutuotot ylittivät alkuperäisen talousarvion 17,5 miljoonaa euroa (10,9 %) ja alittivat muutetun talousarvion 1,9 miljoonaa euroa (1,0 %). Myyntituotot ylittivät muutetun talousarvion 8,8 miljoonaa euroa (3,7 %) johtuen erityisesti muille hyvinvointialueille suunnatusta myynnistä. Tuet ja avustukset alittivat muutetun talousarvion 3,4 miljoonaa euroa (6,5 %), mutta samalla näiden osalta rahoitusta siirtyi käytettäväksi ajateltua enemmän tilikaudelle 2025. Muut toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion vähäisesti 0,6 miljoonaa euroa ja sen sisällä merkittävin erä eli vuokratuotot osuivat hyvin muutettuun talousarvioon.

Toimintakulujen toteuma oli 2 796 miljoonaa euroa ja se ylitti alkuperäisen talousarvion 74,4 miljoonaa euroa (2,7 %) johtuen täysimääräisesti palveluiden ostojen ylityksistä. Muutettuun talousarvioon nähden toimintakulut alittuivat 4,9 miljoonaa euroa (0,2 %). Henkilöstökulut alittuivat selvästi myös muutettuun talousarvioon nähden ja toteutuivat 32,2 miljoonaa euroa (2,7 %) alle talousarvion. Henkilöstökuluihin oli budjetoitu mukaan paljon omaksi toiminnaksi siirrettävää työtä, joka ei täysimääräisesti toteutunut ja lisäksi vuoden aikana käydyt yhteistoimintaneuvottelut viivästyttivät rekrytointeja sekä henkilöstövähennysten vaikutuksina pienensivät palkkatoteumia.

Talousarvioon nähden ylitystä tuli erityisesti palveluiden ostoista, joissa asiakaspalveluiden ostot ylittivät muutetun talousarvion 27,8 miljoonaa euroa (3,5 %). Ylitys muodostui erityisesti avopalveluiden, sairaalapalveluiden sekä lasten-, nuorten ja perheiden palveluiden ostoihin. Muiden palveluiden ostot toteutuivat lähes talousarvion mukaisina. Muiden palveluiden ostoissa merkittävimmät ylitykset tileittäin tarkasteltuina muutettuun talousarvioon nähden tulivat työvoiman vuokrauksen osalta (2,5 miljoonaa euroa), työterveyspalveluiden ostoissa (2,9 miljoonaa euroa), lääkäripalveluiden ostoissa (6,4 miljoonaa euroa), vaatehuollossa (1 miljoonaa euroa) ja

henkilöstöpalveluiden ostoissa (1,5 miljoonaa euroa). Suurimmista eristä ICT-palveluiden ostot, laboratoriopalveluiden ostot sekä ravitsemuspalvelut toteutuivat lähes talousarvion mukaisina.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 185,9 miljoonan euron suuruisena ja ne ylittivät muutetun talousarvion 1,8 miljoonaa euroa (1,0 %). Näistä hoitotarvikkeet toteutuivat talousarvion mukaisina ja lääkeostot ylittivät 0,6 miljoonaa euroa (1,2 %). Muu ylitys tiliryhmän sisällä liittyi erityisesti kaluston ostoihin. Tuet ja avustukset toteutuivat muutetun talousarvion mukaisina (70 miljoonaa euroa), vaikka erän sisällä vammaisille annettavat avustukset ylittivät 1,7 miljoonaa euroa (5,6 %). Vastaavasti erän sisällä omaishoidon tuki ja täydentävä toimeentulotuki alittivat talousarvion. Vuokrakulut toteutuivat 137,2 miljoonan euron suuruisina osuen muutettuun talousarvioon, mutta ylittivät alkuperäisen talousarvion 11,5 miljoonaa euroa. Muut kulut alittivat talousarvion 3 miljoonaa euroa (22 %).

Kaikkiaan ostopalvelut (palveluiden ostot, aineet, tarvikkeet, tavarat ja vuokrakulut) muodostivat 1 571 miljoonan euron erän ja olivat 56 % hyvinvointialueen toimintakuluista. Toimintakate toteutui 2 294,7 miljoonan euron suuruisena ja alitti muutetun talousarvion 8,2 miljoonaa euroa (0,4 %).

Valtion rahoitus oli 2 276,6 miljoonaa euroa. Rahoitustuotot toteutuivat 20,0 miljoonan euron suuruisina ja ylittivät muutetun talousarvion 1,2 miljoonaa euroa. Näistä korkotuloina toteutui 12,5 miljoonaa euroa ja muina rahoitustuottoina 7,5 miljoonaa euroa. Muut rahoitustuotot olivat pääosin tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden maksamia osinkotuottoja. Rahoituskulut toteutuivat 11,5 miljoonan euron suuruisina ja ylittivät muutetun talousarvion 0,3 miljoonaa euroa.

Vuosikate oli -9,5 miljoonaa euroa ja toteutui 8,8 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempana. Poistot toteutuivat 47,1 miljoonan euron suuruisina ja alittivat talousarvion 1,2 miljoonaa euroa (2,5 %).

Tilikauden tulos oli -56,6 miljoonaa euroa toteutui 10 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempana, joskin 33 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota heikompana.

Tuloksenkäsittelyerinä kirjattujen Taysin R-rakennukseen liittyvien poistoerojen muutoksen jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui 56,6 miljoonaa euroa.

Pirkanmaan hyvinvointialue,
Tuloslaskelma, tilinpäätös 2024

1 000 €	Toteuma 2024	Alku- peräinen TA 2024	Ylitys / alitus	Toteuma %	Muutettu KS 2024	Ylitys / alitus	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	499 884	466 993	32 891	107,0 %	496 943	2 941	100,6 %
Myyntituotot/Liikevaihto	243 980	229 491	14 489	106,3 %	235 191	8 789	103,7 %
Maksutuotot	177 448	159 949	17 499	110,9 %	179 320	-1 872	99,0 %
Tuet ja avustukset	48 765	52 395	-3 630	93,1 %	52 148	-3 383	93,5 %
Muut toimintatuotot	29 691	25 159	4 532	118,0 %	30 284	-593	98,0 %
Vuokratuotot	25 388	20 061	5 327	126,6 %	25 206	182	100,7 %
Muut tuotot	4 303	5 098	-795	84,4 %	5 078	-775	84,7 %
Valmistus omaan käyttöön	1 498	1 182	316	126,7 %	1 182	316	126,7 %
TOIMINTAKULUT	2 796 041	2 721 646	74 394	102,7 %	2 800 944	-4 903	99,8 %
Henkilöstökulut	1 144 573	1 173 221	-28 647	97,6 %	1 176 808	-32 235	97,3 %
Palkat ja palkkiot	930 301	943 800	-13 499	98,6 %	946 054	-15 753	98,3 %
Henkilösivukulut	214 272	229 421	-15 149	93,4 %	230 754	-16 482	92,9 %
Palvelujen ostot	1 247 908	1 152 600	95 309	108,3 %	1 217 612	30 296	102,5 %
Asiakaspalvelujen ostot	823 144	739 287	83 858	111,3 %	795 376	27 768	103,5 %
Muiden palvelujen ostot	424 764	413 313	11 451	102,8 %	422 236	2 528	100,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	185 874	183 469	2 405	101,3 %	184 065	1 809	101,0 %
Avustukset	69 907	70 598	-691	99,0 %	70 013	-106	99,8 %
Avustukset kotitalouksille	67 185	68 044	-859	98,7 %	67 459	-274	99,6 %
Avustukset yhteisöille	2 722	2 554	168	106,6 %	2 554	168	106,6 %
Muut toimintakulut	147 778	141 759	6 019	104,2 %	152 445	-4 667	96,9 %
Vuokratulut	137 150	125 632	11 518	109,2 %	138 808	-1 658	98,8 %
Muut kulut	10 628	16 127	-5 499	65,9 %	13 637	-3 009	77,9 %
TOIMINTAKATE	-2 294 659	-2 253 470	-41 188	101,8 %	-2 302 819	8 160	99,6 %
Valtion rahoitus	2 276 623	2 276 911	-288	100,0 %	2 276 875	-252	100,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	8 504	1 570	6 934	541,8 %	7 570	934	112,3 %
Rahoitustuotot	20 046	12 829	7 217	156,3 %	18 829	1 217	106,5 %
Rahoituskulut	11 543	11 259	284	102,5 %	11 259	284	102,5 %
VUOSIKATE	-9 533	25 010	-34 543	-38,1 %	-18 374	8 841	51,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	47 114	48 668	-1 553	96,8 %	48 318	-1 203	97,5 %
TILIKAUDEN TULOS	-56 648	-23 658	-32 990	239,4 %	-66 691	10 044	84,9 %
Tilinpäätössiirrot	97	104	-7	93,3 %	104	-7	93,3 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-56 551	-23 554	-32 997	240,1 %	-66 587	10 037	84,9 %

Taulukko 16.15. Pirkanmaan hyvinvointialueen tuloslaskelma, tilinpäätös 2024.

16.4 Investointien toteutuminen

Investointimenoihin kohdennettiin alkuperäisesti määrärahavaraus 90,3 miljoonaa euroa ja talousarviomuutoksen yhteydessä esitettiin määrärahavaraukseen vähennystä yhteensä 45,3 miljoonaa euroa. Määrärahavaraus on muutoksen jälkeen 45,0 miljoonaa euroa. Investointeja toteutui 45,3 miljoonaa euroa (101 % talousarviosta). Toteumaennusteisiin pohjaava talousarviomuutos vuodelle 2024 hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 17.12.2024.

Investointisuunnitelman sitovat tasot

Talousarviossa valtuustoon nähden sitovia ovat hankeryhmien (rakennukset, laite- ja kalustohankinnat, ICT ja muut aineettomat hyödykkeet, muut investoinnit) tulot ja menot sekä hankeryhmiin sisältyvät, investointisuunnitelmassa mainitut investoinnit nimikkeinä.

Investointitulojen toteutuminen

Investointituloja kertyi vuonna 2024 yhteensä 1,8 miljoonaa euroa. Merkittävin myyntitulo toteutui maa- ja vesialueiden myynnistä (Kaivannon maa-alueet 1,6 miljoonaa euroa).

Muut myynnit		€
Maa- ja vesialueet		1 591 057,78
Lääkintälaitteet		393,33
Muut koneet ja kalusto		131 599,94
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisö		26 986,28
Muut osakkeet ja osuudet		35 803,90
Yhteensä		1 785 841,23

Taulukko 16.16. Investointitulojen toteutuminen 2024.

Investointimenojen toteutuminen

Sote-rakennusinvestointien kokonaisuuden osalta alkuperäinen talousarvio oli 53,9 miljoonaa euroa ja muutettu talousarvio 25,3 miljoonaa euroa. Sote-rakennusinvestointien kokonaisuuden toteuma 2024 on yhteensä 24,7 miljoonaa euroa (toteuma muutettuun talousarvioon nähden 98 %).

Uudisrakennusten (Tays Psykiatria T-rakennus, Tays Lasten- ja nuorisopsykiatria, uudistamisohjelman loppuvaihe, Kaupin yliopistollinen sote-asema) osalta määrärahavaraus alkuperäisessä talousarviossa vuonna 2024 oli yhteensä 44,8 miljoonaa euroa ja muutetussa talousarviossa 17,1 miljoonaa euroa. Toteuma 2024 on 17,5 miljoonaa euroa (toteuma muutettuun talousarvioon nähden 102 %).

Kiinteistönhallinnan ja toimitilapalvelujen kokonaisuudessa alkuperäinen määrärahavaraus oli 9 miljoonaa euroa ja muutetun talousarvion mukainen määrärahavaraus 8,2 miljoonaa euroa.

Toteumaksi vuonna 2024 muodostui 7,2 miljoonaa euroa (toteuma muutettuun talousarvioon nähden 88 %).

Soten laite- ja kalustoinvestointien osalta alkuperäisessä talousarviossa määrärahavaraus oli 24,3 miljoonaa euroa ja muutetun talousarvion mukainen määrärahavaraus 12,7 miljoonaa euroa.

Toteuma 2024 laite- ja kalustoinvestointien osalta oli 13,8 miljoonaa euroa (toteuma muutettuun talousarvioon nähden 109 %). Tässä kokonaisuudessa poikkeamat muodostavat CT-laitteisto varusteineen (TA203) ja pienet hankinnat -osiossa T-rakennuksen erillishankinnat, missä määrärahavaraus oli 0,2 miljoonaa euroa ja toteuma 0,7 miljoonaa euroa.

Muut investoinnit -osion määrärahavaraus alkuperäisessä talousarviossa oli 6,14 miljoonaa euroa vuonna 2024 ja määrärahavaraus muutetussa talousarviossa 1,8 miljoonaa euroa. Toteumaksi muodostui 1,8 miljoonaa euroa kohdentuen Tuomi Logistiikka Oy:n osakkeiden oston.

Pelastuspalveluiden osalta rakennusinvestointien osuudessa Nekalan paloaseman alkuperäinen määrärahavaraus oli 2 miljoonaa euroa ja päivityksen myötä varausta laskettiin summaan 1 miljoona euroa. Toteumaksi muodostui 1 miljoona euroa.

Pelastuspalveluiden laite- ja kalustohankinnoissa alkuperäisen talousarvion mukainen määrärahavaraus oli 4 miljoonaa euroa. Määrärahavarausta tarkennettiin talousarviomuutoksella lukuun 4,3 miljoonaa euroa. Toteuma vuonna 2024 oli 4,1 miljoonaa euroa (toteuma muutettuun talousarvioon nähden 94 %).

Investointi	Alkuperäinen talousarvio 2024 t€	Muutettu talousarvio 2024 t€ (aluevaltuusto 17.12.2024)	Toteuma 2024 t€	Toteuma vs muutettu talousarvio %
SOTE Rakennusinvestoinnit	53 845	25 290	24 701	98 %
Tays KS yleinen infrastruktuuri	3 075	2 300	1 997	87 %
Tays, Psykiatria T-rakennus	800	1 200	1 199	100 %
Tays Lasten- ja nuorisopsykiatria	22 000	5 500	5 450	99 %
Uudistamisohjelman loppuvaihe	15 300	10 000	10 624	106 %
Kaupin yliopistollinen sote-asema	6 700	400	220	55 %
Muut toimitilamuutokset	1 000	1 250	975	78 %
TAYS, pienet hankkeet < 400 000 €	500	2 190	2 196	100 %
Hankkeet, Valkeakoski	2 120	650	561	86 %
Hankkeet, Sastamala	1 075	850	691	81 %
Hankkeet, Pitkämäki	1 275	950	788	83 %
SOTE Laite- ja kalustoinvestoinnit	24 265	12 660	13 792	109 %
Leikkausrobotti varusteineen (TA203)	1 800	1 550	1 536	99 %
CT-laitteisto varusteineen (TA203)	1 000	650	984	151 %
Vainajatorni	800	430	424	99 %
Ambulanssit	2 090	2 160	2 193	102 %

Intraoperatiivinen CT-laitteisto varustuneen)	1 000			
Magneetti 1,5T (TA209)	1 400			
Älylääkekaapit (TA209)	840	170	140	82 %
TT-laite (TA209)	1 400			
TT-laite Acuta + sydänsofta (TA209)	1 250			
Spect-tt (korvaa 2014 hankitun leasinglaitteen) (TA209)	885	700	677	97 %
Käyttökuntoon saattamisrobotti (sytostaatit) (TA209)	1 000			
KKTT-laite, Acuta (TA209)	450			
Pienet hankinnat	10 350	7 000	7 838	112 %
SOTE Muut investoinnit	6 140	1 810	1 809	100 %
Pitkäniemen kaavoituskorvaus	3 140			
Osakkeet ja osuudet	3 000	1 810	1 809	100 %
PELA Rakennusinvestoinnit	2 000	970	938	97 %
Paloasema Etelä (Nekala, Tre)	2 000	970	938	97 %
PELA Laite- ja kalustoinvestoinnit	4 038	4 310	4 059	94 %
Varautumisen investoinnit	40	40	40	100 %
Ensikertainen kalustaminen (Urjala)	240	180	138	77 %
Muut kalustoinvestoinnit	250	250	150	60 %
Pelastustoimen raskas kalusto	3 288	3 700	3 652	99 %
Pelastustoimen muu ajoneuvokalusto	140	140	79	56 %
Pelastustoimen muut rekisteröidyt kulkuneuvot (maastoajoneuvot, hydrokopterit)	80			
Pirkanmaan hyvinvointialueen investoinnit yhteensä	Alkuperäinen talousarvio 2024 t€	Muutettu talousarvio 2024 t€ (aluevaltuusto 17.12.2024)	Toteuma 2024 t€	Toteuma vs muutettu talousarvio %
Yhteensä	90 288	45 040	45 299	101 %

Taulukko 16.17. Investointimenojen toteutuminen 2024.

Investointeja vastaavat sopimukset

Kokonaisuutena investointeja vastaavat sopimukset olivat talousarviossa 91,3 miljoonaa euroa ja toteumaksi muodostui 59,8 miljoonaa euroa (toteuma-% oli 65 %).

Rakentamisen kokonaisuudessa talousarvion määrärahavaraus oli 66,9 miljoonaa euroa ja toteuma 55,1 miljoonaa euroa. Soten suunnitelmassa määrärahavaraus oli 48,1 miljoonaa euroa ja toteumaa kertyi 50,4 miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen toteuma oli suunnitelman ulkopuolinen kohde, Tipotien sosiaali- ja terveysasema 43 miljoonaa euroa. Pelan suunnitelmassa investointeja vastaavien sopimusten osalta toteumaa kertyi yhteensä 4,7 miljoonaa euroa. Suurimpana hankkeena valmistui Urjalan kunnan paloasema, 4,6 miljoonaa euroa.

ICT- investoinneissa investointeja vastaavissa sopimuksissa määrärahavaraus oli 24,2 miljoonaa euroa ja toteuma 4,1 miljoonaa euroa ja palvelun tuotti pääosin Istekki Oy.

Soten laite- ja kalustohankinnoissa määrärahavaraus oli 0,1 miljoonaa euroa. Toteumaksi muodostui 0,6 miljoonaa euroa koostuen leasing-autojen sopimuksista.

	Investointi- suunnitelma 2024	Toteuma 2024	Toteuma %
SOTE-rakennukset	48 058	50 393	105 %
Hoitajantien pysäköintitalo (Kauppi)	11 550		
Vaativia palvelutarpeita omaavien kehitysvammaisten henkilöiden asumisyksikkö (Lääkärinkallionkatu, Kauppi)	6 075		
Perustettavan perhetukikeskuksen 2 osastoa	3 800	155	4 %
Hatanpään sosiaali- ja terveyskeskus	13 000		
Vuokrakiinteistöjen perusparannukset/ uudiskohteet	13 633	7 200	53 %
Tipotien sosiaali- ja terveysasema		43 038	
PELA-rakennukset	18 880	4 715	25 %
Sahalahden paloasema	180	15	8 %
Paloasema Länsi (Tesoma, Tre)	6 500		
Keskuspaloaseman vanhan osan perusparannus	200		
Urjalan kunnan paloasema	3 000	4 600	153 %
Virrat, paloasema	8 000		
Ruoveden paloasema	1 000		
Pienet investointivaikutteiset hankkeet		100	
Hyvinvointialue ICT	24 200	4 111	17 %
Hallinnon järjestelmien uusiminen	3 200	32	1 %
Sote-järjestelmien yhtenäistäminen	10 000	2 890	29 %
Tiedolla johtamisen järjestelmäkehitys ja tietoallas	3 800	294	8 %
Digipalvelut ja automatisointi	5 500	894	16 %
Välttämättömät inframuutokset	1 700	1	0 %
SOTE Laite- ja kalustohankinnat	138	558	404 %
Pienet hankinnat	138	558	404 %
Yhteensä	91 276	59 777	65 %

Taulukko 16.18. Investointia vastaavien sopimusten toteutuminen 2024.

16.5 Lainanottovaltuuksien käyttö investointien rahoittamiseen

Pirkanmaan hyvinvointialue sai vuodelle 2023 lainanottovaltuutta yhteensä 337 931 712 euroa. Lainanottovaltuus oli laskennallinen, eikä se perustunut Pirkanmaan hyvinvointialueen lainanmaksukykyyn. Vuodelle 2024 Pirkanmaan hyvinvointialue ei saanut lainanottovaltuutta. Niinpä aluevaltuusto päätti kesäkuussa 2023 pyytää valtiolta, että aloitettaisiin neuvottelut mahdollisesta lisälainanottovaltuudesta. Neuvottelujen jälkeen hyvinvointialueelle myönnettiin ehdollista lisälainanottovaltuutta yhteensä 900 miljoonaa euroa. Lainanottovaltuutta on ajateltu käyttää usean vuoden aikana (2024–2032) Tays uudistamisohjelman rahoittamiseen.

Vuosikate oli vuonna 2024 negatiivinen, joten investoinneille ei ollut omarahoitusta lainkaan. Vuoden aikana otettiin pitkäaikaista lainaa 30 miljoonaa euroa. Investointimenot olivat yhteensä 45,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 lainanottovaltuutta olisi yhä käyttämättä tuleville vuosille vuonna 2023 aloitettuihin hankkeisiin 237,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 lisälainanottovaltuutta on käyttämättä 806,8 miljoonaa euroa. Lisälainanottovaltuuden käyttöä haittaa merkittävästi valtiovarainministeriön linjaus, että ensisijaisesti Tays uudistamisohjelman rahoitukseen tulee käyttää vuosikatetta. Tämä linjaus tarkoittaa, että pääosa saadusta lisälainanottovaltuudesta jää käyttämättä, ja hyvinvointialue joutuu hakemaan uutta lisälainanottovaltuutta muihin välttämättömiin investointeihin, jotka aikaisemmin ajateltiin rahoittaa vuosikatteella.

Lainanotto- valtuudet 1 000 €	Lainanotto- valtuus	Valtuudella käynnistettävät investoinnit	Valtuus käy- tetty aiemmilla tilikausilla	Valtuutta käy- tetty tilikausina 2023 ja 2024	Valtuutta käyttämättä
Vuosi 2023	337 391	273 060	0	99 702	237 689
Vuosi 2024	900 000	949 100	0	93 158	806 842
Yhteensä	1 237 391	1 222 160	0	192 860	1 044 531

Taulukko 16.19.: Lainanottovaltuudet

16.6 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten hyvinvointialueen menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Vuoden 2024 aikana tehtiin talousarviomuutoksia, jotka vaikuttivat vuosikatteen, investointimenojen ja pitkäaikaisten lainojen muuttumisen vuoksi myös rahoituslaskelmaan.

Vuosikate toteutui -9,5 miljoonan euron suuruisena ja oli 8,8 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Investointimenojen toteuma oli 45,3 miljoonaa euroa ja se toteutui 1 % (0,3 miljoonaa euroa) muutettua talousarviota suurempana, mutta alitti alkuperäisen talousarvion 45 miljoonaa euroa johtuen alkuperäisen investointisuunnitelman viivästymisestä tuleville vuosille.

Tulo-rahoituksen korjauserät toteutuivat -3,1 miljoonan euron suuruisina ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot 0,9 miljoonan euron suuruisina ja niihin kumpaankaan ei ollut tehty varauksia talousarviossa. Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui lopulta 6,3 miljoonaa euroa (10 %) talousarviota parempana.

Antolainoja lyhennettiin suunnitellusti 0,6 miljoonan euron edestä. Pitkäaikaista lainaa nostettiin 30 miljoonaa euroa ja se toteutui talousarvion mukaisena, joskin alitti alkuperäisen talousarviovarauksen 50 miljoonalla eurolla. Lainoja nostettiin alun perin ennakoitua vähemmän johtuen suunniteltua pienempänä toteutuneesta investointien kokonaismäärästä. Lyhytaikaisten lainojen muutos (+17,9 miljoonaa euroa) liittyy konsernitilivelkojen muutokseen ja niihin ei ollut erikseen suunniteltu talousarviossa muutosta, kuten ei myöskään muihin maksuvalmiuden muutoksiin, jotka kuitenkin toteutuivat 18,6 miljoonan euron suuruisina. Rahoituksen rahavirta toteutui kaikkiaan 27,7 miljoonan euron suuruisena, kun muutetussa talousarviossa oli varauduttu 11,6 miljoonaan negatiiviseen rahoituksen rahavirtaan, jolloin toteuma ylitti suunnitellun 39,2 miljoonaa euroa.

Kaikkiaan rahavarojen muutos vuoden aikana oli -29,4 miljoonaa euroa ja toteutui 45,6 miljoonaa euroa suunniteltua parempana. Hyvinvointialueen rahavarat olivat tilinpäätöshetkellä 121,5 miljoonaa euroa, joka vastaa noin 15,6 kassapäivää. Lainakanta oli 31.12.2024 yhteensä 509,3 miljoonaa euroa, josta pitkäaikaista korollista velkaa on 468,6 miljoonaa euroa ja loput ovat konsernitilivelkoja.

PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUE

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

1 000 €	TP 2024	Alkup. TA 2024	Muu- tettu TA 2024	Muutos	Muutos %
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-9 533	25 010	-18 374	8 841	-48 %
Satunnaiset erät		0	0		
Tulorahoituksen korjauserät	-3 143	0	0	-3 143	
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-45 299	-90 288	-45 022	-277	1 %
Rahoitusosuuden investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	945			945	
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-57 030	-65 278	-63 396	6 366	-10 %
Rahoituksen rahavirta					
Antolainasaamisten lisäys					
Antolainasaamisten vähennys	613	613	613	0	0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	80 000	30 000	0	0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-39 528	-42 195	-42 195	2 667	-6 %
Lyhtyaikaisten lainojen lisäys	17 920	160 000		17 920	
Lyhtyaikaisten lainojen vähennys		-20 000			
Oman pääoman muutokset		0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	18 647	0	0	18 647	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	27 652	178 418	-11 582	39 234	
Rahavarojen muutos	-29 378	113 140	-74 978	45 600	
Rahavarat 1.1.	150 894	45 000	150 894	0	
Rahavarat 31.12.	121 516	158 140	75 916	45 600	
Lainakanta 1.1.	500 945	478 083	478 083	22 862	
Lainakanta 31.12.	509 337	655 888	465 888	43 449	

Taulukko 16.20. Pirkanmaan hyvinvointialueen rahoituslaskelman toteutuminen.

YHTEENVETO ALUEVALTUUSTON HYVÄKSYMIIEN SITOVIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

1 000 euroa		Sito- vuus	Toimintakate (t€)					
			Alkup TA	TA muu- tokset	Muutettu TA	Toteuma	Ero	Ero (%)
KÄYTTÖTALOUSOSA								
Avopalvelut	Netto		-356 647	-5 987	-362 634	-361 716	918	-0,3 %
Sairaalapalvelut	Netto		-875 086	-3 434	-878 520	-880 946	-2 426	0,3 %
Lasten, nuorten ja perh. palvelut	Netto		-233 605	-13 062	-246 667	-246 696	-29	0,0 %
Ikäihm. ja vammaisten palvelut	Netto		-694 120	-13 192	-707 312	-703 200	4 112	-0,6 %
Sote johto ja integraatio	Netto		-11 163	1 019	-10 144	-9 951	193	-1,9 %
Pelastuspalvelut	Netto		-69 412	-3 669	-73 081	-67 793	5 288	-7,2 %
Strateginen ohj. ja järjestäminen	Netto		-63 178	-2 204	-65 382	-62 229	3 153	-4,8 %
Tukipalvelut	Netto		49 741	-8 819	40 922	37 868	-3 054	-7,5 %
Kaikki yhteensä			-2 253 470	-49 349	-2 302 819	-2 294 659	8 160	-0,4 %
1 000 euroa			Määrärahat (-), tuloarvio (+) (t€)					
TULOSLASKELMAOSA			Alkup TA	TA muu- tokset	Muutettu TA	Toteuma	Ero	Ero (%)
Toimintatuotot			466 993	29 950	496 943	499 884	2 941	0,6 %
Valmistus omaan käyttöön			1 182	0	1 182	1 498	316	26,7 %
Toimintakulut			-2 721 646	-79 298	-2 800 944	-2 796 041	4 903	-0,2 %
Valtionrahoitus			2 276 911	-36	2 276 875	2 276 623	-252	0,0 %
Rahoitustuotot			12 829	6 000	18 829	20 046	1 217	6,5 %
Rahoituskulut			-11 259	0	-11 259	-11 543	-284	2,5 %
Vuosikate			25 010	-43 384	-18 374	-9 533	8 841	-48,1 %
Poistot			-48 668	350	-48 318	-47 114	1 204	-2,5 %
Tilikauden tulos	Netto		-23 658	-43 033	-66 691	-56 648	10 044	-15,1 %
Satunnaiset erät								
INVESTOINTIOSA								
Sote-investoinnit			-84 250	44 490	-39 760	-40 302	-542	1,4 %
Rakennusinvestoinnit	Brutto		-53 845	28 555	-25 290	-24 701	589	-2,3 %
Laite- ja kalustoinvestoinnit	Brutto		-24 265	11 605	-12 660	-13 792	-1 132	8,9 %
Muut investoinnit	Brutto		-6 140	4 330	-1 810	-1 809	1	-0,1 %
Pela-investoinnit			-6 038	758	-5 280	-4 997	283	-5,4 %
Rakennusinvestoinnit	Brutto		-2 000	1 030	-970	-938	32	-3,3 %
Laite- ja kalustoinvestoinnit	Brutto		-4 038	-272	-4 310	-4 059	251	-5,8 %
Kaikki yhteensä	Brutto		-90 288	45 248	-45 040	-45 299	-259	0,6 %
RAHOITUSOSA								
Antolainauksen muutokset			613		613	613	0	0,0 %
Antolainasaamisten lisäykset	Brutto		0		0	0		
Antolainasaamisten vähen.			613	0	613	613	0	0,0 %
Lainakannan muutokset								
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	Brutto		80 000	-50 000	30 000	30 000	0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähen.			-42 195	0	-42 195	-39 528	2 667	-6,3 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	Netto		140 000	-140 000	0	0	0	
Konsernitilivelat			0		0	17 920	17 920	
Tulorahoituksen korjauserät			0		0	-3 143	-3 143	
Pysyvien vastaavien luovutustulot			0		0	945	945	
Vaikutus maksuvalmiuteen			0		0	18 647	18 647	
YHTEENSÄ			113 140		-74 978	-29 378	45 618	

Taulukko 16.21. Yhteenveto aluevaltuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.

Sitovat tasot esitetty lihavoidulla fontilla, muut rivit ovat mukana informatiivisuuden vuoksi. Pirkanmaan hyvinvointialueen tuloslaskelmassa aluevaltuustoon nähden sitovana eränä hyvinvointialueetasolla on tilikauden tulos. Käyttötalousoissa sitovina tasoina ovat soten palvelulinjojen sekä strategisen ohjauksen, tukipalvelujen ja pelastustoimen tehtäväalueiden toimintakate. Investointiosassa hankeryhmien (rakennukset, laite- ja kalustohankinnat, muut investoinnit) tulot ja menot. Rahoitusosassa pitkäaikaisten lainojen lisäys, antolainojen määrän lisäys sekä lyhytaikaisten lainojen enimmäismäärä vuoden aikana.

17 Toimintakertomuksen liitteet

Liite 1 Tilivelvolliset 2024

TOIMIELINTEN JÄSENET

Aluehallituksen jäsenet ja varajäsenet
Aluehallituksen asiakkuus- ja laatujaoston jäsenet ja varajäsenet
Aluehallituksen henkilöstöjaoston jäsenet ja varajäsenet
Aluehallituksen konserni- ja toimitilajaoston jäsenet ja varajäsenet
Aluehallituksen yksilöasioiden jaoston jäsenet ja varajäsenet
Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet

ESITTELIJÄT

Aluehallituksen esittelijä
Aluehallituksen henkilöstöjaoston esittelijä
Aluehallituksen konserni- ja toimitilajaoston esittelijä
Aluehallituksen asiakkuus- ja laatujaoston esittelijä
Aluehallituksen yksilöasioiden jaoston esittelijä
Tarkastuslautakunnan esittelijä

TEHTÄVÄALUEIDEN, PALVELULINJOJEN JA TOIMIALUEIDEN TILIVELVOLLISET VIRANHALTIJAT

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotanto:

Sosiaali- ja terveysjohtaja
Avopalvelujen palvelulinjajohtaja
Sairaalapalvelujen palvelulinjajohtaja
Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelulinjajohtaja
Ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinjajohtaja
Hyvinvointialueen vastaava johtajaylilääkäri
Hyvinvointialueen vastaava hoitotyönjohtaja
Hyvinvointialueen vastaava sosiaalihuollon johtaja
Integraatiojohtaja
Avopalvelujen palvelulinja:
Toimialuejohtaja: Vastaanottotoiminta
Toimialuejohtaja: Suun terveydenhuolto

Toimialuejohtaja: Sosiaalipalvelut

Sairaalapalvelut:

Toimialuejohtaja: Sisätaudit, keuhko, iho, allergia, ikääntyneet

Toimialuejohtaja: Kirurgia, syöpä ja vatsasairaudet

Toimialuejohtaja: Aistit, neuroalat ja tules

Toimialuejohtaja: Lapset ja naiset

Toimialuejohtaja: Psykiatria

Toimialuejohtaja: Akuuttihoito

Toimialuejohtaja: Lähisairaalat

Toimialuejohtaja: Kuvantamiskeskus, verisuonitoimenpiteet ja apteekkipalvelut

Johtajaylilääkäri

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut:

Toimialuejohtaja: Terveyspalvelut ja opiskeluhoito

Toimialuejohtaja: Perhepalvelut

Toimialuejohtaja: Erityispalvelut

Ikäihmisten ja vammaisten palvelut (IKI ja VAPA):

Toimialuejohtaja: Ikäihmisten palvelut

Toimialuejohtaja: IKI ja VAPA yhteiset palvelut

Toimialuejohtaja: Vammaisten palvelut

Pelastuspalvelujen palvelutuotanto:

Pelastusjohtaja

Toimialuejohtaja: Pelastustoiminta

Toimialuejohtaja: Ensihoitopalvelut

Toimialuejohtaja: Onnettomuuksien ehkäisy ja siviilivalmius

Toimialuejohtaja: Resurssien- ja jatkuvuudenhallinta

Tukipalvelut:

Tukipalvelujohtaja

Hallintopalvelut: Hallintopalvelujohtaja

Kiinteistöhallinta ja toimitilapalvelut: Kiinteistöjohtaja

Tietohallinto ja teknologia: Tietohallintojohtaja

Palvelutuotannon tukipalvelut: Palvelutuotantojohtaja

Strateginen ohjaus ja järjestäminen:

Konsernipalvelujohtaja

Henkilöstöjohtaja

Talousjohtaja

Talouspalvelujohtaja

Hankintajohtaja

Strategiajohtaja

Tietojohdaja

Viestintäjohtaja

Hallintojohtaja

Tutkimus- ja kehitysjohtaja

Yhteiskuntasuhdejohtaja

sekä muut henkilöt, joita asemansa perusteella voidaan pitää tehtäväalueensa johtavina viranhaltijoina.

Liite 2 Valiokuntien mietinnöt

Valiokunta	Mietintö	Hyväksytty	Lyhyt kuvaus
Monipalvelu-valiokunta	Valiokuntamietintö lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestämisestä Pirkanmaan hyvinvointialueella.	Monipalvelu-valiokunta 20.2.2024 § 13	Mietinnössä tarkasteltiin lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestämistä Pirkanmaan hyvinvointialueella. Lisäksi mietinnössä esitetään valiokunnan strategiset ehdotukset lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen järjestämiseksi.
Monipalvelu-valiokunta	Valiokuntamietintö Pirkanmaan hyvinvointialueen lastensuojelun järjestämisestä	Monipalvelu-valiokunta 29.5.2024 § 31	Mietinnössä tarkasteltiin lastensuojelun järjestämistä Pirkanmaan hyvinvointialueella. Lisäksi mietinnössä esitetään valiokunnan strategiset ehdotukset lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi.
Tulevaisuus- ja strategia-valiokunta	Valiokuntamietintö tekoälystä	Tulevaisuus- ja strategia-valiokunta 13.11.2025 § 51	Mietinnössä tarkasteltiin tekoälyn hyödyntämiseen Pirkanmaan hyvinvointialueen toiminnassa liittyviä näkökulmia, joita valiokunta toivoo otettavan huomioon tekoälypolitiikassa valmistelussa.

Liite 3 Strategian toimeenpano-ohjelma 2024 (erillinen dokumentti)

18 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Pirkanmaan hyvinvointialue tuloslaskelma

		2024		2023
Toimintatuotot				
Myyntituotot	243 979 648,20		233 250 185,49	
Maksutuotot	177 447 725,17		164 508 530,37	
Tuet ja avustukset	48 765 357,82		58 023 833,62	
Muut toimintatuotot	29 691 435,58	499 884 166,77	25 428 429,42	481 210 978,90
Valmistus omaan käyttöön		1 497 562,36		1 509 493,32
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-930 301 073,31		-886 193 881,23	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-193 785 360,29		-188 927 418,24	
Muut henkilösivukulut	-20 486 845,12		-34 916 950,39	
			-1 237 663	
Palvelujen ostot	-1 247 907 919,82		433,90	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-185 874 076,68		-188 134 454,88	
Avustukset	-69 907 431,78		-67 194 321,29	
Muut toimintakulut	-147 778 250,53	-2 796 040 957,53	-142 616 525,11	-2 745 646 985,04
Toimintakate		-2 294 659 228,40		-2 262 926 512,82
Valtion rahoitus		2 276 622 558,05		2 163 185 602,41
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	12 234 932,38		11 214 852,07	
Muut rahoitustuotot	7 811 370,64		7 596 361,72	
Korkokulut	-9 810 807,56		-8 140 006,39	
Muut rahoituskulut	-1 731 919,82	8 503 575,64	-833 964,68	9 837 242,72
Vuosikate		-9 533 094,71		-89 903 667,69
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-47 114 464,72	-47 114 464,72	-46 639 208,33	-46 639 208,33
Tilikauden tulos		-56 647 559,43		-136 542 876,02
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		90 570,60		90 570,60
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		6 262,19		-271,42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-56 550 726,64		-136 452 576,84

Pirkanmaan hyvinvointialue tase

	2024	2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	592 164 461,04	596 379 015,98
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>	2 337 325,36	3 353 766,50
Aineettomat oikeudet	1 758 949,22	2 541 400,18
Muut pitkävaikutteiset menot	569 796,34	803 786,52
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	8 579,80	8 579,80
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>	564 184 427,46	568 515 186,72
Maa- ja vesialueet	13 017 611,62	13 004 287,32
Rakennukset	438 412 262,96	365 475 224,15
Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 321 353,20	20 767 955,84
Koneet ja kalusto	50 051 212,81	50 269 367,33
Muut aineelliset hyödykkeet	452 422,28	463 406,37
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	43 929 564,59	118 534 945,71
<u>Sijoitukset</u>	25 642 708,22	24 510 062,76
Osakkeet ja osuudet	23 922 187,32	22 176 208,52
Muut lainasaamiset	829 273,13	1 442 606,47
Muut saamiset	891 247,77	891 247,77
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	240 000,00	240 000,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	240 000,00	240 000,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	253 206 274,31	341 010 890,41
<u>Vaihto-omaisuus</u>	7 375 171,98	8 455 333,17
Aineet ja tarvikkeet	7 375 171,98	8 455 333,17
<u>Saamiset</u>	124 314 673,89	181 661 663,05
Pitkäaikaiset saamiset	50 883,09	43 796,37
Lainasaamiset	49 853,82	42 767,10
Muut saamiset	1 029,27	1 029,27
Lyhytaikaiset saamiset	124 263 790,80	181 617 866,68
Myyntisaamiset	54 838 362,85	56 899 672,26
Lainasaamiset	57 589,00	40 270,85
Muut saamiset	21 366 770,23	25 610 836,70
Siirtosaamiset	48 001 068,72	99 067 086,87
<u>Rahat ja pankkisaamiset</u>	121 516 428,44	150 893 894,19
VASTAAVAA YHTEENSÄ	845 610 735,35	937 629 906,39

	2024	2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-109 193 772,61	-52 636 783,78
Peruspääoma	83 806 474,23	83 806 474,23
Muut omat rahastot	3 056,64	9 318,83
Edellisen tilikauden yli/-alijäämä	-136 452 576,84	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-56 550 726,64	-136 452 576,84
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	736 119,16	826 689,76
Poistoero	736 119,16	826 689,76
PAKOLLISET VARAUKSET	20 311 870,00	24 295 914,00
Muut pakolliset varaukset	20 311 870,00	24 295 914,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	15 261 613,04	14 860 399,14
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 194 245,19	1 192 934,34
Muut toimeksiantojen pääomat	14 067 367,85	13 667 464,80
VIERAS PÄÄOMA	918 494 905,76	950 283 687,27
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>	427 749 880,55	439 305 139,17
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	281 819 774,00	285 121 454,28
Lainat muilta luotonantajilta	144 377 517,25	153 472 572,01
Muut velat	1 552 589,30	711 112,88
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>	490 745 025,21	510 978 548,10
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 301 680,28	30 432 714,98
Lainat muilta luotonantajilta	49 838 546,92	31 918 686,02
Saadut ennakot	237 024,67	384 754,40
Ostovelat	125 931 921,64	149 376 166,97
Muut velat	22 039 052,87	22 112 003,44
Siirtovelat	259 396 798,83	276 754 222,29
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	845 610 735,35	937 629 906,39

Pirkanmaan hyvinvointialue rahoituslaskelma

	2024		2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	-9 533 094,71		-89 903 667,69	
Tulorahoituksen korjauserät	-3 143 013,38	-12 676 108,09	-2 283 462,27	-92 187 129,96
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-45 299 084,35		-51 177 955,26	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	944 810,61	-44 354 273,74	745 041,37	-50 432 913,89
Toiminnan ja investointien rahavirta		-57 030 381,83		-142 620 043,85
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennykset	613 333,34	613 333,34	613 333,34	613 333,34
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000,00		70 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-39 527 769,74		-36 717 441,74	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	17 919 860,90	8 392 091,16	-10 880 913,61	22 401 644,65
Oman pääoman muutokset				-373 886,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	401 213,90		14 574 918,97	
Vaihto-omaisuuden muutos	1 080 161,19		-382 225,61	
Saamisten muutos	57 346 989,16		-50 756 167,92	
Korottomien velkojen muutos	-40 180 872,67	18 647 491,58	19 339 034,04	-17 224 440,52
Rahoituksen rahavirta		27 652 916,08		5 416 651,47
Rahavarojen muutos		-29 377 465,75		-137 203 392,38
Rahavarat 31.12.	121 516 428,44		150 893 894,19	
Rahavarat 1.1.	-150 893 894,19	-29 377 465,75	-288 097 286,57	-137 203 392,38

Pirkanmaan hyvinvointialue konsernituloslaskelma

	2024	2023
Toimintatuotot	557 881 139,24	531 985 147,57
Toimintakulut	-2 825 908 421,58	-2 772 988 064,60
Osuus osakkuusyhtiön voitosta(tappiosta)	1 129 794,41	2 696 404,19
TOIMINTAKATE	-2 266 897 487,93	-2 238 306 512,84
Valtionrahoitus	2 276 622 558,05	2 163 185 602,41
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	12 362 585,37	11 302 170,04
Muut rahoitustuotot	1 241 091,80	2 025 676,47
Korkokulut	-10 411 454,74	-8 696 984,16
Muut rahoituskulut	-1 574 827,89	-1 004 962,55
VUOSIKATE	11 342 464,66	-71 495 010,63
Poistot ja arvonalentumiset	-57 352 001,90	-55 883 592,96
Omistuksen eliminointierot	42 858,20	509 090,47
TILIKAUDEN TULOS	-45 966 679,04	-126 869 513,12
Tilinpäätössiirrot	6 262,19	-271,42
Tilikauden verot	-4 102 621,21	-1 578 128,38
Laskennalliset verot	452 668,62	67 298,71
Vähemmistöosuudet	-3 832 091,00	-2 671 584,61
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-53 442 460,44	-131 052 198,82

Pirkanmaan hyvinvointialue konsernitase

	2024	2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	700 003 591,30	717 620 992,62
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>	20 111 874,61	20 256 023,79
Aineettomat oikeudet	7 749 123,26	7 668 915,95
Muut pitkävaikutteiset menot	12 354 171,55	12 578 528,04
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	8 579,80	8 579,80
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>	643 842 732,79	653 751 575,34
Maa- ja vesialueet	16 735 644,85	16 714 342,53
Rakennukset	508 520 523,83	438 169 608,56
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 165 000,51	21 843 269,15
Koneet ja kalusto	56 282 945,23	56 905 247,15
Muut aineelliset hyödykkeet	1 573 178,15	1 584 162,24
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	41 565 440,22	118 534 945,71
<u>Sijoitukset</u>	36 048 983,90	43 613 393,49
Osakkeet ja osuudet	35 148 463,00	42 279 539,25
Muut lainasaamiset	9 273,13	442 606,47
Muut saamiset	891 247,77	891 247,77
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	240 000,00	240 000,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	240 000,00	240 000,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	284 024 561,19	357 740 757,03
<u>Vaihto-omaisuus</u>	21 373 341,07	11 070 397,21
Aineet ja tarvikkeet	21 373 341,07	11 070 397,21
<u>Saamiset</u>	132 499 060,35	193 147 935,20
Pitkäaikaiset saamiset	1 606 240,81	1 876 330,87
Lainasaamiset	1 192 710,98	1 471 338,54
Laskennalliset verosaamiset	88 297,49	88 297,49
Muut saamiset	220 149,34	13 098,84
Siirtosaamiset	105 083,00	303 596,00
Lyhytaikaiset saamiset	130 892 819,54	191 271 604,33
Myyntisaamiset	57 215 217,90	61 098 315,74
Lainasaamiset	767 570,96	325 985,13
Muut saamiset	24 356 736,01	29 561 543,59
Siirtosaamiset	48 553 294,67	100 285 759,87
<u>Rahoitusomaisuusarvopaperit</u>	186 143,00	659 666,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	186 143,00	659 666,00
<u>Rahat ja pankkisaamiset</u>	129 966 016,77	152 862 758,62
VASTAAVAA YHTEENSÄ	984 268 152,49	1 075 601 749,65

	2024	2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-31 499 548,98	22 009 645,38
Peruspääoma	83 806 474,23	83 806 474,23
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	222 641,10	222 641,10
Omat rahastot	3 056,64	9 318,83
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-62 089 260,51	69 023 410,04
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-53 442 460,44	-131 052 198,82
VÄHEMMISTÖOSUUDET	21 711 869,17	14 811 572,29
PAKOLLISET VARAUKSET	20 311 870,00	24 295 914,00
Muut pakolliset varaukset	20 311 870,00	24 295 914,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	16 622 191,45	16 707 893,68
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 554 823,60	3 040 428,88
Muut toimeksiantojen pääomat	14 067 367,85	13 667 464,80
VIERAS PÄÄOMA	957 121 770,85	997 776 724,30
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>	469 348 198,97	482 743 878,47
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	320 774 952,89	324 878 391,43
Lainat muilta luotonantajilta	145 109 380,25	154 790 429,01
Muut velat	1 552 589,30	711 112,88
Laskennalliset verovelat	1 911 276,53	2 363 945,15
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>	487 773 571,88	515 032 845,83
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	36 621 789,87	33 631 151,23
Lainat muilta luotonantajilta	9 095 132,00	9 095 054,77
Saadut ennakot	403 318,35	518 720,89
Ostovelat	108 456 082,83	146 105 895,08
Muut velat	45 057 540,85	27 767 777,22
Siirtovelat	288 139 707,98	297 914 246,64
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	984 268 152,49	1 075 601 749,65

Pirkanmaan hyvinvointialue konsernin rahoituslaskelma

	2024		2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	11 342 464,66		-71 495 010,63	
Tilikauden verot	-4 102 621,21		-1 578 128,38	
Tulorahoituksen korjauserät	-2 915 823,12	4 324 020,33	-2 337 969,51	-75 411 108,52
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-46 522 288,19		-68 074 350,78	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6 000 288,87	-40 521 999,32	1 687 561,82	-66 386 788,96
Toiminnan ja investointien rahavirta		-36 197 978,99		-141 797 897,48
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennykset	113 333,34	113 333,34	113 333,34	113 333,34
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	29 760 000,00		70 348 869,18	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-42 335 501,74		-39 515 173,74	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-528 018,05	-13 103 519,79	-275 623,64	30 558 071,80
Oman pääoman muutokset	-2 108 068,99	-2 108 068,99		-2 019 536,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-85 702,23		13 675 250,54	
Vaihto-omaisuuden muutos	1 327 266,32		-330 420,72	
Saamisten muutos	76 436 184,41		-60 658 181,52	
Korottomien velkojen muutos	-49 751 778,92	27 925 969,58	11 179 513,56	-36 133 838,14
Rahoituksen rahavirta		12 827 714,14		-7 481 969,00
Rahavarojen muutos		-23 370 264,85		-149 279 866,48
Rahavarat 31.12.	130 152 159,77		153 522 424,62	
Rahavarat 1.1.	-153 522 424,62	-23 370 264,85	-302 802 291,10	-149 279 866,48

19 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen liitetiedot - sisällysluettelo

	sivu
Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	135
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	138
Tasetta koskevat liitetiedot	141
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	141
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	144
Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	146
Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	151
Muut liitetiedot	154

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti tasapoistoin (Aluevaltuusto 16.8.2022 § 94).

Aluehallituksen hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on pelastuspalveluiden raskaan kaluston, venekaluston ja isojen öljyntorjuntaveneiden sekä sairaalapalvelulinjan osalta kuvantamiskeskus, verisuonitoimenpiteet ja apteekkipalvelujen toimialueella sekä syövän hoidon, kirurgian ja vatsasairauksien toimialueella muutamien laiteryhmiä osalta tarkistettu poistoaikoja 20.11.2023 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarvointiin.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Alle 10 000 euroa maksavat pysyvien vastaavien hyödykkeet on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi.

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa mukaisena.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannais sopimukset koostuvat erilaisista koronvaihto- ja korkokattosopimuksista. Suojaamistarkoituksessa tehdyt koronvaihtosopimukset on esitetty liitetiedoissa kohdassa Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt. Sopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa ja tavoitteena on ollut korkokulujen vaihtelun pienentäminen ja tulevien vuosien korkoriskin hallitseminen. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuuksiksi. Sopimuksista pisimmät on voimassa vuoteen 2043 saakka.

Konsernitili

Hyvinvointialueen konsernitilisopimuksen mukaisesti sopimukseen liitettyjen tytäryhteisöjen rahavarat esitetään hyvinvointialueen rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana tai saamisena muilta luotonantajilta. Taseen rahat ja pankkisaamiset sisältävät tytäryhteisöjen alatilien saldoja 40 743 414,92 euroa ja samat summat ovat lyhytaikaisissa veloissa. Ilman konsernitiliä rahojen ja pankkisaamisten määrä olisi 80 773 013,52 euroa.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisten vuosien vertailukelpoisuus

Vuodet 2024 ja 2023 ovat pääsääntöisesti hyvin vertailukelpoisia. Merkittäviä toiminnallisia tai organisatorisia muutoksia ei ole ollut. Vuosi 2023 oli hyvinvointialueiden ensimmäinen toimintavuosi ja se näkyi etenkin alkuvuodesta 2023 epätasaisena talouden toteutmana esimerkiksi kuukausitasolla tarkastellen ja toiminnan alkaminen näkyi lisäksi käynnistämiseen liittyvinä ylimääräisinä kustannuksina, joita kompensoitiin valtion taholta ylimääräisinä avustuksina erityisesti vuodelle 2023.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt Coxa Oy:n konserni, Tays Sydänkeskus Oy:n konserni, Keiturin Sote Oy, Tuomi Logistiikka Oy ja Tays Kehitysyhtiö Oy sekä lisäksi Tays Tukisäätiön konserni. Tuomi Logistiikka Oy on ollut tytäryhtiöasemassa 21.5.2024 alkaen ja huomioitu konsernitilinpäätöksessä 1.6.2024 lähtien. Tays Kehitysyhtiö Oy:stä on yhdistelty ainoastaan tuloslaskelma ja tase on jätetty yhdistelemättä, koska yhtiö on purettu joulukuussa 2024.

Julkisyhteisöjen yhteisessä määräysvallassa olevia yhtiöitä, joissa hyvinvointialueen omistusosuus on alle 20 % ei ole yhdistelty, koska niiden yhdistelyllä ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätöksen antamaan oikeaan ja riittävään kuvaan. Kuntien ja hyvinvointialueen sekä valtion ja hyvinvointialueen yhteisessä määräysvallassa olevat yhtiöt on esitetty liitetiedossa Omistukset muissa yhteisöissä.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa hyvinvointialueen poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on siirretty omaan pääomaan. Konserniyhteisöjen verotusperusteiset varaukset ja poistoero on jaettu laskennalliseen verovelkaan ja vapaaseen omaan pääomaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminointiero on kirjattu kokonaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa ja konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Poisto-oikaisuja ei ole tehty hyvinvointialueen konsernitilinpäätöksessä.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Arvostus ja jaksotusperiaatteet

Konsernitilinpäätöksessä on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin hyvinvointialueen tilinpäätöksessäkin.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot hyvinvointialueen tehtäväkokonaisuuksina

Toimintatuotot tehtäväalueittain *)	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	512 584 615,28	472 552 626,98	442 811 105,34	410 784 819,86
Pelastustoimi	13 863 613,81	7 882 849,89	13 894 422,39	7 887 049,89
Yleishallinto	31 432 910,15	51 549 670,70	43 178 639,04	62 539 109,15
Toimintatuotot yhteensä *)	557 881 139,24	531 985 147,57	499 884 166,77	481 210 978,90

*) toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

7) Valtionrahoitus eriteltynä

Valtion rahoitus	2024	2023
Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien rahoitus	2 231 472 380,54	2 119 352 861,13
Pelastustoimen tehtävien rahoitus	45 150 177,51	43 832 741,28
Valtion rahoitus yhteensä	2 276 622 558,05	2 163 185 602,41

8) Palvelujen ostot eriteltynä

Palvelujen ostojen erittely	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	823 143 964,16	781 078 700,21
Muiden palvelujen ostot	424 763 955,66	456 584 733,69
Hyvinvointialueen palvelujen ostot yhteensä	1 247 907 919,82	1 237 663 433,90

9) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä

Valtuustoryhmille annetut tuet	2024	2023
Kansallinen kokoomus	100 036,08	46 029,00
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	81 295,99	55 224,00
Perussuomalaiset		17 211,00
Vasemmistoliitto	44 164,60	44 090,00
Vihreä liitto	40 000,00	40 000,00
Suomen Keskusta	40 000,00	40 000,00
Suomen Kristillisdemokraatit	20 000,00	20 000,00
Liike Nyt		500,00
Vapauden liitto	5 000,00	5 000,00
Pirkanmaalaisten Puolesta	1 665,84	
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	332 162,51	268 054,00

10) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista**Pysyvien vastaavien omaisuusluokat ja poistosuunnitelma**

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

PYSYVÄT VASTAAVAT**POISTOAIKA****Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet	5 vuotta *
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta
Vuokra- ja osakehuoneistojen perusparannukset enintään vuokrasopimuksen loppuun	5–10 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa
Kiinteistöjen liittymismaksut (siirtokelpoiset)	Ei poistoa
Rakennukset	
Rakennukset	30 vuotta
Muut rakennukset (mm. varastot, tekniikkarakennukset)	20 vuotta
Rakennusten perusparannukset	10 vuotta
Rakennusten tekniset laitteet:	
Hissit	20 vuotta
Muuntamot ja sähköpääkeskukset, varavoima	20 vuotta
Ilmastointi-, jäähdytys- ja lämmityslaitteet	20 vuotta
Kiinteistön valvontalaitteet	10 vuotta
Putkiposti- ja jätejärjestelmät	10 vuotta
Henkilöturvajärjestelmät	10 vuotta
Muu rakennuksiin kiinteästi liittyvä tekniikka	10 vuotta
Kaapeliverkot erillishankintana	10 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Tekniset verkot, tiet, pysäköintialueet, ulkovalaistuslaitteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
Pelastuspalvelut:	
Raskas kalusto: sammutusautot, säiliöautot, sammutussäiliöautot, raivausautot, tikasautot	10 vuotta
Isot öljyntorjuntaveneet	10 vuotta
Venekalusto	8 vuotta
Kuvantamiskeskus, verisuonitoimenpiteet ja apteekkipalvelut:	
Angiografialaitteet, TT-laitteet, magneettilaitteet sekä magneettilaitteiden laajat päivitykset, läpivalaisulaitteet, PET-CT -laitteet, Gammakamera (spect-ct) -laitteet, keräilyvarastoautomaattijärjestelmä ja puhdistilojen monitorointijärjestelmä	8 vuotta
Syövän hoito, kirurgia ja vatsasairaudet:	
Sädehoitokiihdyttimet ja leikkausrobotti	10 vuotta
CT-laitteet	8 vuotta
Muut koneet ja kalusto	5 vuotta *
Muut aineelliset hyödykkeet	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa
Sijoitukset	Ei poistoa

* Aluehallitus voi päättää erikseen hyödykekohtaisesta 5–10 vuoden poistoajasta hyödykkeen taloudellisen pitoajan perusteella

11) Selvitys olennaisista kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	24 295 914,00	26 663 220,00	24 295 914,00	26 663 220,00
Lisäykset tilikaudella	901 086,80	880 624,98	901 086,80	880 624,98
Vähennykset tilikaudella	-4 885 130,80	-3 247 930,98	-4 885 130,80	-3 247 930,98
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	20 311 870,00	24 295 914,00	20 311 870,00	24 295 914,00
Muu pakollinen varaus 1.1.		63 931,37		63 931,37
Vähennykset tilikaudella		-63 931,37		-63 931,37
Muu pakollinen varaus 31.12.				

12) Selvitys satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä eristä sekä olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Muut luovutusvoitot	206 413,35	46 487,30	359 080,15	46 487,30
Luovutusvoitot yhteensä	206 413,35	46 487,30	359 080,15	46 487,30
Muut toimintakulut				
Muut luovutustappiot	1 200 110,77	210 382,40	1 200 110,77	194 262,40
Luovutustappiot yhteensä	1 200 110,77	210 382,40	1 200 110,77	194 262,40

13) Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä olennaisista tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä**Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely**

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2024	2023
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	6 829 385,55	5 882 226,40
Osinkotuotot muista yhteisöistä	117 348,95	1 317 027,89
Yhteensä	6 946 734,50	7 199 254,29

14) Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos, vähennys	90 570,60	90 570,60
Poistoeron muutokset yhteensä	90 570,60	90 570,60

Tasetta koskevat liitetiedot**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****16) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti**

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 541 400,18	803 786,52	8 579,80	3 353 766,50
Tilikauden poisto	-782 450,96	-233 990,18		-1 016 441,14
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 758 949,22	569 796,34	8 579,80	2 337 325,36

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesken. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	13 004 287,32	365 475 224,15	20 767 955,84	50 269 367,33	463 406,37	118 534 945,71	568 515 186,72
Lisäykset tilikauden aikana	1 530 841,06		1 800,00	12 828 510,57		29 129 163,74	43 490 315,37
Vähennykset tilikauden aikana	-1 591 057,78			-131 993,27			-1 723 051,05
Siirrot erien välillä	73 541,02	98 436 550,05	984 645,70	4 250 792,18	-10 984,09	-103 734 544,86	0,00
Tilikauden poisto		-25 499 511,24	-3 433 048,34	-17 165 464,00			-46 098 023,58
Poistamaton hankintameno 31.12.	13 017 611,62	438 412 262,96	18 321 353,20	50 051 212,81	452 422,28	43 929 564,59	564 184 427,46

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	2 111 458,96	2 037 917,94	2 111 458,96	2 037 917,94
Muut maa- ja vesialueet	14 624 185,89	14 676 424,59	10 906 152,66	10 966 369,38
Maa- ja vesialueet yhteensä	16 735 644,85	16 714 342,53	13 017 611,62	13 004 287,32

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistus-yhteisöyhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 961 727,41	6 835 530,15	6 378 950,96	22 176 208,52	2 333 854,24	2 333 854,24
Lisäykset	1 808 768,98			1 808 768,98		
Vähennykset	-26 986,28		-35 803,90	-62 790,18	-613 333,34	-613 333,34
Siirrot erien välillä	718 000,00	-718 000,00		0,00		
Hankintameno 31.12.	11 461 510,11	6 117 530,15	6 343 147,06	23 922 187,32	1 720 520,90	1 720 520,90

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot**17) - 20) Omistukset tytäryhteisöissä, osakkuusyhteisöissä ja muissa yhteisöissä**

Omistukset muissa yhteisöissä				Hyvinvointialuekonsernin osuus (1000 €)		
Nimi	Y-tunnus	Hyvinvointialueen omistusosuus	Konsernin omistusosuus	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Coxa Oy konserni, Tampere	1648705-2	66,6000	66,6000	19 523 983,81	8 471 458,47	5 893 640,96
TAYS Sydänkeskus Oy konserni, Tampere	2298047-6	82,8100	82,8100	27 642 946,36	41 189 343,71	3 128 175,56
Tays Kehitysyhtiö Oy, Tampere	2981181-9	59,4000	59,4000	0,00	0,00	-28 639,50
Keiturin Sote Oy, Virrat	2677385-3	100,0000	100,0000	125 983,99	5 160 476,99	95 811,72
Tuomi Logistiikka Oy, Tampere	2722581-6	57,0600	57,0600	7 294 313,91	12 062 543,54	38 705,92
TAYS Tukisäätiö konserni	2767400-5	100,0000	100,0000	21 437 627,91	20 995 296,73	3 171 160,09
			Yhteensä	76 024 855,98	87 879 119,44	12 298 854,75
Osakkuusyhteisöt						
Istekki Oy, Kuopio	2292633-0	31,6400	31,66	10 281 652,44	1 582 867,28	844 867,58
Monetra Pirkanmaa Oy, Tampere	2930111-4	27,8300	27,83	1 013 949,51	1 496 736,89	121 399,18
Tullinkulman Työterveys Oy, Tampere	2705965-1	24,8100	24,81	304 956,60	1 032 583,96	105 289,64
Fimlab Laboratoriot Oy, Tampere	2392519-6	45,7200	45,72	11 115 806,38	12 471 499,78	606 587,59
Pikassos Oy, Hämeenlinna	1749706-8	25,0000	25,00	38 885,10	64 815,70	691,86
Ikaalisten Parkanon Puhelin Oy, Ikaalinen	0133011-6	0,0970	0,0970			
2M-IT Oy, Helsinki	2859795-3	0,0700	0,0700			
Biopankkien Osuukunta Suomi - FINBB, Turku	2853268-2	7,6900	7,6900			
Kiinteistö Oy F-Medi, Tampere	0864079-0	6,3000	6,3000			
Kuntarahoitus Oyj, Helsinki	1701683-4	0,1747	0,1747			
Pirkanmaan Voimia Oy, Tampere	2938704-2	17,0000	17,0000			
Sakupe, Siilinjärvi	0171338-7	2,6020	2,6020			
Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy, Sastamala	2414170-5	5,0000	5,0000			
UNA Oy, Tampere	2898565-7	7,0600	7,0600			
EW1 Venture Fund Ky, Kangasala	2566866-4					
Monetra Oy, Oulu	2930159-5	16,0000	16,0000			
Monetra Oulu Oy, Oulu	2454638-2	0,0608	0,0608			
Suomen Keskinäinen Potilasvakuutusyhtiö, Helsinki	3146137-9	11,3300	11,3300			
Tiera Oy, Helsinki	2362180-3	0,0008	0,0008			
Numera Palvelut Oy, Helsinki	2360731-5	0,0400	0,0400			
Kolmostien Terveys Oy, Parkano	2674284-6	4,0000	4,0000			
Mäntänvuoren Terveys Oy, Tampere	2517663-5	9,0000	9,0000			
			Yhteensä	22 755 250,02	16 648 503,62	39 403 753,64
Valtion ja hyvinvointialueiden yhteiset yhtiöt						
Maakuntien Tilakeskus Oy, Helsinki	2809806-2	9,5600	9,5600	34 438,80	133 068,36	82 200,99
DigiFinland Oy, Helsinki	2859355-7	2,8930	2,8930	375 371,37	76 102,86	-48 886,31
			Yhteensä	409 810,18	209 171,22	33 314,69
Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteiset yhtiöt						
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy, Helsinki	3324881-1	4,1600	4,1600	49 381,47	24 545,87	15 999,40
			Yhteensä	49 381,47	24 545,87	15 999,40
Muut asunto-osakkeet						
AsOy Vilppulan Koti-Rivi	0157891-2	5,4260	5,4260			

21) Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, hyvinvointiyhtymiltä, joissa hyvinvointialue on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä

Saamisten erittely	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		2 069 891,09		2 209 970,19
Siirtosaamiset		1 989 564,18		713 281,93
Saamiset tytäryhteisöiltä yhteensä		4 059 455,27		2 923 252,12
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		251 139,43		2 029 812,50
Siirtosaamiset		22 838,69		
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä yhteensä		273 978,12		2 029 812,50
Saamiset yhteensä		4 333 433,39		4 953 064,62

22) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Tahdistinsaamiset / SK Hankintapalvelut Oy	105 083,00	303 596,00		
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	105 083,00	303 596,00		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	258,87	13 085,88	9 805,54	13 085,88
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	6 105 280,46	6 839 217,00	5 836 280,46	6 652 217,00
EU-tuet ja avustukset	2 731 352,25	2 305 313,42	2 731 352,25	2 305 313,42
Muut tulojäämät*)	39 716 403,09	91 128 143,57	39 423 630,47	90 096 470,57
Tulojäämät yhteensä	48 553 294,67	100 285 759,87	48 001 068,72	99 067 086,87
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	48 553 294,67	100 285 759,87	48 001 068,72	99 067 086,87

***Muut tulojäämät erittely:**

Valtiokorvaus 2024 jaksotus, lisäkorvaus		45 881 094,61		45 881 094,61
Tuet ja avustukset, eri projektit, jaksotus	18 400 621,03	20 412 679,05	18 400 621,03	20 412 679,05
Kuntouttava työtoiminta 7–12/2024	1 348 135,00	2 032 762,00	1 348 135,00	2 032 762,00
Lääkäreiden koulutuskorvaus	895 181,00	888 410,00	895 181,00	888 410,00
Asiakasmaksujen jaksotus 2024	2 518 470,42	5 918 285,19	2 518 470,42	5 173 804,62
SV-, kuntoutus- ja perhevapaakorvaukset 2024	2 285 000,00	8 207 571,63	2 285 000,00	8 207 571,63
Ensihoidon Kela-korvaus, jaksotus	5 033 961,04	459 050,00	5 033 961,04	459 050,00
Muut tulojäämät	9 235 034,60	7 328 291,09	8 942 261,98	7 041 098,66

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**23) Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana**

Oman pääoman erittely	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	83 806 474,23	84 180 360,23	83 806 474,23	84 180 360,23
Lisäykset		1 596 413,00		1 596 413,00
Vähennykset		-1 970 299,00		-1 970 299,00
Peruspääoma 31.12.	83 806 474,23	83 806 474,23	83 806 474,23	83 806 474,23
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 1.1.	222 641,10	222 641,10		
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 31.12.	222 641,10	222 641,10		
Rahaston pääoma 1.1.	9 318,83	9 047,41	9 318,83	9 047,41
Siirrot rahastoon	89,03	271,42	89,03	271,42
Siirrot rahastosta	6 351,22		6 351,22	0,00
Rahaston pääoma 31.12.	3 056,64	9 318,83	3 056,64	9 318,83
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	3 056,64	9 318,83	3 056,64	9 318,83
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-62 028 788,78	69 023 410,04	-136 452 576,84	
Vähennykset	-60 471,73			
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-62 089 260,51	69 023 410,04	-136 452 576,84	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-53 442 460,44	-131 052 198,82	-56 550 726,64	-136 452 576,84
Oma pääoma yhteensä	-31 499 548,98	22 009 645,38	-109 193 772,61	-52 636 783,78

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät	Hyvinvointialue	
	2024	2023
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-136 452 576,84	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-56 550 726,64	-136 452 576,84
Kertynyt poistoero 31.12.	736 119,16	826 689,76
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	-192 267 184,32	-135 625 887,08

24) Erittely poistoerosta

Erittely poistoerosta	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	736 119,16	826 689,76
Poistoero yhteensä	736 119,16	826 689,76

25) Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat	2024	2023
Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	152 280 018,00	165 736 380,00
Lainat muilta luotonantajilta	107 997 298,21	117 092 352,97

27) Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

Pakolliset varaukset	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	20 311 870,00	24 295 914,00	20 311 870,00	24 295 914,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	20 311 870,00	24 295 914,00	20 311 870,00	24 295 914,00

28) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, hyvinvointiyhtymille, joissa hyvinvointialue on jäsenenä, sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille

Vieras pääoma	2024		2023	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		24 167 772,70		12 690 217,04
Muut velat				27 841,97
Siirtovelat		962 523,39		908 279,90
Velat tytäryhteisöille yhteensä		25 130 296,09		13 626 338,91
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Ostovelat		14 595 148,32		28 424 881,01
Muut velat		423 266,28		6 326,86
Siirtovelat		16 040,00		
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille yhteensä		15 034 454,60		28 431 207,87
Vieras pääoma yhteensä		40 164 750,69		42 057 546,78

29) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkitililimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä

Sekkitililimiitti	2024	2023
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	50 000 000,00	50 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	50 000 000,00	50 000 000,00

30) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	171 348 632,34	165 838 154,14	162 690 794,68	157 747 047,15
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	22 745 567,15	23 463 899,58	17 016 234,94	14 492 747,31
Siirtyvät korot	3 117 395,54	3 506 532,42	2 635 062,91	2 990 208,11
Muut menojäämät	90 928 112,95	105 105 660,50	77 054 706,30	101 524 219,72
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	288 139 707,98	297 914 246,64	259 396 798,83	276 754 222,29
Siirtovelat yhteensä	288 139 707,98	297 914 246,64	259 396 798,83	276 754 222,29

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

31) Velat, joista hyvinvointialue on antanut vakuudeksi omaisuuttaan omasta puolestaan tai saman konserniin kuuluvien puolesta, sekä annettu vakuus

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 074 137,38	8 922 518,31		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	32 357 574,93	32 357 574,93		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	32 357 574,93	32 357 574,93		

32) Hyvinvointialueen antamat vakuudet omasta puolestaan

Vakuudet	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut pankkitalletukset	210 241,42			
Omasta puolesta annetut vakuudet yhteensä	210 241,42			

35) Vuokravastuut

Vuokravastuut	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut	685 543 202,03	631 771 879,76	651 052 524,50	630 089 767,70
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	13 726 803,91	17 363 174,95	9 249 647,66	14 414 137,13
Maa-alueiden vuokravastuut	22 656 688,82	22 631 176,65	22 494 643,82	22 481 101,15
Vuokravastuut yhteensä	721 926 694,76	671 766 231,36	682 796 815,98	666 985 005,98
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	125 517 070,29	124 796 083,13	120 527 109,56	122 469 443,58

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

36) - 37) Hyvinvointialueen antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta ja muut hyvinvointialueen antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuusitoumukset	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Järjestelyjen tarkoitus				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			57 208 522,00	54 323 892,00
Jäljellä oleva pääoma			33 544 788,98	35 748 445,00

38) Muut hyvinvointialuetta koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	90 023 451,89	129 915 875,00	66 755 369,82	125 581 670,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	56 486 544,00	66 569 521,74	44 604 330,38	63 270 316,74
Sopimusvastuut yhteensä	90 023 451,89	129 915 875,00	66 755 369,82	125 581 670,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 366 844,84	1 793 397,30		
Maanvuokrasopimus, rakennuksen lunastusvelvollisuus			14 306 728,61	15 787 473,95
Vuokratakaussitoumus		44 953,11		

Hyvinvointialueen korkosuojauksiin liittyvät johdannaisopimukset

Rahalaitos	Sopimusnumero	Nimellisarvo 31.12.2024	Markkina-arvo 31.12.2024	Sopimuksen luonne	Päättymispäivä	Sopimuksen tarkoitus suojaava / ei-suojaava	Suojauksen kohde, lainan sopimusnumero	Sopimuksiin liittyvät ehdot	
								Maksettu Legi	Saatu Legi
Nordea Bank AB	973093/4367981	3 958 763,00	-236 019,00	koronvaihto	3.11.2036	suojaava	EIB 81912/1	3,320 %	Eurib 3M
Nordea Bank AB	1126396/4367983	5 166 667,00	179 129,00	koronvaihto	20.9.2032	suojaava	EIB 81912/2	1,280 %	Eurib 3M
Kuntarahoitus Oyj	KSWAPO29/10 (67394)	3 752 575,00	-137 855,62	koronvaihto	2.11.2037	suojaava	EIB 81912/1	2,915 %	Eurib 3M
Kuntarahoitus Oyj	48039	14 666 666,67	1 664 453,03	koronvaihto	25.4.2041	suojaava	EIB 81912/3	0,818 %	Eurib 6M
Nordea Bank AB	2059291/4367985	26 400 000,00	3 664 858,00	koronvaihto	25.4.2041	suojaava	EIB 81912/4	0,519 %	Eurib 6M
OP Yrityspankki Oyj	Op 13991095	22 500 000,00	3 549 726,24	koronvaihto	27.12.2039	suojaava	Kuntarahoitus 19833/19	0,052 %	Eurib 6M
OP Yrityspankki Oyj	Op 13991107	22 800 000,00	4 303 475,26	koronvaihto	5.12.2043	suojaava	EIB 83197/4	0,083 %	Eurib 6M
OP Yrityspankki Oyj	Op 28656338	15 744 680,90	-485 354,97	koronvaihto	30.1.2043	suojaava	EIB 83197/18	2,762 %	Eurib 6M
OP Yrityspankki Oyj	Op 28656516	15 510 204,03	-508 830,58	koronvaihto	11.9.2043	suojaava	EIB 83197/2	2,754 %	Eurib 6M
Yhteensä		130 499 556,60	11 993 581,36						

	31.12.2024	31.12.2023
Avoinna oleva saldo	468 594 026 €	478 121 796 €
Avoinna oleva johdannaisten nimellismäärä	130 499 557 €	105 718 784 €
Pitkäaikainen korkositoumus (sis. johdannaiset)	61,84 %	59,60 %
Pitkäaikainen korkositoumus (ei sis. johdannaisia)	40,66 %	37,49 %
Korkositoumus keskimäärin	3.76 vuotta	3.97 vuotta
Pääomasitoumus keskimäärin	6.72 vuotta	7.25 vuotta
Keskikorko (viimeiset 12 kuukautta)	2,12 %	1,73 %

Hyvinvointialueen herkkyyssanalyysi – Maksetut korot

	2024	2025	2026	2027
Markkinaskenaario	9 991 889 €	8 346 029 €	6 418 476 €	6 001 986 €
Markkinaskenaario +100bp	9 991 889 €	9 173 673 €	7 988 814 €	7 456 650 €
Markkinaskenaario +200bp	9 991 889 €	9 998 175 €	9 550 029 €	8 905 979 €

Konsernin korkosuojauksiin liittyvät johdannaissopimukset

Rahalaitos	Sopimusnumero	Nimellisarvo 31.12.2024	Markkina-arvo 31.12.2024	Sopimuksen luonne	Päättymispäivä	Sopimuksen tarkoitus suojaava/ei-suojaava	Suojauksen kohde, lainan sopimusnumero	Sopimuksiin liittyvät ehdot	
Nordea Bank AB	973093/ 4367981	3 958 763,00	-236 019,00	koronvaihto	3.11.2036	suojaava	EIB 81912/1	Maksettu Legi	Saatu Legi
Nordea Bank AB	1126396/ 4367983	5 166 667,00	179 129,00	koronvaihto	20.9.2032	suojaava	EIB 81912/2	3,320 %	Eurib 3M
Kuntarahoitus Oyj	KSWAPO29/ 10 (67394)	3 752 575,00	-137 855,62	koronvaihto	2.11.2037	suojaava	EIB 81912/1	1,280 %	Eurib 3M
Kuntarahoitus Oyj	48039	14 666 666,67	1 664 453,03	koronvaihto	25.4.2041	suojaava	EIB 81912/3	2,915 %	Eurib 3M
Nordea Bank AB	2059291/ 4367985	26 400 000,00	3 664 858,00	koronvaihto	25.4.2041	suojaava	EIB 81912/4	0,818 %	Eurib 6M
OP Yrityspankki Oyj	Op 13991095	22 500 000,00	3 549 726,24	koronvaihto	27.12.2039	suojaava	Kuntarahoitus 19833/19	0,519 %	Eurib 6M
OP Yrityspankki Oyj	Op 13991107	22 800 000,00	4 303 475,26	koronvaihto	5.12.2043	suojaava	EIB 83197/4	0,052 %	Eurib 6M
OP Yrityspankki Oyj	Op 28656338	15 744 680,90	-485 354,97	koronvaihto	30.1.2043	suojaava	EIB 83197/18	0,083 %	Eurib 6M
OP Yrityspankki Oyj	Op 28656516	15 510 204,03	-508 830,58	koronvaihto	11.9.2043	suojaava	EIB 83197/2	2,762 %	Eurib 6M
OP Yrityspankki Oyj	459967	25 108 703,00	1 451 986,83	koronvaihto	29.7.2029	suojaava	Kuntarahoitus 18064/15	2,754 %	Eurib 6M
Yhteensä		155 608 259,60	13 445 568,19					0,981 %	Eurib 6M

	31.12.2024	31.12.2023
Avoinna oleva saldo	511 601 255 €	522 395 026 €
Avoinna oleva johdannaisten nimellismäärä	155 608 260 €	132 349 225 €
Pitkäaikainen korkositoumus (sis. johdannaiset)	63,70 %	59,64 %
Pitkäaikainen korkositoumus (ei sis. johdannaisia)	38,60 %	35,72 %
Korkositoumus keskimäärin	3.76 vuotta	3.99 vuotta
Pääomasitoumus keskimäärin	6.77 vuotta	7.3 vuotta
Keskikorko (viimeiset 12 kuukautta)	2,09 %	1,72 %

Konsernin herkkyyssanalyysi – Maksetut korot

	2024	2025	2026	2027
Markkinaskenaario	10 452 619 €	8 766 707 €	6 803 834 €	6 351 723 €
Markkinaskenaario +100bp	10 452 619 €	9 596 073 €	8 376 867 €	7 808 113 €
Markkinaskenaario +200bp	10 452 619 €	10 422 287 €	9 940 757 €	9 259 161 €

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Pirkanmaan käräjäoikeudessa vireillä oleva vuokrasopimuksen ehtojen vahvistamista koskeva asia

Suomen Erityisasunnot Oy (jäljempänä SEA) on pyytänyt käräjäoikeutta vahvistamaan, että sen ja Pirkanmaan hyvinvointialueen välillä on voimassa kohteesta Pispalan valtatie 58 vuokrasopimus, jonka mukaan SEA:lla on oikeus valita hyvinvointialueen kilpailutuksella valitsemista ja puitesopimuksen tehneistä palveluntuottajista se, joka tuottaa palvelua SEA:n omistamissa tiloissa. Toissijaisesti SEA on vaatinut, että käräjäoikeus määrää kyseisen vuokrasopimuksen raukeamaan. Lisäksi SEA on vaatinut asianosais- ja oikeudenkäyntikulujensa korvaamista täysimääräisesti. Vahvistuskanteen lisäksi SEA on hakenut turvaamistoimea, eli että käräjäoikeus kieltää välittömästi hyvinvointialuetta ottamasta vuokrattavaa kohdetta haltuunsa. Käräjäoikeus on päätöksellään 20.12.2024 hylännyt turvaamistoimea koskevan hakemuksen. SEA on valittanut hylkäyspäätöksestä hovioikeuteen.

Hyvinvointialueen on todennut 13.1.2025 antamassaan vastineessa, ettei osapuolilla ole riitaa vuokrasopimuksen ehdosta sen sisältöisenä kuin ehto on sopimuksessa. Hyvinvointialue on kiistänyt sen, että ehto rajoittaisi kohteen ottamista vuokralaisen omaan käyttöön. Ostopalvelusopimus on päättymässä alkuvuodesta 2025 eikä kohteeseen tämän jälkeen kilpailuteta uutta palveluntuottajaa. Hyvinvointialue on vastustanut toissijaista vaatimusta liikehuoneistojen vuokrauksesta annettuun lakiin (482/1995) perustumattomana.

Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa vireillä oleva Oriveden kaupungin takausvastuiden siirtymistä koskeva asia

Oriveden kaupunki on haastanut hyvinvointialueen oikeuteen liittyen osapuolten erimielisyyteen takausvastuusta. Oriveden kaupunki on hakenut muutosta aluehallituksen päätökseen 7.8.2023 § 199, jossa aluehallitus on päättänyt, että Pirkanmaan hyvinvointialue ei ota vastaan Oriveden kaupungin Artun Palveluasunnot Oy:lle myöntämiä omavelkaisia takausvastuita. Takausvastuut liittyvät kahteen ARA-rahoituksella toteutettuun hankkeeseen ja niiden yhteissumma on noin 8,7 miljoonaa euroa. Lausunto hallinto-oikeudelle on annettu 18.12.2023. Hallinto-oikeuden tarkempi käsittelyaikataulu asialle ei ole tiedossa. Hallinto-oikeus on todennut syksyllä 2024 tehtyyn tiedusteluun, että hallinto-oikeuden käsittelyaika tämän tyyppisille asioille on noin kaksi vuotta.

Markkinaoikeudessa vireillä oleva turvallisuuspalvelujen hankintaa koskeva valitus

Pirkanmaan hyvinvointialue kilpailutti turvallisuuspalvelujen hankinnan. Hankintapäätös tehtiin 22.5.2024. Hankintapäätöksessä Palmia Oy suljettiin tarjouskilpailun ulkopuolelle referenssivaatimusten täyttymättä jäämisen vuoksi. Palmia Oy on valittanut asiasta markkinaoikeuteen, sillä perusteella, että asetetut referenssivaatimukset olivat hankintalain vastaisia. Hankintapäätöstä ei ole pantu täytäntöön.

Työtuomioistuimessa vireillä oleva työehtosopimuksen rikkomista koskeva asia

Haaste liittyy työehtosopimusmääräysten rikkomiseen. Osapuolet ovat Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö Sote ry kantajana ja Pirkanmaan hyvinvointialue vastaajana. Pirha ei ole maksanut työntekijöilleen järjestelyeriä, jotka olisi Sote ry:n mukaan pitänyt maksaa elokuun viimeiseen päivään mennessä. Erä on suuruudeltaan 1,33 prosenttia kesäkuussa maksussa olevasta palkkasummasta. Järjestelyeriä ei ole maksettu, koska niihin liittyvät neuvottelut viivästyivät palkkauudistuksen vuoksi.

Kaivannon vanhan sairaala-alueen myynti

Kiinteistö on myyty Aluehallituksen 25.3.2024 tekemällä päätöksellä Kangasalan kaupungille.

Alueella on tehty kesällä 2023 tutkimuksia maaperän pilaantuneisuudesta. A-Insinöörien 9.8.2023 päivätty selvitys maa-alueen pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeen arvioinnista on toimitettu ostajalle, joka on tutustunut selvitykseen ennen kaupantekoa. ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat vastuualueen Luontoyksikkö on antanut lausunnon "Pilaantuneen maaperän puhdistaminen ja vieraslajin poistaminen Keisarinharju-Vehoniemenharjun Natura 2000 -alueella kiinteistöllä 211–455–16–74, Kangasala (PIREL Y/11505/2023)". Lausunnossa edellytetään pilaantuneen maaperän puhdistamista sekä vieraslajin torjunnan suunnittelua ja toteutusta. Selvityksen mukaan pilaantuneita maa-aineksia löytyi seuraavista kohteista: vanha kaatopaikka/jätetäyttöalue, risujen ym. tavaroiden polttoalue, jätepoltto "uuni"alue sekä raskaiden polttoöljysäiliöiden alue. Myyjä vastaa edellä mainittujen kohteiden maa-ainesten puhdistamisesta 31.12.2025 mennessä sekä kohteiden jatkoseurannasta viranomaisten edellyttämässä laajuudessa.

Mikäli kaupan kohteena olevalta alueelta löytyy viiden vuoden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta rakentamisen, rakennusten purkamisen tai alueen muun käytön yhteydessä pilaantuneita (saastuneita) maa-alueita, niiden tutkimisesta ja maaperän kunnostamisesta aiheutuvista tavanomaiseen rakentamiseen nähden ylimääräisistä kustannuksista vastaa myyjä enintään 500.000 euroon saakka.

Myyjällä ole lainkaan vastuuta viisi vuotta kauppakirjan allekirjoituksen jälkeen havaitusta maaperän ja/tai pohjaveden pilaantumisesta ja/tai niistä aiheutuneista terveysvaikutuksista.

Myyjä ei ole vastuussa sellaisesta puhdistustarpeesta, joka johtuu maankäytön kehittämisestä herkempään suuntaan, kuten esimerkiksi alueen kaavoittamisesta asuinalueeksi, eikä missään tapauksissa vahingoista, jotka ovat luonteeltaan välillisiä tai epäsuoria.

Ylisen vanhan sairaala-alueen myynti

Ylisen vanhan sairaala-alueen myynti ei toteutunut vuonna 2024. Julkisen huutokaupan pohjalta valmisteltu kiinteistökauppa peruuntui eikä kauppakirjaa allekirjoitettu. Huutokaupassa toiseksi korkeimman tarjouksen tehnyt toimija ei ole enää kiinnostunut kohteesta. Myyntineuvotteluja jatketaan kolmanneksi korkeimman tarjouksen tehneen toimijan kanssa eikä kohteeseen liity muita taseen ulkopuolisia järjestelyjä tässä vaiheessa.

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

39) Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain tai muuta hyvinvointialueen määrittelemää ryhmittelyä käyttäen

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2024	2023
Sosiaali- ja terveydenhuolto	18 388	17 817
Pelastustoimi	963	883
Yleishallinto ja muut palvelut	1 763	1 785
Henkilöstön lukumäärä yhteensä	21 114	20 485

40) Taseeseen aktivoidut henkilöstömenot

Henkilöstökulut	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	1 144 573 278,72	1 110 038 249,86
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	507 774,47	415 114,50
Henkilöstökulut yhteensä	1 144 573 278,72	1 110 038 249,86

41) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2024	2023
Kansallinen Kokoomus	57 510,00	70 080,00
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	52 350,00	63 965,00
Perussuomalaiset	11 275,00	13 662,50
Vasemmistoliitto	28 112,50	30 731,25
Vihreä liitto	18 956,25	22 961,25
Suomen Keskusta	18 130,00	21 290,00
Suomen Kristillisdemokraatit	5 962,50	5 748,75
Liike Nyt	302,50	440,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	192 598,75	228 878,75

42) Tilintarkastusyhteisölle suoritettut palkkiot eriteltyinä

Tilintarkastajan palkkiot	2024	2023
BDO Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	105 010,43	28 933,80
Hanketarkastukset	57 435,42	22 308,40
Muut palkkiot		7 400,00
Palkkiot yhteensä	162 445,85	58 642,20

43) Tiedot hyvinvointialueen ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin

Hyvinvointialuejohtajan kanssa on 11.8.2022 solmittu hyvinvointialueesta annetun lain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus. Jos palvelussuhde on kestänyt kuitenkin enintään viisi vuotta, erokorvaus on kuuden kuukauden palkkaa vastaava määrä. Erokorvaus sisältää irtisanomisajan palkan. Erokorvausta ei makseta, mikäli irtisanomismenettelyyn on olemassa kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain tarkoittama viranhaltijasta johtuva syy virkasuhteen irtisanomiseen tai purkamiseen. Muutoin irtisanomisaika määräytyy voimassa olevan sovellettavan työehtosopimuksen määräysten mukaisesti. Erokorvausta ei sovelleta, jos palvelussuhde puretaan koeaikana.

Intressitaho	Kuvaus liiketoimista	Liiketoimen arvo	Intressisuhteen luonne	Muut tiedot liiketoimista
Pirkanmaan hyvinvointialueen intressitahoiksi luettavat henkilöt	Ei liiketoimia hyvinvointialueen ja intressipiirin henkilöiden välillä			
Konserniyhteisöt	Hyvinvointialueella on paljon liiketoimia tytär- osakkuus- ja omistusyhteisyrittäjänsä kanssa	Myynnit ja ostot kumppaneittain on esitetty erillisessä taulukossa alla.	Liiketoimet ovat luonteeltaan liiketalousperusteisia ja ne on toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin	Hyvinvointialueen taholta ohjataan konserniyhteisöjä konserniohjauksella. Omistusosuudet löytyvät liitetiedoista

Myynnit kumppaneittain	1 000 €
99102 Tullinkulman Työterveys Oy	420,6
99054 Tuomi Logistiikka Oy (tytär)	167,9
99103 Tuomi Logistiikka Oy	143,7
99100 Istekki Oy	1 318,5
99200 Pirkanmaan Voimia Oy	2 860,5
99101 Monetra Pirkanmaa Oy	38,4
99104 Fimlab Laboratoriot Oy	2 100,9
99050 Tays Tukisäätiö Oy	1 410,0
99051 Kiinteistöosaakeyhtiö Kissantassu	90,5
99010 Coxa Oy	4 386,4
99011 Tekonivelsairaala Oy	2 504,5
99020 Tays Sydänkeskus Oy	10 457,6
99022 Sk Hankintapalvelut Oy	1 242,5
99040 Keiturin Sote Oy	49,5
99030 Tays Kehitysyhtiö Oy	158,9
99205 Sastamalan ruoka- ja puhtauspalv.	192,7

Ostot kumppaneittain	1 000 €
99102 Tullinkulman työterveys Oy	15 708,8
99054 Tuomi Logistiikka Oy (tytär)	81 251,1
99103 Tuomi Logistiikka Oy	52 910,3
99100 Istekki Oy	109 991,6
99202 Biopankkien osuuskunta	50,0
99200 Pirkanmaan Voimia Oy	49 077,0
99101 Monetra Pirkanmaa Oy	15 634,6
99106 Pikassos Oy	10,9
99051 Kiinteistöosakeyhtiö Kissantassu	22,4
99052 Kiinteistö Oy Solkikadun Kissantassu	4,7
99010 Coxa Oy	24 239,7
99011 Tekonivelsairaala Coxa Oy	51 168,2
99020 Tays Sydänkeskus Oy	69 739,3
99022 SK Hankintapalvelut Oy	26 457,9
99030 Tays Kehitysyhtiö Oy	6,5
99040 Keiturin Sote Oy	30 693,8
99104 Fimlab Laboratoriot Oy	65 698,2
99050 Tays Tukisäätiö Oy	62,9
99205 Sastamalan ruoka- ja puhtauspalv	5 142,0
99206 Sakupe Oy	10 228,4
99204 Una Oy	83,4
99105 Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy	260,4
99209 Kiinteistö Oy F-Medi	145,3
99212 Monetra Oulu Oy	3 175,1

Muut liitetiedot

Eriytetty tuloslaskelma kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan toiminnan osalta

<u>Kiinteistöpalvelut</u>	<u>Toteuma 2024</u>	<u>Toteuma 2023</u>	<u>Tilahallinta</u>	<u>Toteuma 2024</u>	<u>Toteuma 2023</u>
€	€	€	€	€	€
TOIMINTATUOTOT	375 072,04	322 258,16	TOIMINTATUOTOT	4 373 721,58	3 396 960,27
Myyntituotot	374 496,04	320 853,66	Myyntituotot	2 319 563,52	1 961 641,27
Muut toimintatuotot	576,00	1 404,50	Muut toimintatuotot	2 054 158,06	1 435 319,00
TOIMINTAKULUT	-375 064,04	-322 258,18	TOIMINTAKULUT	-4 501 310,18	-2 799 532,73
Henkilöstökulut	-61 186,78	-49 195,47	Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-61 186,78	-49 195,47	Palkat ja palkkiot		
Palvelujen ostot	-57 374,33	-65 574,56	Palvelujen ostot	-254 883,15	-214 151,99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-256 502,93	-203 511,89	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 261,81	-7 718,59
Muut toimintakulut		-3 976,26	Muut toimintakulut	-4 243 165,22	-2 577 662,15
TOIMINTAKATE	8,00	-0,02	TOIMINTAKATE	-127 588,60	597 427,54
Rahoitustuotot ja -kulut			Rahoitustuotot ja -kulut	-11 124,01	-8 674,06
Muut rahoituskulut			Muut rahoituskulut	-11 124,01	-8 674,06
VUOSIKATE	8,00	-0,02	VUOSIKATE	-138 712,61	588 753,48
Poistot ja arvonalentumiset			Poistot ja arvonalentumiset		-673 919,74
Suunnitelman mukaiset poistot			Suunnitelman mukaiset poistot		-673 919,74
TILIKAUDEN TULOS	8,00	-0,02	TILIKAUDEN TULOS	-138 712,61	-85 166,26
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	8,00	-0,02	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-138 712,61	-85 166,26

Kiinteistöpalvelut

Eriytetty tuloslaskelma sisältää Kiinteistöpalveluiden vastualueen energian myyntiä ja erillisveloitettavia töitä hyvinvointialueen ulkopuolisille tahoille. Myynnit perustuvat sopimuksiin ja tulot ovat kirjanpidon mukaiset. Energian myyntihinta perustuu mittaukseen ja hyvinvointialueen ostohintaan. Myyntiä vastaavat kulut on kohdistettu kustannuspaikoittain tuloslaskelman tileille. Erillisveloitettavissa töissä hinta perustuu oman työn tuntihintaan ja läpilaskutettaviin palveluostoihin sekä materiaaliostoihin. Myyntiä vastaavat kulut on kohdistettu työkirjausten erittelyjen mukaisesti tuloslaskelman tileille. Oman työn osuus on kohdistettu palkkakuluihin.

Tilahallinta

Eriytetty tuloslaskelma sisältää Tilahallinnan vastualueen tilojen vuokraustoiminnan hyvinvointialueen ulkopuolisten tahojen kanssa sekä henkilöstö- ja asiakaspysäköinnin. Tilojen vuokraus perustuu sopimukseen ja pysäköinnin hoitaa ulkopuoliset operoijat. Tulot ovat kirjanpidon mukaiset. Vuokraustoiminnan erikseen sovittujen veloitusien osalta myyntiä vastaavat kulut on kohdistettu tuloslaskelman tileille. Tilavuokrauksen kulut on kohdistettu vuokratuille tiloille tilahallintajärjestelmän tilakohtaisen vuokralaskennan perusteella. Laskennan perusteena on kohdekohtaiset kustannukset, jotka kohdennetaan vuokratuille tiloille neliöiden ja tilaluokan mukaan. Pysäköinnin osalta kulut on kohdistettu laskennallisesti tuloslaskelman tileille tulojen suhteessa.

Pirkanmaan hyvinvointialue - Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

Kahviopalvelut, Koukkuniemen kanttiini	Toteuma 2024	Toteuma 2023	Tutkimusvastaanotto	Toteuma 2024	Toteuma 2023
€	€	€	€	€	€
TOIMINTATUOTOT	40 628,69	79 214,70	TOIMINTATUOTOT	312 159,69	284 972,59
Myyntituotot	40 458,82	78 568,70	Myyntituotot	312 159,69	284 972,59
Tuet ja avustukset	169,87	646,00	Tuet ja avustukset		
TOIMINTAKULUT	-128 411,34	-227 189,16	TOIMINTAKULUT	-269 425,17	-276 065,46
Henkilöstökulut	-56 393,13	-111 740,43	Henkilöstökulut	-159 511,50	-174 618,64
Palkat ja palkkiot	-45 081,98	-90 486,61	Palkat ja palkkiot	-129 937,40	-140 326,70
Henkilösivukulut	-11 311,15	-21 253,82	Henkilösivukulut	-29 574,10	-34 291,94
Eläkekulut	-10 259,76	-17 926,22	Eläkekulut	-26 618,87	-28 938,62
Muut henkilösivukulut	-1 051,39	-3 327,60	Muut henkilösivukulut	-2 955,23	-5 353,32
Palvelujen ostot	-12 101,22	-10 254,62	Palvelujen ostot	-83 218,46	-55 814,93
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 808,66	-64 732,93	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 065,08	-5 458,41
Muut toimintakulut	-31 108,33	-40 461,18	Muut toimintakulut	-18 630,13	-40 173,48
TOIMINTAKATE	-87 782,65	-147 974,46	TOIMINTAKATE	42 734,52	8 907,13
Rahoitustuotot ja -kulut		-0,14	Rahoitustuotot ja -kulut		-52,41
Korkokulut			Korkokulut		-52,41
Muut rahoituskulut		-0,14	Muut rahoituskulut		
VUOSIKATE	-87 782,65	-147 974,60	VUOSIKATE	42 734,52	8 854,72
TILIKAUDEN TULOS	-87 782,65	-147 974,60	TILIKAUDEN TULOS	42 734,52	8 854,72
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-87 782,65	-147 974,60	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	42 734,52	8 854,72

Kahviopalvelut, Koukkuniemen kanttiini

Kahviotoiminnan kustannukset ovat kirjautuneet kahvion omalle kustannuspaikalle. Kustannusten selvittämisessä ei ole tehty muita laskelmia. Hallinnon vyörytyksiä ei ole sisällytetty kustannuksiin, koska hyvinvointialueen raporttimalli ei niitä huomioi.

Tutkimuspalvelut, tutkimusvastaanotto

Tutkimusvastaanotolla toteutetaan lääkeyrityksien rahoittamia klinisiä lääketutkimuksia. Kustannuslaskennan periaatteena on aiheuttamisperiaate. Palvelutuotantoon liittyy sekä välittömiä että välillisiä kustannuksia. Välittömiä kustannuksia ovat mm. kiinteät henkilöstö- ja toimitilakustannukset sekä erilaiset kuvantamis- ja laboratoriotutkimukset. Kustannuslaskennassa arvioidaan jokaisen tutkimusprotokollan mukaisesti välittömät tutkimuksen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset sekä muuttuvat kustannukset kuten ostopalvelut. Välittömät kustannukset huomioidaan kustannuslaskennassa vuosittain hinnastojen päivittämisen yhteydessä ja ostopalveluiden osalta monivuotisissa tutkimuksissa hinnoittelussa huomioidaan yleinen kustannustason nousu tutkimuksen keston aikana. Kustannuslaskennan yleisperiaatteena on, että tutkimusvastaanoton palvelutoiminnassa pyritään omakustanteiseen hinnoitteluun ja sellaiseen kokonaistoimintaan, joka ei aiheuttaisi kustannusrasitusta valtion yleiskatteelliseen rahoitukseen.

Omaisuusluettelo pysyviin vastaaviin kuuluvista osakkeista ja osuuksista

Yrityksen nimi, paikkakunta	Omistus- osuus %	Osakkeita kpl	Tasearvo 31.12.2024
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet			
Coxa Oy, Tampere	66,6000	1 906	5 498 936,00
TAYS Sydänkeskus Oy, Tampere	82,8100	5 000	3 433 305,13
Keiturin Sote Oy, Virrat	100,0000	10	2 500,00
Tuomi Logistiikka Oy, Tampere	57,0600	974 040	2 526 768,98
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet yhteensä			11 461 510,11
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet			
Istekki Oy, Kuopio	31,6400	3 115	4 893 627,50
Monetra Pirkanmaa Oy, Tampere	27,8300	9 114	227 754,78
Tullinkulman Työterveys Oy, Tampere	24,8100	33	224 060,15
Fimlab Laboratoriot Oy, Tampere	45,7200	2 572	767 087,72
Pikassos Oy, Hämeenlinna	25,0000	150	5 000,00
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet yhteensä			6 117 530,15
Muut osakkeet ja osuudet			
Ikaalisten Parkanon Puhelin Oy, Ikaalinen	0,0970	14	1 531,95
2M-IT Oy, Helsinki	0,0700	78	3 900,00
Biopankkien Osuukunta Suomi - FINBB, Turku	7,6900	1	125 000,00
Kiinteistö Oy F-Medi, Tampere	6,3000	1 361	1 185 416,26
Kuntarahoitus Oyj, Helsinki	0,1747	68 250	199 900,00
Pirkanmaan Voimia Oy, Tampere	17,0000	170	764 000,00
Sakupe, Siilinjärvi	2,6020	1 000	191 468,00
Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy, Sastamala	5,0000	25	25 000,00
UNA Oy, Tampere	7,0600	100	150 000,00
EW1 Venture Fund Ky, Kangasala			23 945,75
Monetra Oy, Oulu	16,0000	9 273	231 825,00
Monetra Oulu Oy, Oulu	0,0608	1	731,52
Suomen Keskinäinen Potilasvakuutusyhtiö, Helsinki	11,3300	68	3 400 000,00
Tiera Oy, Helsinki	0,0008	25	50,00
Numera Palvelut Oy, Helsinki	0,0400	1 500	9 675,00
Kolmostien Terveys Oy, Parkano	4,0000	200	400,00
Mäntänvuoren Terveys Oy, Tampere	9,0000	900	1 800,00
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy, Helsinki	4,1600	10	20 000,00
Maakuntien Tilakeskus Oy, Helsinki	9,5600	527 478	0,00
DigiFinland Oy, Helsinki	2,8930	2 893	0,00
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä			6 334 643,48
Muut asunto-osakkeet			
Asunto Oy Vilppulan Koti-Rivi, Mänttä-Vilppula	5,4260	5 065	8 503,58
Muut asunto-osakkeet yhteensä			8 503,58
Kaikki yhteensä			23 922 187,32

Pirkanmaan hyvinvointialueen omistamien kiinteistöjen rasitustodistukset 31.12.2024

Tampere

Kiinteistötunnus 837-132-881-46	<i>ei rasituksia</i>
Kiinteistötunnus 837-132-881-52	<i>ei rasituksia</i>
Kiinteistötunnus 837-132-881-55	<i>ei rasituksia</i>

Ikaalinen

Kiinteistötunnus 143-417-4-0 (Rantahakala)	<i>ei rasituksia</i>
--	----------------------

Nokia

Kiinteistötunnus 536-420-1-3	<i>ei rasituksia</i>
Kiinteistötunnus 536-10-25-1	<i>ei rasituksia</i>
Kiinteistötunnus 536-10-25-10	<i>ei rasituksia</i>
Kiinteistötunnus 536-10-25-2	<i>ei rasituksia</i>
Kiinteistötunnus 536-10-25-3	<i>ei rasituksia</i>
Kiinteistötunnus 536-10-25-9	<i>20.12.2013 / MML/182726/73/2014 vuokraoikeus</i>
Kiinteistötunnus 536-10-26-4	<i>ei rasituksia</i>
Kiinteistötunnus 536-10-27-1	<i>ei rasituksia</i>

Pirkkala

Kiinteistötunnus 604-424-3-5 (Kuoppamäki)	<i>Testamenttiin sisältyvä vallintarajoitus 10.5.2019</i>
---	---

Sastamala

Kiinteistötunnus 790-7-1-22	<i>ei rasituksia</i>
-----------------------------	----------------------

Valkeakoski

Kiinteistötunnus 908-2-25-26	<i>5.6.2019/ MML/308959/73/2019 Vuokraoikeus</i>
------------------------------	--

Ylöjärvi

Kiinteistötunnus 980-405-1-165 (Suojala)	<i>ei rasituksia</i>
--	----------------------

Mänttä-Vilppula

Kiinteistötunnus 508-405-2-642 (Mäntän sairaala)	<i>ei rasituksia</i>
--	----------------------

20 Allekirjoitukset ja merkinnät

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallitus on hyväksynyt vuoden 2024 tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja siihen sisältyvän ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä sekä varmentanut tilinpäätöksen aluevaltuustolle esittämistä varten.

Sähköisen allekirjoituksen päivällä.

Hiltunen Kari-Matti	Laine Hanna
Sirén Jouni	Andersson Jari
Haapa-aho Olga	Hanhela Milka
Jarva Marko	Järvinen Pekka
Kaleva Lassi	Kampman Ulla
Kostiainen Leena	Pylsy Katariina
Tanus Sari	Sand Juhani (esittelijä)

Tilinpäätösmerkintä

Olemme tarkastaneet Pirkanmaan hyvinvointialueen tilinpäätöksen.

Sähköisen allekirjoituksen päivällä.

BDO Audiator Oy, Minna Ainasvuori, JHT, HT.

Pirkanmaan hyvinvointialue Kirjanpito- ja kirjaussuunnitelma 2024

Luettelo käytetyistä kirjanpito- ja kirjauskirjoista

Tilikaudella 1.1. - 31.12.2024 on käytetty seuraavia kirjanpito- ja kirjauskirjoja:

Päiväkirja	Atk-listoina, sähköisesti
Pääkirja	Atk-listoina, sähköisesti
Tositteet	tositelajeittain, sähköisesti
Tilinpäätös	Sidottuna
Talousarvion toteutumisvertailu	Atk-listoina, sähköisesti
Käyttöomaisuusluettelo	Atk-listoina, sähköisesti

Tositelaji			Tositelaji		
10	Kassatositteet/Ceepos		80	Web-muistiotosite	
15	Väliaikaistositteet		81	Web-muistiotositteet/Pirha	
29	Ostolaskut, laskun mitätöinti	osto	82	Matkalaskut M2	
30	Pankkitositteet		83	Yleismuistiot MYRE	
31	Salaiset ostolaskut P2P	osto	84	Palkkatositteet	
32	Ostolaskut P2P	osto	85	Luottotappiot	
33	Ostolaskut muista järj./PSOP	osto	86	Hyvitysten kohdistus MYRE	
34	Hyvitysten kohdistus OSRE		87	Sumu-poistot	
35	Ostolaskujen maksut		88	Käyttöomaisuuden luovutukset	
36	Ostolaskut käsin tallennetut	osto	89	Poistoeron muutokset	
37	Ostolaskut, maks. palautukset		8A	Konsultaatiot Coxa	
38	Toimeentulotuella maks. laskut		8B	Konsultaatiot Sydänkeskus	
39	Toimeentulotuki, ProConsona		8C	Fimlab kohdennukset	
3A	Toimeentulotuki, Effca		8D	Fysikaalinen (sisäiset)	
3B	Oiman kp-aineisto		8E	Heräämölaskutus (sisäiset)	
3C	KÄTSY	osto	8F	Hoiva (sisäiset)	
3D	OL-tilaukselliset	osto	8G	Leikkaustoiminta (sisäiset)	
3E	Saga-ostolaskut	osto	8H	Ravitsemusterapia (sisäiset)	
3S	Saga		8J	Kuvantaminen	
40	Myren viitesuoritukset		8K	Sisäiset konsultaatiot	
41	Myre käsintallennetut suorituk		8L	Tiedetutkimukset (sisäiset)	
42	Intime yleislaskutus	myynti	8M	Tehohoito (sisäiset)	
43	Palkkojen takaisinperintä	myynti	8N	Ulkokunnat ja taky, Mynla	
44	Intime Web-laskutus hetilasku	myynti	8P	Jäsenkunnat, Mynla	
45	Ceepos/viitesuoritukset		8R	Kela päivärahat yms.	
46	Viitesuoritukset/Perintätsto	myynti	8S	Palkkatositteet, Personec	
47	Myre enn.ja maksumäär.kohdistu	myynti	8T	RIS sisäinen laskutus	
48	Sopimuslaskutus	myynti	8U	RIS ulkoinen laskutus	
49	Korkolaskut	myynti	8V	TUT Kuvantaminen	
50	Perusterveydenhuolto	myynti	90	Vyörytykset	
51	Suun terveydenhuolto	myynti	91	Kirjanpidon laskennalliset	
52	Palveluasuminen	myynti	92	Kirjanpidon automaattikirjauks	
53	Kotihoito	myynti	93	Sisäisenlaskennan laskennalli	
54	Lapsiperheiden kotipalvelu	myynti	94	Sisäisenlaskennan automaattik	

Pirkanmaan hyvinvointialue - Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

55	Kehitysvammahuolto	myynti	95	Jaksotukset osre
56	Lähisairaaloiminta	myynti	96	Kirjanpidon tulos
57	Omais- ja perhehoito	myynti	97	Kirjanpidon tulos laskennallin
58	Ensihoidon laskutus	myynti	98	Sisäisenlaskennan tulos
59	Pelastustoimen laskutus (web)	myynti	99	Sisäisen laskennan tulos laske
5A	ESH mynla (sis. kehvamh,täky)	myynti	9A	Avaustaseen muutos
5B	ESH web-laskutus	myynti	9B	Jaksotukset kpito
5C	ESH Vainajatoiminta (Therefore	myynti	9C	Jaksotukset kk-purku
5D	ESH Kuvantaminen (RIS)	myynti	KF	Konversio,OSRE Fivaldi
5E	ESH Apteekkilaskutus (WebMarel	myynti	KO	Konversio, OSRE
5F	ESH effector (apuvälinekeskus)	myynti	KP	Konversio, KPITO
5G	Modulo-vuokralaskutus	myynti	70	Asla Kehu kp-siirto
5H	Vapaa	myynti	71	Asla kp-siirto
5I	Vapaa	myynti	72	Fimlab labrapalvelut
5J	Vapaa	myynti	73	Gemini välinehuolto
5K	Vapaa	myynti	75	Pegasos, pankkikortimaksut
5L	Vapaa	myynti	76	Mediatría, Pankkikortimaksut
5M	Vapaa	myynti	77	SIS Web-muistiotositteet
5N	Vapaa	myynti	78	ASPA kokoustilat
5O	Vapaa	myynti	79	Tullinkulman Työterveys Oy
5P	Vapaa	myynti	7A	Tuomi / materiaalilaskutus
5Q	Vapaa	myynti	7B	Tuomi/ potilaskuljetukset
5R	MIEPA laskutus	myynti	7C	Tuomi/ Tavara- ja vainajakulje
5S	Kuntalaskutus	myynti	7D	Virkistys- ja Poti-tilitykset
5T	Pegasos kassakuittaukset		7E	Fyysikot (sisäiset)
5U	Mediatría kassakuittaukset		7F	Hepa (sisäiset)
5V	Pegasos tulostetut/käteismaks	myynti	7G	Klinikkakauppa
5X	Mediatría tulostetut/käteismaks	myynti	7H	Koulutuspalvelut (sisäiset)
5Y	Ceepos/Sare	myynti	7J	PAKE-palvelukeskus
5Z	Konvertoidut avoimet laskut	myynti	7K	Potilasasiamiespalvelut (sis.)
60	Sos.luototus laskutus (myynti)	myynti	7L	Potilaskuljetukset (sisäiset)
66	Keskeneräiset (aktivoinnit)	myynti	7M	Raha (sisäiset)
6A	Asiakaskohtaisesti poikkeava t	myynti	7N	Puhtauspalvelut (sisäinen)
6B	Asiakaskohtaisesti poikkeava t	myynti	7O	Verso-kuljetukset
6C	Asiakaskohtaisesti poikkeava t	myynti	7P	Ravi kompensaatio
			7Q	Ruokapalvelut (sisäiset)
			7R	Sairaalahuolto (sisäiset)
			7S	Sakupe Oy/ pesulapalvelut
			7T	Tietohallinto (sisäiset)
			7U	Tilapalvelut (sisäiset)
			7V	TKI-keskus sisäiset
			7X	Vainajatoiminta, sisäiset
			7Y	WebMarela Apteekki
			7Z	Sis.vuokrat Modulo-järjestelmä

